

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 26 (1481) 1978 BIRZELIS-JUNE 29

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

25 ct.

Ateitin žvelgiant

Esame įpratę žiūrėti savos tautos praeitin, gėrėtis jos laimėjimais, didžiutis senosios Lietuvos platumu, įieškoti drąsos kunigaikščių žygiuose. Net ir mūsų tautos himnas skatina sentis stiprybės iš praeities. Toji praeitis buvo itin reikšmingas įkvėpimo šaltinis ir mūsų tautos atgimimo laikotarpyje. Nėra abejonės, kad praeitis yra tautos sukauptas turtas, tačiau jis neturėtų užtemdyti ir žvilgsnio ateitin. Yra sakoma, kad seniai orientuojasi praeitin, o jaunikliai — ateitin: pirmieji gyvena atsiminimais, antrieji vizijomis. Siame posakyje yra daug tiesos. Iš patirties žinome, kad senieji veikėjai nuolat kalba apie praėjusius laikus, rašo savo atsiminimus, gyvena praeities pasaulyje. Tuo tarpu jaunimui ta praeitis, nors ir garbinga, ir turininga, ir pamokanti, — mažiau terūpi. Jo žvilgsnis savaimingai krypta ateitin, nes tai jauno žmogaus veiklos laukas, kuriame pasireišk jo veikla, jo laimėjimai ir pralaimėjimai. Dėlto galime sakyti, kad tautos žvilgsnis yra dviypis: vyresnioji karta žiūri daugiau praeitin, o jaunoji — ateitin. Tai natūralus požiūrio pasiskirstymas, tačiau mūsų tautos atveju persvara tenka praeičiai. Sis bruožas mūsų tautos gyvenime buvo labai ryškus ir nuo jo sunku buvo atsiplėšti net jaunajai kartai, kuri su prof. K. Pakštu ryžosi pasukti Lietuvos laikrodį 100 metų pirmyn.

ŠIUO metu, kai mūsų tautai gresia okupacinė vergija ir nutautilio pavojus, reikia stipresnio žvilgsnio ateitin, nes neužtenka puoselėti senas tradicijas, kurios per teikia senovę, bet neskatina orientacijos naujose gyvenimo sąlygose. Istorija, tiesa, yra mokytoja iki tam tikro laipsnio, bet ji neduoda atsakymų į naujas situacijas. Mūsų gi laikais, kai gyvenimo tempas yra toks spartus, reikia nuolat įieškoti naujų sprendimų bei kurti naujus planus. Dėlto reikalinga yra mūsų tautos vadams visų pirma ateities vizija, tam tikra betlėjiška žvaigždė, rodanti kelią ateitin ir kartu orientuojanti tautą. Tokia žvaigždė šiuo atveju turėtų būti mūsų tautos laisvė. Kartą vienoje savo kalbų dr. J. Zmuidzinaitis, gen. Lietuvos konsulas Kanadai, pareiškė visą laiką žiūrėti į dabarties įvykius pro Lietuvos laisvės langą. Tai ir yra ne kas kita, kaip gairė, padedanti orientuotis dabarties įvykiuose bei rikiuoti tautos veiklą. Žinant ir priimant visiems, kad tautos laisvė yra vadovaujanti žvaigždė, darosi aišku, kad apie ją turi telktis visa dabartinė mūsų veikla ir krašto viduje, ir išeiivijoje. Be to, ši žvaigždė gali padėti orientacijai ir sudėtingais konkrečiais atvejais, kai kyla grupiniai ginčai. Tada belieka klausiti, ar šis bei kitas užmojis yra naudingas Lietuvos laisvei, ar žalingas.

TELKIANTIS apie laisvę kaip apie betlėjišką tautos žvaigždę, girdėti nuomonių, kad jos išsipildymas priklauso nuo didžiųjų galybių ir jų ginklų. Galimas dalykas, kad didžiųjų konflikto atveju mažiesiems tektų mažas ir vaidmuo. Tačiau ir didieji, net mūsų palankūs, nedalina laisvės neužtarnautai. Jei pvz. Amerikos laimėjimo atveju pasigirstų svarių prieštarių iš tam tikros įtakingos grupės amerikiečių, kad lietuviai laisvės nėra verti, nes prisidėjo prie kitos tautybės žmonių naikinimo, atsirastų gana didelių sunkumų. Dėlto svarbu lietuvių tautai laisvojo pasaulio aktyse turėti svarų vardą, vardą tautos, kuri yra užsitarnavusi ne tik laisvės, bet ir paramos. Fiziniai mūsų tautos ginklai naujaisiais laikais negali lemti. Visų pirma turime puoselėti moralinius ginklus, t.y. ugdyti moraliskai sveiką tautą, saugoti nuo išsigimimo bei vidinio supuvimo. Mūsų šeimos turi būti tos pagrindinės ląstelės, kuriose bręsta ateities Lietuva. Drauge su moraline jėga turi žengti kultūrinė-kūrybinė veikla visais įmanomais frontais. Ji sudarys dvasinę atramą, kurios nesugriauš jokie ginklai. Stipriausio įkvėpimo ta linkme galime sentis ne tiek iš kunigaikščių, kiek iš nepriklausomos Lietuvos, kurioje pradėtas kūrybinis žygis tebėra neišblėsęs ir dabar. Jame dalyvauja ir pavergtieji, ir laisvieji, kurdami bendrą tautos ateitį, sprogdinančią dabarties vergiją. Pr.G.

Baltiečių delegacija prezidentūroje

S.m. birželio 13 d., 3.15 v.p., Vašingtone, Baltuosiuose Rūmuose, buvo priimta lietuvių, latvių ir estų delegacija, kuri išstis valandą kalbėjosi su JAV viceprezidentu Walter F. Mondale. Su juo besikalbant, atėjo ir pats JAV prezidentas J. Carteris, kuris taip pat domėjosi baltiečių reikalais. Lankymosi metu viceprezidentui buvo išdėstyti bei aptarti politiniai, visuomeniniai ir kultūriniai klausimai: Baltijos valstybių okupacijos nepripažinimas, diplomatinio tarnybos išlaikymas, kolonijizmas, rusifikacija, žmogaus teisių pažeidimai, išskirti šeimų sujungimas, lietuviškų bendruomenių išlaikymas JAV-se, etninių studijų programa ir kt. Viceprezidentas visus pagedavimus priėmė palankiai ir pažadėjo į juos atkreipti dėmesį atitinkamų institucijų. Jis užtikrino, kad JAV nuo 1940 m. laikosi Baltijos valstybių okupacijos nepripažinimo politikos ir neketina jos keisti. Siame priėmime, be viceprez. Mondale, dalyvavo Valstybės Departamento, Valstybės Sa-

gumo Tarybos atstovai ir Baltųjų Rūmų pareigūnai.

Iš lietuvių pusės delegacijoj dalyvavo: VLIKO pirm. dr. K. J. Valiūnas, PLB pirm. inž. Br. Nainys, JAV LB krašto valdybos pirm. inž. Alg. Gečys, vicepirm. R. Cesonis, JAV LB atstovas Vašingtone Alg. Gureckas, Religinės Šalpos direktorius kun. K. Pugevičius, Lituanistikos Instituto atstovas dr. T. Remeikis, Pasaulio Lietuvių Jaunimo S-gos vicepirm. V. Nakas, spaudos atstovė Jolanda Raslaivičiūtė, Pasaulio Latvių Sąjungos vicepirm. dr. O. Pavlovskis ir JAV Estų Tarybos vicepirm. M. Kari. Šiai delegacijai priėmimą išrūpino R. Cesonis, etninių studijų politinėje amerikiečių veikloje. Sis priėmimas laikomas reikšmingu JAV vyriausybės mostu pavergtoms Baltijos valstybėms ir baltiečių kilmės JAV piliečiams.

Dalyvauti delegacijoje pas JAV viceprezidentą buvo kvietusi SLA pirm. P. Dargis ir lietuvių demokratų Ohio valstijos pirm. J. Nasvytis, bet jiedu negalėjo atvykti.

Sveikiname Pasaulio Lietuvių Dienų dalyvius:

seimo atstovus, dainos bei meno puoselėtojus, sportininkus, mokytojus, visus atvykusius tautiečius! Tesužėri Lietuva Torontė!

Apaštalinis pranešėjus arkivyskupas ANGELO PALMAS, pašventinęs naują Lietuvos Kankinių šventovę Torontė-Mississaugoje birželio 11 d., pasirašo šventinimo aktą. Nuotr. O. Burzdžiaus

PRANEŠIMAS IŠ ITALIJOS

Italai domisi lietuviais

KL. RAZMINAS

Siomis dienomis Italijos visuomenę, spaudą ir kitas komunikacijos institucijas pasiekė naujas dvigubas vasario-kovo mėnesių 'ELTA-PRESS' numeris, redaguojamas mons. Vinc. Mincevičiaus. Italų visuomenė neišvengiamai įvairių politinių ir religinių informacijų apie lietuvių gyvenimą bei veiklą pavergtose tėvynėje ir išeiivijoje.

Politinį žinių skyriuje daug vietos duota Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 60-siojo metinėm paminėti. Pradžioje duodama išsami Lietuvos kovos už laisvę ir nepriklausomybę istorinė apžvalga. Toliau objektyviai vertinami sovietų ir vokiečių okupacijų laikotarpiai bei plačiai informuojama apie Lietuvos diplomatinės tarnybos ir Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto nuolatines pastangas kelti Lietuvos klausimą viešojoje pasaulio opinijoje, atgauti lietuvių tautai laisvę ir nepriklausomybę. Tas pastangas efektyviai remia JAV, Kanados, Australijos ir kitų laisvojo pasaulio kraštų vyriausybės. 'ELTA-PRESS' ištiesi skelbia JAV užsienio reikalų min. Cyrus Vance bei Australijos min. pirmininko Malcolm Fraserio pareiškimus Vasario 16-sios 60-ųjų metinių proga. Pateikiami taip pat Lietuvos diplomatinės tarnybos šefo St. Lozoraičio ir VLIKO pirm.

dr. K. J. Valiūno specialūs atsišaukimai, kuriuose reiškiamas viltis, kad lietuvių tauta vėl atgaus laisvę bei nepriklausomybę. Baigiant išsamią aprašą Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo iškilmingas minėjimas JAV kongrese bei informuojama apie gausius minėjimus viso pasaulio lietuvių bendruomenėse.

'ELTA-PRESS' toliau pateikia italų visuomenėi B. Vizgirdo išsamų pranešimą apie antisovietines demonstracijas Vilniuje po 'Žalgirio' pergalės prieš sovietų futbolo komandą. Išsami medžiaga paimta iš Lietuvoje slaptai leidžiamos 'Aušros' 9 nr. Taip pat pranešama, kad Vakarų pasiekė nauja "Gulago salyno kronika" rusų kalba, pasirodžiusi Permės koncentracijos lageriuose, kur yra kalinama daug lietuvių disidentų, kaip Sarūnas Žukauskas, Petras Plumpa, Vytautas Kavoliūnas, lietuvių bičiulis Kovaliovas ir kiti.

Politinį žinių apžvalgoje taip pat pranešama, kad Baltijos kraštuose yra įsisteigęs bendras Lietuvos, Latvijos ir Estijos tautinis komitetas ginti žmogaus teises pagal Helsinkio nutarimų principus. Sis sąjūdis yra pasiryžęs leisti savo veiklos dokumentus "EsLaLi" vardu ir informuoti laisvuosius Vakarus.

'ELTA-PRESS', kaip ir didieji italų dienraščiai, plačiai komentuoja Vinc. Sausaičio

sušaudymą Vilniuje š.m. vasario 21 d. V. Sausaitis buvo sušaudytas. "už bendradarbiavimą su naciais antrojo pasaulinio karo metu". Tai rodo aiškias Maskvos pastangas įbauginti lietuvių patriotus ir disidentus bei priversti juos akiai paklusti sovietų režimui.

Religinių žinių skyriuje "ELTA-PRESS" pateikia Lietuvos katalikų sveikinimą popiežiui Pauliui VI-jam jo 80 gimtadienio proga. Sveikinimo tekstas, paimtas iš "LKB KRONIKOS" 30-jo nr. ir išverstas itališkai, buvo įteiktas Sv. Tėvui.

Ypatingai iškeliamas popiežiaus Pauliaus VI nepaprastas mostas š.m. Velykų šventės proga. "Pirmą kartą Katalikų Bendrijos istorijoje", — pažymi "ELTA-PRESS", — iš Sv. Petro bazilikos centrinio balkono radijo ir televizijos bangomis į visą pasaulį pasklido popiežiaus Pauliaus VI sveikinimas lietuvių kalba LINKSMŲ VELYKŲ ŠVENČIŲ". Tai susilaukė visame pasaulyje nepaprasto atgarsio, ypač Lietuvoje ir išeiivijoje. Sis mostas buvo gražus padaršinimas lietuvių tautai visur ir visada likti ištikima Apaštalo Sostui, savo tikėjimui ir savo religiniam bei tautiniam papročiam. Italijos Lietuvių Bendruomenės pirm. mons. V. Mincevičius specialia telegrama išreiškė Sv. Tėvui lietuvių tautos padėką. Be to, Vatikane gauta daugybė padėkos pareiškimų iš įvairių pasaulio lietuvių bendruomenių ir iš Lietuvos.

Pasaulio įvykiai

TAIKOS PLANUS ARTIMUOSIUOSE RYTUOSE SUJAUKE Izraelio premjero M. Begino užimta pozicija vakarinės Jordano pakrantės ir Gazos juostos klausimu. JAV prez. J. Carteris norėjo, kad Izraelio vyriausybė atskleistų konkrečius savo išpareigojimus dėl šių okupuotų sričių ateities, užtikrinančius derybų tęsimą su Egipto prez. A. Sadatu. Po 15 valandų trukusio ministerių kabineto posėdžio buvo priimta premjero M. Begino rezoliucija, siūlanti dalinę 5 metų savivaldą Jordano pakrantei ir Gazos juostai. Ji betgi būtų įvesta tik pasirašius taikos sutartį su Egiptu. Praėjus penkeriems metams, Izraelis sutinka pradėti pokalbius dėl minėtų vietovių ateities be jokių išpareigojimų, kad jos bus grąžintos arabams ar kad jose bus įsteigta palestiniečių valstybė. Prez. A. Sadatas negali pasira-

šyti taikos sutarties, kol nebus užtikrintas Izraelio okupuotų žemių grąžinimas arabams. M. Begino rezoliucija, kurią 59:37 balsų santykiu patvirtino ir Izraelio parlamentas, praktiškai užkirta kelią tolimesnėms taikos deryboms. Į akis krinta faktas, kad rezoliucijoje vakarinė Jordano pakrantė vadinama Judėja ir Samarija — bibliniais senosio Izraelio vardais, pabrėžiančiais dabartinio Izraelio pretenzijas į šias sritis. Didžiausią opoziciją kompromisų nepripažįstantčiai rezoliucijai rodė krašto apsaugos min. E. Weizmanas, po ministerių kabineto posėdžio viešai pareiškęs: "Einu paruošti kariuomenės naujam karui..." Jis taipgi demonstratyviai išėjo ir iš parlamento rūmų. JAV kongrese prieš M. Begino rezoliuciją prabilo žydų kilmės senatorius J. Javits, pranašaudamas, kad ji dabar privers prez. J. Carterį paruošti savo taikos planą, sukeliantį dar didesnę įtampą tarp JAV ir Izraelio. Atrodo, senatoriui J. Javitsui labiausiai rūpi JAV vykdomas Izraelio ginklavimas, kuris gali būti pristabdytas, o gal ir laikinai nutrauktas kaip diplomatinė spaudimo priemonė. Šia proga prisimintina Saudi Arabijos karaliaus Chaledo Paryžiuje pasirašyta sutartis už \$24 milijonus pirkti prancūziškus tankus, mūšsparnius, radaro tinklą, kuris apimtų visą Raudonąją jūrą. Į Prancūzijos bankus Saudi Arabija naujų ginklų reikalams jau pervedė \$26 milijonus. Jei ne visa, tai bent didžiąją šio užsakymo dalį lengvai būtų gavusi Amerika, mažiau pataikaudama Izraeliui.

Pasibaigė byla

Torine pasibaigė Italijos "Raudonųjų brigadų" vado R. Curcio ir jo sėbrų byla. Už įvairius nusikaltimus R. Curcio ir jo bičiulis P. Bassi gavo 15 metų kalėjimo, o kiti 27 gaujos nariai — įvairias kalėjimo bausmes nuo poros iki 14 metų. "Raudonųjų brigadų" įsteigėjas R. Curcio, susilaukęs jau ketvirtos bausmės, kalėti turės daugiau kaip 30 metų. Problema Italijai sudaro faktas, kad nuteistieji tėra nežymi "Raudonųjų brigadų" dalis. Laisvėje esantys jų sėbrai nužudė buvusį premjerą A. Moro ir dabar skelbia "pilietinį karą" Italijos vyriausybei bei jos institucijoms.

Netikėtos sutartys

Turkijos premjeras B. Ecevit as penkias dienas trukusią savo viešnagę Maskvoje užbaigė keliomis sutartimis. Tarp jų yra prieš agresiją pasisakanti draugiškumo sutartis, teisė pradėti naftos pajieškas Juodosios jūros pakraščiuose. Turkija yra S. Atlanto Sąjungos narė, turinti 370 mylių sieną su Sovietų Sąjunga, dėl kurios buvo daug karų. Suartėjama su Sovietų Sąjunga padiktavo (Nukelta į 9-tą psl.)

Sukta taktika

Po trijų mėnesių Izraelio kariuomenės daliniai pasitraukė iš pietinio Libano, kurin buvo įsiveržę masinio keršto motyvais. Sion zonon dabar yra įves-

Šiame numeryje:

- Ateitin žvelgiant
- Neužtenka gyventi praeitimi — reikia žvelgti ir ateitin
- Italai domisi lietuviais
- Pranešimas iš Romos apie "ELTA-PRESS"
- Nuostabus lietuvių tikėjimas
- Toronto vyskupo pamokslas lietuvių šventėje
- Saugumiečiai persekioja kauniečius
- Naujausios "LKB Kronikos" žinios apie kratas
- Visi turime saugoti laisvę
- Kanados parlamento narės mintys baltiečių moterims
- Padėkite išlikti lietuviams!
- P. Amerikos lietuvių šauksmas į S. Amerikos tautiečius
- Jaunųjų ir vyresniųjų dialogas
- Jaunimo veikėja apie dviejų kartų laikyseną
- Reformos po šešerių metų
- Mintys apie Pasaulio Lietuvių Jaunimo S-gos reformą
- "Gulago salyno" pabaigtuvės
- Trečiasis ir paskutinis Solženicino trilogijos tomas
- Premijuotasis Kairio romanas
- Pr. Naujokaitis vertina romaną "Po Damoklo kardu"

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugijė: "Žiburiai"
Redaguoją: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
Metinė prenumerata \$12, pusmetinė — \$6.50. Rėmėjo prenumerata \$20.
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland—Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$12.00 per year, \$6.50 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Nuostabus lietuvių tikėjimas

Toronto vyskupo pagalbininko **Tomo B. Fultono pamokslas (jo vertimas), pasakytas Lietuvos Kankinių šventovės dedikacijos šventinio iškilmės 1978 m. birželio 11 d. Mississaugoje**

Malonu man dalyvauti šios popietės liturginėse apeigose, kuriose iškilmingai švenčinama nauja Lietuvos Kankinių šventovė. Tai iš tikrųjų laimėjimo diena, sakyčiau, naujo laimėjimo lietuvių bendruomenės Toronto arkivyskupijoje. Šia proga perduodu sveikinimus naujojo mūsų dvasios vadovo arkivyskupo Carterio, kuris išreiškia savo dėkingumą, taip pat jo pirmtakų — kardinolo McGuigano ir arkivyskupo Pococko, ryšium su jūsų bendruomenės įnašu į arkivyskupijos gyvenimą. Jisai sveikina jus šio šventinio proga, kurioje perimate savo žinion naujai pastatytą šventovę.

Didelė garbė turėti čia asmeninį Sv. Tėvo atstovą — apaštalinį pronuncijų arkivyskupą Palmas, atliekantį iškilmingas šventinio apeigas. Jo buvimas labai derinasi su šia proga, nes lietuvių ištikimybė Sv. Sostui visuomet buvo viena jų tikėjimo atramų.

Tarp K. Bendrijos vartojamų liturginių tekstų naujos šventovės dedikacijoj bei šventiniame yra šis Genezės knygos sakiny: "Kaip garbi yra ši vieta! Tai Dievo namai ir dangaus vartai."

Tie žodžiai buvo pasakyti patriarcho Jokūbo, kai jis pakirto iš vizijos, kurioje Viešpats apreiškė nuolatinį buvimą savo tautoje: "Būki tikras, aš esu su jumis. Aš saugosiu jus visur, kur tikėtai keliausite. Aš neapleisiu jūsų, kol neįsipildysiu visų savo pažadų."

Jokūbui Viešpaties prezencija ir jo galybė padarė tokį gilų įspūdį, kad jis tą vietą, kurioje susitiko su Viešpačiu, pavadino "Bethel", t.y. "Dievo namais".

Perkeltine prasme šie žodžiai taikomi kiekvienam katalikų dievnamui-šventovei. Mūsų tikėjimas skatina statydinti šventoves su dideliu rūpestingumu, aukojant geriausius mums įmanomus išteklius, kad mūsų tarpe išaugtų Dievo buvimo simbolis.

Visų pirma tai ir yra katalikų šventovė-regimas Dievo prezencijos ženklas, matoma mūsų tikėjimo išraiška, nuolatinis priminimas Dievo didybės kūriniui ir galutinės žmogaus atsakomybės Dievui. Dėlto neuostabu, kad legendinis lietuvių tautos tikėjimas rado savo išraišką gražioje katedroso bei šventovės jūsų tėvnyje ir taip pat daugybėje pakeles kryžių, taip unikalių ir dievotų, kuriais nusėta Lietuvos šalis. Jie primena Dievo buvimą ir žmogaus pareigas Jam.

Labai derėjo šią šventovę dedikuoti tiems, kurie atidavė savo gyvybę už tikėjimą, už teisę garbinti Dievą, statydinti šventoves Jo garbei, skelbti Dievo įstatymo pirmavimą, o ne žmonių.

Bet šventovė yra daugiau nei Dievo buvimo ženklas žmonių tarpe: ji yra iš tikrųjų Dievo namai, žmogaus susitikimo vieta su Dievu. Čia gimsta krikščioniškasis tikėjimas, čia iš Krikšto vandens išnyra nauja-

A. a. Marija Švilpienė

mirė 1970 m. birželio 29 dieną.

Tai buvo gražiausias mėnuo, paskendęs alyvų žieduose. Kai tu iškeliausi amžinybėn, palikusi mus, praėjo jau aštuoneri metai. Už jos vėlė šv. Mišios bus atnaujamoms birželio 30 dieną Sault Ste. Marie Blessed Sacrament šventovėje 7 valandą vakaro. Gimines ir pažįstamus prašom pasimelsti už jos vėlę.

Nuliūdę — vyras ir duklė Lietuvoje su šeima

Neprisklausomos Lietuvos prezidentas Antanas Smetona atidaro pirmąją tautinę Lietuvos sporto olimpiadą 1938 metais Kaune. Dalis šios olimpiados sportininkų dalyvauja PLS žaidynėse Toronte

Saugumiečiai persekioja kauniečius

Ištrauka iš naujausio "LKB Kronikos" numerio, būtent, 32 • Grasindami tardė Marytę Vitkūnaitę • Pašalino iš kunigų seminarijos du klierikus, įskystus agentų

1978 m. kovo 2 d. rytą Marytę Vitkūnaitę skubėjo į medicinos mokyklą. Rotušės aikštėje stovėjo "Volga" nr. 84-92 ir šalia jos trys vyrai. Staiga vienas iš jų griebė M. Vitkūnaitę už rankos ir jėga įgrūdė į mašiną, o šalia atsisėdo du užpuolikai, kurie pasisakė esą Saugumo darbuotojai. M. Vitkūnaitė pareikalavus iš jų dokumentų, vienas saugumietis išsitraukė raundoną knygutę, bet į jos vidų pažvelgti neleido. Pakeliui prisijungė dar viena Saugumo mašina, kurioje buvo trys vyrai ir viena moteris. Atvykę pas M. Vitkūnaitę, paėmė iš jos buto raktą, patys atsirakino kambarį ir sugužėjo vidun. M. Vitkūnaitė įsakė sėdėti ant sofos ir nejudėti iš vietos. Mjr. Urbonas paskelbė kratos operaciją — atvykę paimti antitarybinio turinio literatūros ir dauginimo priemonės. Rašomoji mašinėlė stovėjo ant stalo, Vitkūnaitė pakako tik ranka parodyti: "Pasiimkite".

Krato buvo daroma labai kruopščiai. Saugumiečiai peržiūrėjo kiekvieną popieriaus skiautėlę, nukabinėjo nuo sienų paveikslus, o vieną iš jų išardė, žiūrėdami, ar viduje ko nors nėra paslėpta, išmaigė sofą, pagalves, išvilko antklodes iš užvalkalų, peržiūrėjo visas knygas, šaldytuvą, perversė lentynas ir sandėliuką. Suradę "Aušros" nr. 9, labai apsidžiaugė. Dar daugiau jiems buvo džiaugsmo, kai rado devynis egzempliorius 20 puslapių perrašytos "Aušros" nr. 9.

Kratos protokole išrašė mjr. Urboną, o likusieji 6 saugumiečiai nebuvo įrašyti (BPK reikalauja, kad į protokolą būtų įrašyti visi krata darantys asmenys). Kvietinius saugumiečiai irgi atsiėmė — Aldoną Prascienaitę, gyv. Kaune, Linkuvos g. 19-1, ir Kęstutį Šermukšnį, gyv. Kaune, Kalnų g. 18-1.

Krato buvo pradėta prieš 10 val. ir baigta 14 val. 30 min. Kratos metu, be augščiau paminėtų leidinių, buvo paimta J. Girmiaus brošiūra "Lietuviškojo charakterio problema", rankraštis "Žmogus ir gamta", įvairūs asmeniškai užrašai, magnetofono kasetė, rašymo mašinėlė "Optima" ir kt.

Po kratos M. Vitkūnaitę nušvežė į Kauno KGB skyrių ir tardė ją iki 22 val. Saugumietis Raudys siūlė daryti atgailą už savo kaltę ir žadėjo padėti išsisukti iš "bėdos", kitaip jai būsią pritaikyta BK 68 str. Raudys negailėjo pastangų Vitkūnaitę įtikinti, kad ją ekstremistai kunigai įpainioję į savo voratinklį, kad šiuo metu reikalinga ramybė, o ekstremistai su savo brošiūromis kelią nerimą tautoje, kovoją prieš tarybų valdžią, patys norėdami įeiti į valdžią. Vitkūnaitė paaiškino, kad "Aušrą" gavusi iš vienos moters šventoriuje prie Sv. Antano bažnyčios, paskaičiusi, susižavėjusi ten parašyta tiesa ir pradėjusi ją perrašyti.

Vienas saugumietis bandė M. Vitkūnaitę užverbuoti savo agente.

Tardytojai daug kalbėjo apie kunigus. Džiaugėsi tais, kurie be parapajinio darbo daugiau niekuo neužsiima, nirt ant tų, kurie "ardą ramybę". Saugumietis kalbėjo: "Mes žinome, kad kovą veda tik vienas žmogus. Mes jį suimsime ir nustos ejušios visos brošiūros; išsiųsime toli jį ir visus bendradarbius".

Tardytojas klausė, ar suimtoji nebijanti kalėjimo. "Jei būdama kalėjime savo kancija bent vieną sielą laimėsiu, tai tikrai būsiu laiminga" — atsakė tardomoji.

Vakare M. Vitkūnaitė buvo nuvesta nakvynei į rūšį. Suimtajai prašant, iš jos neatėmė rožančiaus. Rūsyje nebuvo nei lovos, nei čiužinio, nei užsiklojimo.

Kovo 3 d. nuo pat ryto buvo tęsiamas tardymas. Mjr. Urbonas vedė tardymą ir rašė protokolą, vis primindamas, kad Vitkūnaitė viską meluojanti. Tardytojas Markevičius užsiupolė "nusikaltėle": "Nejaugi išsiginsi ir to, kad pažįsti Moniką, klieriką Ražuką, Angelę iš Skiemonių?" Vitkūnaitė pareiškė, kad šių asmenų nepažįstanti.

Po pietų Markevičius ir Urbonas nušvežė Vitkūnaitę į Vilnių. Urbonas pranešė, kad Saugumo komiteto pirmininkas noris pasikalbėti su tardomąja. Trumpo pokalbio metu viršinin kas (pavardė nepasisakė) pareiškė susipažinęs su Vitkūnaitės byla, kuri bus tęsiama, bet iki teismo Marytės nesusimsią, todėl galinti toliau lankyti medicinos mokyklą. 18 val. M. Vitkūnaitė buvo paleista.

1978 m. kovo 1 d. Kauno kunigų seminarijos auklėtinis Petras Ražukas gatvėje buvo dviejų saugumiečių sulaikytas ir nuvežtas į Kauno KGB skyrių. Čia tardytojas Urbonas pateikė orderį kratai ir dviejų kvietinių akivaizdoje padarė krata, kurios metu paimta: "Rūpintojėlis" nr. 3 (pogrindžio leidinys, Red.), to paties "Rūpintojėlio" neišskirstyti 7 egzemplioriai; rašomojo popieriaus kelios dėžutės, truputis rašomosios kankės, užrašų knygelė ir kt.

Tardymo metu saugumiečiai gąsdino, kad už antitarybinių leidinių platinimą teksią sėdėti kalėjime. Tardomajam buvo liepta parašyti pasiaiškinimą, iš kur gavęs rašomąją mašinėlę ir "Rūpintojėlį". Vienas iš darbuotojų paskaitė seminari-

jos klierikų skundą Saugumui, kad klierikai: P. Ražukas, Kastytis Krikščiukaitis, Antanas Gražulis ir kiti gauną ir skaitą antitarybinius leidinius. Vėlai vakare klierikas P. Ražukas buvo nuvestas į kamerą ir naktį praleido su kriminalistais.

Tardytojas Markevičius pareiškė, kad P. Ražukas yra kaltinamas pagal LTSR BK 68 str. 1-ąją dalį, nes platines nelegalų leidinį "Rūpintojėlis". Saugumiečiai, surašę protokolą, Ražukui įteikė kvietimą atvykti į Saugumą sekančią dieną ir leido sugrįžti į seminariją.

Kovo 3 d. klierikas ilgą laiką buvo auklėjamas, kad Lietuvoje esanti tikėjimo laisvė, kad tardomasis pakliuvęs į "ekstremistinių" judėjimą, bet dar esą jaunas ir galis pasitaisyti. Jei jis Saugumui neatsuksias nugaros, tai jie padėsia, ir gal iš seminarijos nebūsią išmestas.

Vėl grasino patalpinsią į kamerą su kriminalistais, pravar-džiavo vadindami "slidžiu žaliu", "suktu žmogumi", "kilbuku", "mažu veikėju ir dideliu melagiu" ir pan. Žadėjo išsi-kviesti pirmadienį, o tada būsią ilgi tardymai, todėl su savimi reikią pasiimti tarbelę su maistu.

Po tardymo saugumiečiai klieriką P. Ražuką atvežė iki seminarijos ir paleido.

Kovo 2 d. po pietų prie seminarijos privažiavo Saugumo mašina, ir du saugumiečiai pareikalavo, kad seminarijos vedėjas išleistų tardymui klieriką Vytautą Pūką. KGB būstinėje saugumiečiai kalbėjo, kad po kelių dienų jis galėsias pasižiūrėti, kaip teikiami dijakonato šventimai ir po turėsias vykti namo iš seminarijos, bet jei sakysias tiesą, — šito nebūsią. V. Pūkas buvo klausinėjamas, iš kur gavęs rašomąją mašinėlę ir kaip į patekusi pas Moniką. Vakare klierikas buvo paleistas grįžti į seminariją.

Paskutinėmis žiniomis, klierikai P. Ražukas ir V. Pūkas kovo 25 d., religijų reikalų tarybos įgaliotiniui įsakius, pašalinti iš seminarijos.

Kanados Lietuvių Fondas

Nauji nariai ir įnašai:
738. Steiblio, Kazio atmin. \$100
765. B. K. Liet. Meškeriojų ir Medžioju Klubas "Bebras" 100
766. Toronto Lietuvių Namai 300
767. Baltūnis, Pranas ir Jadvyga 100
768. Kanados Lietuvių Klubas (West Elgin) 100
769. Simanavičiaus, Juozo atmin. 100
770. Masulis, Antanas 100
771. Masulis, Mary 100
772. Dobilas, Kunigunda 100
773. Sarapnicko, Petro atmin. 100
774. Sarapnicko, Leono atmin. 100
775. Sarapnicko, Prano atmin. 100

Įnašų papildymai:
23. KLB Otavos apylinkė iki \$3,500
48. Kredito koop. "Parama" 2,050
73. Kojalaiciū, A. ir T. 20,100
87. Montreilio kred. unija "Litas" 1,300
94. Siurna, Domas ir Ona 400
98. Prisikėlimo par. kred. koop. 1,100
107. North Sylva Co. Ltd. 1,000
112. Dr. A. Sidlauskaitė 375
153. Kantautas, Adomas 300
430. Jokubilius, Silvestras 1,300

431. Jokubilienė, Elena 1,300
570. Liutkus, Klemas ir Julija 260
Reikia džiaugtis pradiniais fondo narių vėjais rezultatais. Tikime, mielas nary, kad pakalbinsi savo kaimynus bei pažįstamus ir įrašysi bent vieną naują narį. Mūsų Romo Kalantos aukos įprasminimą greičiau pasieksime ir tuo parody-sime, kad ir mes esame verti tėvų žemės melės, o taipgi ir mūsų visų troškinų išpildymo.

Gerbiame J. Sarapnicką, jamžinusi kovose už laisvę žuvusius tris savo brolius — garbė kovojančiai Tėvynei ir jos sūnams!

Fondas džiaugiasi naujais nariais ir įnašais papildinimais. Ypatinga padėka p.p. Kojalaiciūms už \$5000 — savo testamentinio pasižadėjimo papildymą.

Yra gana daug grįžusių kvietimų. Būkite malonūs pranešti savo naujus adresus: 28 The Palisades, Toronto, Ont. M6S 2W8

KLF VALDYBA

FLYNN'S gėlių krautuvė
(savininkai latviai)
Gėlės įvairioms progoms. Pristatomas 2 kartus į dieną į visas ligonines ir laidotuvių namus. Savininkė DIANA WALTERS pataria ir su-tvarko gėles vestuvėms. Adresas:
139 Roncesvalles Ave, Toronto, Ont. M6R 2L2. Tel. 534-2424

Pranešimas

Pranešame, kad atsiskyrė su šiuo pasauliu a.a. Juozas Jurgaitis.

Velionis buvo kilęs iš Upynos parapijos, Skaudvilės valsč., Tauragės apskr., gyvenęs Paupnyje.

Be likusių kaimynų ir draugų bei pažįstamų Kanadoje, Lietuvoje liko sūnus, dvi dukterys ir sesuo Pranė.

Velionies pageidavimu laidotuvėmis rūpinosi Kazimieras Šaltys.

Velionis Juozas Jurgaitis mirė 1978 m. birželio 16 d. Palaidotas iš Lietuvos Kankinių šventovės 1978 m. birželio 19 d. šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje.

Gili užuojauta likusiems šeimos nariams bei artimiesiems —
Kazimieras Šaltys, testamentinio vykdytojas

A+A

J. RZESZOWSKIUI mirus,

gilią užuojautą reiškiamo našlei poniai RZE-SZOWSKIENEI, sūnui LEONUI su šeima, svainėms — poniai MEŠKAUSKIENEI su šeima, panelėms REGINAI ir STASEI GEIDUKYTĖMS bei visiems artimiesiems —

St. Dabkus
P. O. Dabkai

P. S. Morkūnai
F. P. Stirbiai

A+A

AGOTAI POVILAITIENEI

Lietuvoje mirus, liūdinčią dukrą MORTĄ, žentą PRANĄ, anūkus PETRĄ ir GINTARĄ JOCIUS, jų gimines bei artimuosius giliai užjaučiame ir kartu liūdime —

L. Z. Mockai
A. Kažemėkaitis

MYLYMAI MAMYTEI

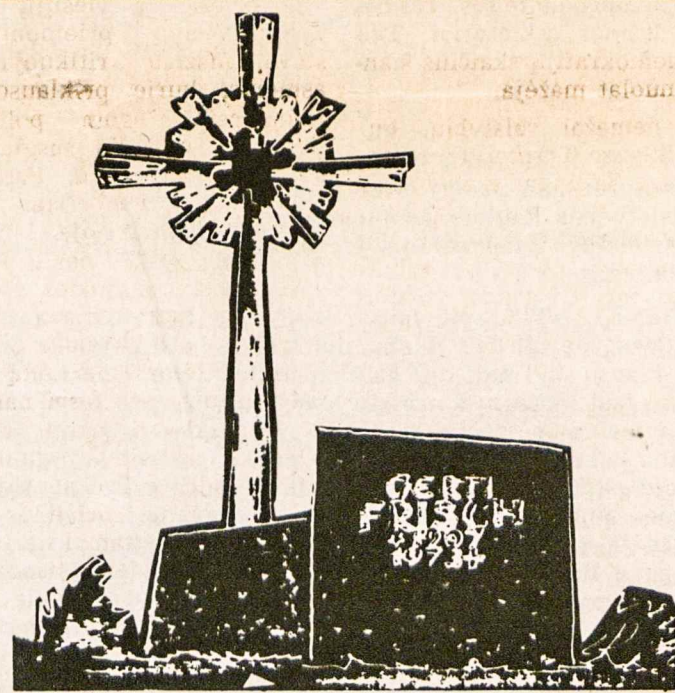
Lietuvoje mirus,

savo mielą Sutvirtinimo tėvelį STASĮ DARGĮ

nuoširdžiai užjaučiu —

Andrius Dudonis

Hamilton, Ont.

YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton),
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Meistriskas darbas, puikus lietuviski projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

LEVIS

jūsų gimines Lietuvoje
daro laimingais

MES TURIME NEPLAUTŲ DŽINSŲ TIK PO \$16,99

WORLD OF JEANS
1543 Bloor St. W.
(prie Dundas gatvės)

Mobawk

Furniture Ltd.

**PILNAS
NAMŲ**

APSTATYMAS

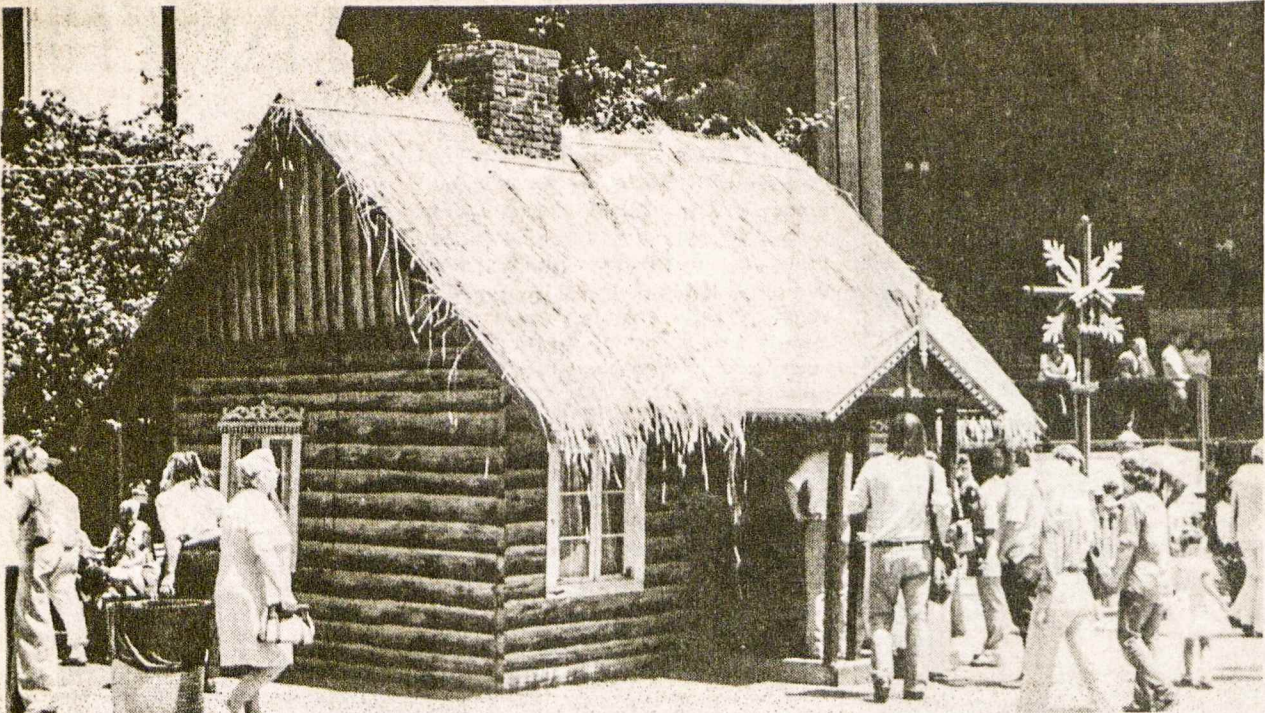
Nemokamas pristatymas
į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

* Elektros reikmenys
* Televizijos aparatai
* Skalbiamosios mašinos
* Vaikų baldai
* Įvairūs kilimai
* Saldytuvai
* Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
* Siuvamosios mašinos
* Rašomosios mašinėlės

Lietuvių festivalyje Baltimorėje, JAV-se, birželio 10-11 dienomis buvo pastatyta lietuviška trobelė, kuria amerikiečiai labai domėjosi. Festivalį aplankė apie 10.000 asmenų

Nuotr. Lino Surdoko

Visi turime saugoti laisvę

Kanados parlamento narės Aideen Nicholson žodis, pasakytas baltiečių moterų susirinkime 1978. V. 6 "Old Mill" restorano salėje Toronte

Kažkas atkreipė mano dėmesį vakar į eilę straipsnių "Le Monde" laikraštyje, liečiančių Baltijos valstybes. Skaitydama aprašymą, kaip Baltijos tautos bando išlaikyti savo tapatybę valstybėje, kur intelektualinė laisvė yra varžoma, galvojau, kad reikia mums visiems būti narsiais įvairių mūsų laisvių gynėjais

Praėjusiose šimtmečiuose įvairiose valstybėse laisvė buvo įvairiai saugojama, kai grėsmė kildavo iš įvairių pusių ir įvairiomis formomis. Kartais grėsmė laisvei atėdavo iš tironiškos karunos, kartais iš tikybinių institucijų pusės. Kartais toji grėsmė laisvei atėdavo iš vidaus, o kartais iš įsiveržėlių. Šiais laikais labai dažnai pati valdžia nusikalsta savo piliečiams žmogaus teisių srityje. Man nereikia apie tai jums kalbėti, nes jūs žinote, kokias baisias priemones komunistų valstybės naudoja prieš savo piliečius. Vis dėlto negalima užmiršti, kad ne vien komunistai užgnaužia žmogaus teises. Tai daro ir dešinės diktatoriai. Tuo būdu demokratijų skaičius šią dieną nuolat mažėja.

Yra nemažai valstybių, kurios priklauso Tarptautinei Parlamentarų Sąjungai, nors neturi parlamento kaip mes jį suprantame. Kaikurios valstybės sako turinčios parlamentą, bet iš tikrųjų jos turi tik vieną politinę partiją. Kitų kaikiurių valstybių parlamento nariai yra ne renkami, o skiriami. Sakoma, tokios valstybės daugiau pasiekia. Aš sutinku, kad demokratinė sistema nėra pakankamai darbinga ir neteikia ramaus socialinio pastovumo, bet nesu tikra, ar darbingumas ir socialinis pastovumas yra svarbiausios vertybės. Politinė laisvė reikiška, kad žmonės yra nevaržomi siekti socialinių permainų. Už demokratiją reikia mokėti tam tikrą kainą, ir aš manau, kad ji yra to verta.

Kaip saugoti?

Demokratiją ir laisvę reikia saugoti visais būdais. Komunikacinė laisvė, sąžinės laisvė, susirinkimo laisvė yra svarbiausios. Kurie jau anksčiau esate gavę Kanados pilietybę, galbūt nesate susipažinę su knygele "The Canadian Citizen", išspausdinta valstybės sekretoriaus naujesiems kanadiečiams ir tiems, kurie nori tapti Kanados piliečiais. Norėčiau, kad Kanadoje gimę paskaitytų kartais vieną tos knygelės skyrių "You and your ideas for Canada". Man ypač patinka vienas paragrafas: "Išstatymai jūsų teisių negarantuoja. Istatymai gali būti keičiami. Tikriausia garantija savo teisėms užtikrinti yra aktyvus domėjimasis ir įsijungimas į politinį gyvenimą, dalyvaujant visuomeniniuose susirinkimuose, pareiškiant kitais, kaip reikalingi turėtų būti tvarkomi. Reikštis politinėje srityje yra svarbiau negu balsuoti.

Kitas naudingas pavyzdys iš tos knygelės yra šis: "Visuomenė nuolat keičiasi, o joje taip pat individai ir grupės. Mūsų idėjos — ką pilietis turi daryti — gali keistis lygiai taip, kaip ir jūsų idėjos — ką pilietis turi daryti. Turėtų daryti ir turi daryti aptaria pilietybės pareigas ir privilegijas". Toliau toje knygelėje yra išdėstytos kaikiurios iš pilietybės išplaukiančios teisės ir privilegijos, jų tarpe ir teisė būti kandidatui rinkimuose.

Politinė partija

Neskaitant savivaldybinių rinkimų, būti kandidatui provinciniuose arba federaciniuose rinkimuose reikiška priklausyti kuriai nors politinei partijai. Tai yra vienas svarbių būdų praktikuoti savo demokratine teisę bei pareigą ir veikti už socialinės gerovės pažangą. Viešųjų komunikacijos priemonių atstovai dažnai paniekinančiai atsiliepia apie tuos, kurie yra aktyvūs politinėse partijose. Keista atrodo ši nuomonė: jei kas savanoriškai prisideda prie "United Appeal" ar "Heart Fund Campaign", laikomas pareigingu ir sąžiningu piliečiu, prisidedančiu prie socialinės gerovės įgyvendinimo. Toks pilietis, prašęs savo kaimyną aukų, yra laikomas pareigingu asmeniu, dirbančiu dėl altruistinių motyvų. Bet jeigu tu nueini pas kaimyną ir prašai aukų ar nario mokesčio kokiai nors didesnei politinei partijai, stauga kaimyno akyse tampi partiniu agitatoriumi. Dėl nežinia kokių priežasčių viešųjų mūsų komunikacinių priemonių atstovai mažiau kritikuoja tuos asmenis, kurie priklauso mažiau reikšmingom politinėm partijom. Gal čia susiduriama su galios klausimu. Pasirinkimas veikti savanoriškai nepartinėje organizacijoje laikomas altruistine veikla, nes iš jos pusės nelaukiama jokios grėsmės — tokia organizacija nėra susijusi su politine galia. Viešųjų komunikacijos priemonių atstovai yra tolerantiškesni nariams, kurie priklauso mažai politinei partijai, neturinčiai galimybių paimti valdžią Tačiau, kai pasiryžti veikti už socialinės gerovės pažangą ir tampi nariu partijos, kuri sudaro šiądieninę vyriausybę arba oficialią opoziciją (kuri galbūt kurią nors dieną taps vyriausybe), pajunti savotišką žmonių nusistatymą prieš save kaip valdžios atstovę. Tačiau tikrovėje valdžia kaip tokia nėra nei gera, nei bloga, nei altruistinė, nei išnaudojanti. Gyvenime yra svarbu, kaip toji valdžia yra panaudojama. Demokratinio būdu partijoje sudaryti valdomieji organai turi ypatingą uždavinį, būtent, užtikrinti, kad išrinktieji nariai naudotų savo galia pareiškimai.

Tečiasis straipsnis "Le Monde" serijoje, kurią aš minėjau anksčiau, baigiamas šitokiu pagrifu: "Baltiečiai yra pajėgūs apginti savo tautinę kultūrą, tačiau kaikiurie intelektualai klausia, ar to pakanka išlaikyti tautinę tapatybę. Tarp dviejų galimybių — asimiliacijos ir vien folkloro išlaikymo kelias yra siauras".

Mes esame laimingesni, nes nesame suvaržyti tokio siauro kelio. Naudokimės visomis galimybėmis, kurios yra mūsų galioje.

Dalyvė

"TEVIŠKĖS ZIBURIŲ" metinė prenumerata — \$12, naujiesiems skaitytojams — \$9. Norintiems susipažinti "TŽ" siunčiami nemokamai.

Toronto gintariečiai žaismingai atlieka tautinius šokius

Nuotr. K. Baltrūno

Padėkite išlikti lietuviais!

Kai lietuviška spauda ateina po pusmečio

ALEKSANDRA VAISIŪNIENĖ

Mūsų bendradarbi Venecucloje

Prieš metus buvau rašiusi, kokius didelius sunkumus turime su spauda P. Amerikoje. Šiandieną, po metų laiko, tas pats klausimas, ne tik neišsprendė mūsų naudai, bet dar pablogėjo. Normaliai, jei gauname spaudą, siųstą paprastu paštu, mus pasiekia per 6-7 mėn. Šiandieną mane pasiekė laikraštis, išsiųstas lygiai prieš metus. Nežinia kur jie sulaikomi — ar pas jus pašte, ar pas mus. Sunku ką nors apkaltinti, jei nežinau faktų.

Bet tai dar neviskas — yra atvejų, kuriuos turime kaltinti. Kaikiurių lietuvių laikraščių administracijos, gal ir visai be blogos valios, daro mums, skaitytojams, didelę žalą. Jos pvz. savaitinį laikraštį atsiunčia viename ryšulėlyje 6 numerius, t. y. 6 savaitių laikraščius. Pirmas laikraščio numeris, išėjęs į viešumą, mums nėra tuojau pasiečiamas, bet laukiama administracijoje, kol susirinks 6 savaitių numeriai ir tik tada mums išsiunčia. Jei pašte jie išbūna 6-7 mėn., gauname laikraštį jau beveik 8 mėnesių senumo. Kitas savaitinis laikraštis daro tą patį, tik įdeda dviejų savaitių numerius. Norėtume žinoti, ar administracijos tai daro ekonominiais sumetimais?

Gerbiamos spaudos administracijos, supraskite mūsų ir taip sunkią spaudos gavimo dalį. Prašome taip nebedaryti — mes esame ir taip jau vispusiškai nukriausti, atsikirti nuo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės gyvenimo. Čia pragyvenimas ir uždarbis labai skirtingas nuo JAV ar Kanados gyventojų. Čia darbininkai per savaitę uždirba tiek, kiek JAV-se ar Kanadoje per vieną dieną. Visame pasaulyje gyvenimas pabrango, o čia dar daugiau, nes beveik viskas importuota. Čia geri vyriški marškiniai kainuoja iki 85 dolerių. Spaudos užsisakyti oro paštu nepajėgiame.

Dėl tokių visokių sunkumų ir nesklandumų lietuvių spau-

dos skaitymas labai menkas — yra šeimų, kurios neskaito nė vieno laikraščio. Jaunimas neskaito lietuviškų laikraščių visai, nes nemoka lietuviškai skaityti. Senoji karta noriai skaito lietuvišką spaudą. Yra tokių, kurie turi užsiprenumeravę laikraščių ir žurnalų net po keliolika, bet paprastu paštu.

Spauda mažose lietuvių kolonijose yra didelė priemonė nutautimui sulaikyti ir lietuvybei palaikyti. Nepakankama spaudos informacija verčia mūsikius įsiskirti kitų galimybių, prisijungiant prie vietos žmonių gyvenimo.

Pavyzdžiai, mes niekuomet nežinome, kada ir kokie yra skelbiami konkursai; sužinome tik tada, kai po 6-7 mėn. buvo įteikta tam ar kitam spaudos mylėtojų spaudos premija. Atrodo, Pietų Amerikoje neatsiranda nė vieno spaudos darbuotojo, kuris parašytų novelę ar gautų kitokią premiją. Visos premijos atitenka tik JAV ar Kanados tautiečiams. Mes, žinoma, džiaugiamės jų laimėjimais, bet gal ir pas mus atsirastų mėgėjų dalyvauti konkursuose.

Gal Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba, atsižvelgdama į tokią sunkią spaudos gavimo problemą, apie svarbesnius pasaulio lietuvių įvykius informuotų laiškų forma mūsų centro valdybos pirmininkus, o šie praneštų mūsų bendruomenėlei. Jei turime tokius didelius sunkumus su spaudos gavimu, išsiskokime kitų kelių, kurie daugeliu atvejų galėtų išspręsti susidariusias problemas. Neleiskite mums visai išnykti iš lietuviško gyvenimo horizonto. Padėkite mums! Mūsų gyvenimas čia ir taip daug liūdnas, nuobodėnis. Mums pramoga retas įvykis, mes graibstomės už visko ir stengiamės išnaudoti kiekvieną progą. Mūsų tarpe yra dar veikėjų, kurie veža lietuviškes vežimą ir dar nori važti. Neatimkite jiems noro dirbti mūsų naudai. Padėkite mums išlikti lietuviais, nes savo krašto meilę tebejaugiame savo širdyje.

Pagalba mažom bendruomenėm

Su pasigėrėjimu skaitome gausius skelbimus apie įvairius savaitgaliais didesnes lietuviškose kolonijose ruošiamas parengimus ir net stebimes tų parengimų įvairumu: koncertai, vaidinimai, naujų premijuotų knygų pristatymai ir pan., jau nekalbant apie tradicinius svarbesnius minėjimus.

Skaito šių parengimų skelbimus bei aprašymus ir mažųjų lietuviškų bendruomenių (kolonijų) tautiečiai, o kaikiurie iš jų net supyksta ar parausta iš pavydo: "Žiūrėn, ten tą pačią dieną įvyks net du parengimai, o pas mus nieko!" Nepagalvojama, kad mažesnė mūsų kolonijose (KLB apylinkėse) yra beveik visiškai neįmanoma ką nors geresnio ar įdomesnio surengti. Savi vietiniai paskaitininkai jau yra nusibodę. Be to, per paskutinį šimtmečio ketvirtadį mes taip išmandrėjome, jog vietinis mums vistiek nieko naujo nepasakys!

Geresnių ar žinomesnių paskaitininkų iš didesnių lietuviškų centrų neprisipašys dėl nemažų išlaidų ir dėl mažų kolonijų pobūviuose dalyvaujančio didelio svetimtųjų skaičiaus. Buvo vienas mažos bendruomenės surengtame minėjime atvejis, kai svečias paskaitininkas ilgiau kaip valandą labai gražiai kalbėjo, net imdamas medžiagą iš "Konrado Valenrodo", nežinodamas, kad didesnė susirinkusių dalis buvo svetimtaciai, kurie vis kumščiauo mūsikius ir klausinėjo ką tas paskaitininkas kalba ir kada jis baigs kalbėti... Filmų ar įkaltųjų juostelių renginių programoms yra nelengva gauti, o daugeliui iš apylinkių valdybų nėra žinomi reikalingi adresai. Chorų ar meno ansamblių mažesnės bendruomenės, aišku, neturi. Tai kas belieka?

Kaikiur mažose bendruomenėse bandoma į parengimų programą įjungti pačias jauniausias atžalas, bet tokia programų dalis yra labiausiai įvertinama tik jaunųjų "aktorių" tėvelių ir giminių. Pasitaiko net tokių programos atlikėjų, kurie atvykusius parengiman svečius ne tik prajuokina, bet net ir supykdo. Pvz. scenoje pasirodo jau pagyvenusį ir be jokių meninių gabumų moteriškė (ar

senyvas tautietis!), kuri užkūmusiu balsu deklamuoja eilėraštį. Koks bebūtų eilėraštis, bet yra lengva suprasti, kaip susirinkusieji savieji, o dar labiau svetimtaciai tokią programos dalį gali įvertinti!

Į pagalbą turėtų ateiti Kanados Lietuvių Bendruomenės valdybė, padėdama mūsų mažoms lietuviškoms salelėms (KLB apylinkėms) parūpinti paskaitininkus, filmus, įkalbėtas juosteles ir t.t. Šį klausimą sprendžiant, nereikėtų pamiršti, kad ir mažos bendruomenės (KLB apylinkės) renka solidarumo įnašus, kurių nemaža dalis yra persiunčiama centrui, surenkamos nemažos sumos Kanados Lietuvių Fondui, Tautos Fondui, o už tai visiškai nieko negaunama.

Šia proga dar reikėtų iškelti vieną naują keistą dalyką, kuris dažnai praktikuojamas ypač mažesnių Kanados apylinkių valdybų. Štai, pranešama tautiečiams apie įvyksiančius pvz. kariuomenės šventės ar Motinos Dienos minėjimus. Nuvykę į tokį parengimą randame tikrai paprastą vakarušką, kur šokama ir gerinama, bet nė vienu žodžiu apie kariuomenę ar apie motinas neužsimenama. Tinka tik minėjimų datos ir pavadinimai pakvietimuose! Nėra ir nebus didelis patriotiškumas, jeigu tautietis, nuvykęs į vadinamą minėjimą, išuštins gintaro spalvos skysčių butelį ir porą kartų išeis šokti.

Gera, kad mažų bendruomenių valdybos stengiasi savo tautiečius išjudinti, pralinksinti, pajavairinti nuobodų gyvenimą bei pinigų sutelkti, bet nustokime klaidinę savuosius ir svetimtacių, o parengimus ar pobūvius vadinkime tikraisiais vardais — šokių vakarais, gegužinėm ir pan.

Minėtoji pagalba mažesnėms lietuvių bendruomenėms (KLB apylinkėms) yra neatidėliotinas reikalas. Daugelyje mažesnių lietuviškų salelių bendruomeninė veikla vis mažėja, silpnėja, vis sunkiau atsiranda žmonių, kurie nešėtų nedėkingą, neapmokamą veiklos našą. Jeigu nedelsiant nebus pagalbos iš vyriausios KLB valdybės, tai lietuviškoji veikla visai sustos.

Jurgis

"Royal York" viešbutis Toronte, kur vyksta Pasaulio Lietuvių Dienų renginiai — PLB seimas, mokytojų savaitė, meno paroda, pokyliai. Jame yra 1.600 kambarių ir erdvios salės suvažiavimams

Laisvieji skolingi Lietuvai

S. SETKUS

Nepriklausomos Lietuvos laikais mūsų politika laikėsi daugiausia Anglijos, Prancūzijos, Amerikos linijos. Ir tai buvo logiškas dalykas. Tų valstybių paramos dėka Lietuva, tiek kitos Rytų ir Vidurio Europos valstybės atgavo nepriklausomybę.

Už tą paramą buvo atsidėkota daug kartų. Iš tikrųjų tos didžiosios valstybės paramą suteikė ne iš didelės malės. Mat, laisvę atgavusios valstybės sudarė tarpinę zoną prieš bolševikų slinkimą į Vakarus. Už tos sienos Prancūzija, Anglija ir Amerika galėjo ramiai atstatyti pokarinį savo gyvenimą.

Toji tarpinė zona buvo gera ir prieš hitlerinę Vokietiją. Hitleris išliejo daug prakaito, kol tą zoną išardė ir galėjo grasinti Anglijai.

Prie Hitlerio žlugimo prisidėjo ir tos buvusios nepriklausomos valstybės, įskaitant Lietuvą. Pastaroji neatėjo Hitleriui į pagalbą. Ne tik neatėjo, bet ir darė nemažai kliūčių.

Sovietų Sąjungai užėmus Rytų-Vidurio Europą, išnyko Anglijos ir Prancūzijos galybė. Dabar eilė yra atėjusi ir Amerikai. Jos likimas yra susijęs su V. Europa. Dėl tos tad priežasties neseniai JAV prezidentas Carteris pareiškė: jei sovietai užpuls betkurią Atlanto S-gos šalį, Amerika reaguos visais turimais ginklais. Taigi, vėl viską diktuoja ne altruizmas, bet savisaugos interesai.

Vien ginklai negalės išgelbėti nei Amerikos, nei Vakarų Europos, jei nebus moralinio persilaužimo. Dėlto prasideda spaudimas Amerikai pakeisti egoistinę moralę kilnesne, pasiaukojančia ir už kitus. Spaudimas ateina iš visų pusių, bet garsiausi yra rašytojas A. Solženicinas ir

Senegalijos prezidentas L. Senghoras.

Nusteboma amerikiečiai, kai neseniai A. Solženicinas Harvardo universitete kritikavo ne Sovietų Sąjungą, o Ameriką! Jisai skatino Ameriką atsakyti savanaudiškumo, žadinti drąsą užstoti kitų tautų laisvės interesus arba pasirošti žlugimui!

Senegalijos prezidentas beveik tuo pat metu irgi perspėjo Ameriką arba padėti Afrikai, arba atsakyti "superpower" titulu, t.y. atsakyti vadovauti laisvam pasauliui, nes ligšiolinis jos vadavavimas, jo manymu, žlugdo ir laisvą pasaulį, ir pačią Ameriką.

Anglija, Prancūzija, ypač Amerika, yra daug skolingos ir Lietuvai, kuri kovojo ir tebekovoja už tų šalių interesus. Tai, ką pasakė A. Solženicinas ir L. Senghoras, lietuviai ne tik sako, bet ir šaukia nuo pirmos laisvės netekimo dienos. Tūkstantčiai jų nuėjo į mirtį, tikėdamiesi didžiųjų valstybių pagalbos. Tikėjosi, nes buvo įtaigiamai tikėtis. Ir dabar tūkstantčiai lietuvių rizikuoja savo laisve ir net gyvybe, tikėdamiesi laisvųjų valstybių pagalbos, jų drąsos užstoti prieš brutaliausią sovietų tironiją, prieš tą siaubą, kuris grasina ir pačiai Amerikai.

Užtat Amerika negali per daug pykti už mūsų veiksmų jų durų varstymą. Negali pykti nė už prašymą paramos bent tvirtesniu žodžiu. Negali pykti nei Anglija, nei Prancūzija. Neturime ir mes būti už kiekvieną niekniekį besaikiškai dėkingi. Tos ir kitos valstybės yra mums skolingos. Be bendrų laisvės pastangų ir jų pačių laisvei gresia nemažai pavojai. O tų pastangų ir net aukų mūsų tauta yra sudėjusi ir sudeda proporcingai daugiau, negu kuri kita tauta.

Solistas, muzikos mokytojas ir chorvedys V. VERIKAITIS, penktosios S. Amerikos lietuvių dainų šventės muzikinės komisijos pirmininkas

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

PARODA MINSKE

Gegužės 18 — birželio 4 d.d. Minske buvo surengta Lietuvos lengvosios pramonės gaminių ir suvenyrų paroda, pateikusi 1.600 kasdieninio vartojimo prekių pavyzdžių. Pirmame augšte buvo rodomi medžio drožiniai, keramikos darbai, gaminiai iš gintaro ir metalo, raštuoti užtiesalai, staltiesės, juostos, valkiški žaislai, suvenyriniai leidiniai. Antrajame augšte lankytojai susipažino su Lietuvos audiniais, avalyne, gobelenais, kilimais, sportinėmis prekėmis. Vilniaus modelių namai ir respublikinė buities tarnyba demonstravo naujas madas. Panaši Gudijos gaminių paroda bus surengta ateinančiais metais Vilniuje.

STUDENTŲ VASARA

Vilniuje įvykusiame posėdyje buvo aptarti akademinio jaunimo darbo ir poilsio reikalai vasaros atostogų metu. Pranešimą padarė komjaunimo centro komiteto I sekretorius V. Baltrūnas. Pernai akademinis Lietuvos jaunimas savo šalyje, Jakutijoje, Starvoje, Smolensko, Tiūmenės, Stavropolio srityse atliko statybos darbus už 12,7 milijono rublių, žemės ūkio — už 800.000 rb. Šiometinės darbo stovyklose dalyvaus 8.300 studentų ir specialiųjų vidurinių mokyklų moksleivių. Dalis jų dirbs kitose respublikose ir net komunistinėse šalyse tarptautinių būrių sudėtyje. Šis jų darbas yra vadinamas „trečiuoju semestru“. Pasitarime susilaukė prieštariškų kai kurių organizacijų dėl nepakankamo gero jaunųjų tautininkų maitinimo, sanitarijų taisyklių pažeidimų. Savo laisvalaikis darbo stovyklose studentai ir moksleiviai vėrėdami skirti agitacinei, politinei veiklai.

KUDIRKOS NAUMIESTIS

Dabartinį Kudirkos Naumiesčio paveikslą atskleidžia „Komjaunimo Tiesos“ 92 nr. įdėtas Antano Salio rašinys. II d. karo pabaigoje sovietų kariuomenės daliniai Vokietijos pasienį prie Kudirkos Naumiesčio pasiekė 1944 m. rugpjūčio 17 d., o miestą užėmė tik spalio pabaigoje. Ligi to laiko vyko aršios kovos. Vietinėse kapinėse palaidota beveik 3.000 žuvusių sovietų karių. Jiems pastatytas specialus obeliskas, o jų atminimui rūpinasi tarptautinis dr. V. Kudirkos vidurinės mokyklos klubas. Kautynių metu pavyko išsaugoti tiltą per Šešupę. Jam dabar duotas sprogmenis pašalinusi Michailo Zimino vardas. Turistai aplanko dr. V. Kudirkos paminklą, jo vardo vidurinę mokyklą su joje veikiančiu šio rašytojo muziejumi. Mokytojų eilėse yra pasijungę kraštotyrininkė Natalija Manikienė, sportininkų pamainą ugdantis Jonas Jaseliūnas. Mažasis linų apdirbimo fabrikėlis dabar jau yra tapęs dideliu fabriku, turinčiu kelis šimtus darbininkų. Jo gaminiai pasiekia net tolimąją Japoniją.

TVENKINIŲ KARPIAI

Altyje tarėsi Lietuvos žuvininkystės ūkio specialistai, plečiantys tvenkinių žuvininkystę. Didžiausią paklausą turi šviežias, nešaldytas karpis. Žuvininkystės ūkių tvenkiniai ši pa-

vasarį buvo papildyti 8 milijonais vienmečių ir dvimečių karpių. Vartotojams šiemet tikimasi iš tvenkinių patiekti 40.000 centnerių šviežios žuvies.

SIENINIAI LAIKRAŠČIAI

Jau pirmosios sovietinės okupacijos metais Lietuvos mokyklos, švietimo įstaigos ir pramonės įmonės susilaukė iš Sovietų Sąjungos atklausos naujovės — sienlaikraščius. Paruošta ir griežtai kontroliuojama medžiaga būdavo prisegama prie specialių lentų. Tokia sieninė spauda propaguojama ir dabar, nors prie užbaigos artėja XX amžius, spaudai parūpinęs patogesnių techninių priemonių. Kėdainių rajono kompartijos propagandos ir agitacijos skyrius su laikraščio „Tarybinis Kelias“ redakcija suorganizavo netgi specialų sienlaikraščių redaktorių bei kitų partitinių pasitarimą. Jame buvo svarstomi sieninės spaudos gerinimo klausimai pramonės įmonėse, kolchozuose ir sovchozuose. Ant sienų klijuojamos propagandinės medžiagos kažkodėl nenorima patiekti rotatoriams bei kitoms dauginimo priemonėms, kad tokius laikraščius kiekvienas galėtų skaityti individualiai. Matyt, kompartija prisišijo, kad tada jie neperskaitytų atsidurtų šūkščių dėžėse.

MIRĖ KUN. MACIUS

S.m. gegužės 6 d. Vieksniuose mirė a.a. kun. Pranas Macius, kilęs iš Dargužiškių kaimo. Palaidotas gegužės 9 d. Vieksniuose, dalyvaujant daugeliui kunigų iš įvairių vietovių. Vėlonis buvo gimęs 1891 m., kunigų įšventintas 1918 m. Ilgą laiką nepriklausomos Lietuvos laikais buvo kapelionu Ukmergės gimnazijoje. — Taip pat Vieksniuose palaidotas mokytojas a.a. Vincas Deniūsis, mokytojas 35 metus. Savo laiku garsėjo Denišių (tėvo ir sūnaus) dūdų orkestras.

AUGANTI PALANGA

Vanda Bogušienė birželio 1 d. „Tiesoje“ paskelbė informacinio pobūdžio pranešimą „Į Palangą atėjo vasara“, plačiai paliesdama gydymą šio kurorto puse. Ji taipgi primena skaitytojams, kad Palangą kiekvieną vasarą aplanko beveik 400.000 poilsiautojų ir turistų. Palangos valdas praplės sekančiame penkmetyje pajūrio zonoje pastatytos Nemirsetos, Vanagupės, Kunigiškių, Šventosios ir Mončiškių poilsia vietės, kurių kiekvienoje galės išsėti bei gydytis 8-12.000 žmonių. Pačiame Palangos mieste išaugs modernios purvo gydymo, poliklinikos, uždaras plaukimo baseinas su pasiūdytu jūros vandeniu. Kurortinių Palangos įstaigų susivienijimui priklauso „Jūratis“ sanatorija, poilsio namai „Gintaras“ ir „Neringa“, pirmasis Pabaltijų gydymasis paplūdimys. Čia patarimus duoda budintis gydytojas su medicinos seserimi. „Gintaras“ jau yra tapęs šeimyniniais poilsio namais, o sekanči sezoną šeimas priims ir „Neringa“, kur įrengiami žaidimų kambariai ir aikštelės vaikams. Vaikus į „Gintarą“ galima atvežti nuo ketverių metų amžiaus. V. Kst.

EKSKURSIJOS I EUROPA IR VILNIŲ 1978 METAIS

DAR YRA VIETŲ:

Liepos	26 —	
rugpjūčio	10 —	(dvi savaitės)
Rugpjūčio	9 — 24	(dvi savaitės)
Rugpjūčio	9 — 29	(trys savaitės)
Rugsėjo	6 — 21	(dvi savaitės)
Lapkričio	14 — 22	(viena savaitė)

Visos ekskursijos praleis septynias dienas Vilniuje, vieną dieną Maskvoje, o likusį laiką — Europos miestuose pagal pagedavimą (jei susidarys bent penkių keleivių grupė).

Skambinti: 1-416-533-3531

V. BAČENAS All Seasons Travel

1551 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A5

PIGIOS ATOSTOGOS

- Bilietai, rezervacijos, kainos į Lietuvą ir visas kitas šalis
- Grupiniai skrydžiai bei ekskursijos
- Kelionės laivais ir autobusais
- Jau per 50 metų patarnaujame Hamiltono ir apylinkės keleiviams

1922 — 55 metai — 1917

- Greitas, mandagus, žinoviškas patarnavimas
- Visais keliu reikalais kreipkitės į

Floridoje, Meksikoje, Havajuose, Barbadoje, Ispanijoje, Karibuose, Pietų Amerikoje

Travel Service
58 JAMES ST. N. HAMILTON
525-8686
REPRESENTATIVE

Vienintelės kunigų seminarijos Lietuvoje šiemetinė laida (antroje eilėje) su savo mokytojais ir vyskupu L. Poviloniu Kaune. Ši seminarija yra nuolat persekiojama sovietinės valdžios, kuri kontroliuoja kandidatų priėmimą

LONDON, ONTARIO

IDOMUS SPAUDOS BALIUS

ISIDĖMIKITE DATĄ — PADEKOS SAVAITGALĮ! S.m. Londone numatomas tikrai idomus spaudos balius — koncertas su dar stipresne programa, negu betkada iki šiol: vietos jaunų dainininkų debiutai ir du augšto lygio kvietiniai vienetai. Patogus savaitgalis pas save pasikviesi draugus. Kvieskite į balių ne tik lietuvių pažįstamus, bet ir kitataučius, nes šį kartą mūsų programa bus ir jiems įdomi. Atrodo, kad šiais metais šis bus vienintelis tokio lygio renginys Londone. Kviesdami gausiai dalyvauti ir Londone bei aplinkinių jaunima, nes nemaža jaunimo žada atvažiuoti iš Toronto ir Hamiltono. Šokiams gros jaunimo orkestras.

Isidėmėkite datą — spalio 7, Pačios savaitgalio šeštadienį, Plumbers Hall, 523 First St. (pavažiavus vieną ilgą bloką nuo lietuvių šventovės, esančios 1414 Dundas St. E., kuri yra ne tik pagrindinė miesto gatvė, bet ir plento Nr. 2 tęsinys). Salė yra tik vienas blokas į šiaurę nuo Dundas St., maždaug trečias vieno augšto pastatas kairėje pusėje (Connolly Bldg.). Įėjimas iš kiemo.

Prašome išsikirti šį pranešimą, nes ši gali būti vienintelė žinia jums iš mūsų, kadangi paštininkai vėl rengiasi streikuoti. Balius tikrai tą datą įvyks ir visi iš toli ir artai maloniai kviečiami jame dalyvauti. Taigi, jei po šito ir nebegausite iš mūsų jokios žinios, vistiek spalio 7 d. galite drąsiai atvykti. Šį rudenį įprastos Lietuvių Dienos nebus, nes birželio pabaigoje Toronto įvyksta Pasaulio Lietuvių Dienos. Taigi, spaudos balių gali sutrukdėti tik du dalykai — karas ir žemės drebėjimas!

Rengėjai

DAR VIENA LIETUVIŠKA SEIMA. Londonui kol kas sekasi: dauguma sukurtų naujų šeimų yra lietuviškos! Gegužės 27 d. Siluvos Marijos šventovėje Londone sumainė žiedus dr. Aidas Edvardas Juodis, sūnus Eugenijos ir Edvardo, ir Rūta Dragunevičiūtė, duklė Irenos ir Algirdo. Amžinų ryšių juos sujungė atvykęs svečias kun. St. Kulbis ir kun. J. Staškus, Londono lietuvių par. klebonas. Šventovė buvo perpildyta šios iškilmos šeimyninės šventės dalyviais. Šiomis sutuoktuvėmis susijungė dvi plačios giminės: apie 400 narių Lukoševičių giminė ir per 100 narių Dragunevičių šeimų grandinė. Vestuvinė puota įvyko „Ivanhoe“ salėje, dalyvaujant 214 asmenų, kurių dalis buvo atvykę iš tolimų vietų. Iškilmės pagal lietuviškus (iš dalies ir pagal kanadiškus) papročius įdomiai pravedė lietuviškoje veikloje labai pozityviai besireiškianti Rasa Lukoševičiūtė, „T. Žiburių“ jaunimo sk. redaktorė. Buvo net 12 pabrolių ir pamergių.

Edvardas Juodis anksčiau buvo ir dabar tebėra labai aktyvus tiek savo tiesioginėse pareigose, tiek sporte, tiek ir lietuviškoje veikloje. Retai pasitaiko, kad toks aktyvus būtų ir pavyzdingas studentas, bet jis yra graži išimtis. Kadangi jo pažymių vidurkis dažniausiai būdavo per 85, tai jam durys buvo atviros į visas mokyklas, neįsiskiriant nė žinomojo Kanados McGill universiteto. Gavęs tame universitete bakalauto laipsnį ir stipendiją, ten pat studijavo ir labai geras pažymiais baigė mediciną. Po to ten pat gavo ir magistro laipsnį iš chirurgijos. Atlikęs interną praktiką Toronte pradėjo dirbti Kanados kariuomenėje Kalgario mieste. Šiuo metu jis yra leitenantas, bet jau yra numatytas pakelti į kapitonu laipsnį. Atlikęs trejų metų priverio kariuomenėje, nori vėl tęsti bendrą gydytojo praktiką. Be kanadiško futbolo, krepšinio, ledo ritulio ir kitų sporto šakų, dar mėgo filosofiją ir muziką. Turėjo net savo orkestrą, pats grojo ir dalyvavo „Gintaro“ ansamblyje, buvo skautas, atitininkas ir gvyrai reikėsi kitoje lietuviškoje veikloje.

Rūta — taip pat ne tik pavyzdinga mokinė, bet ir aktyvi lietuviškos veiklos darbuotoja. Retas atvejis — ne tik muzikos, bet ir poezijos mėgėja. Baigusi Westminsterio gimnaziją labai geras pažymiais, numato ruoštis gail. sesers profesijai tame pačiame Kalgario mieste. Ji buvo vadinama Londono gražiausiąja, nes

pasijungė ne tik išskirtinų kūno, bet ir dvasios grožių, kilusi iš trijų Lietuvos savanorių giminės. Abu jaunieji gerai kalba lietuviškai.

Linkėtina jiems daug saulėtų dienų, o taip pat išlikti tokiams pat aktyviais lietuviškoje veikloje. D. E.

Edmonton, Alberta

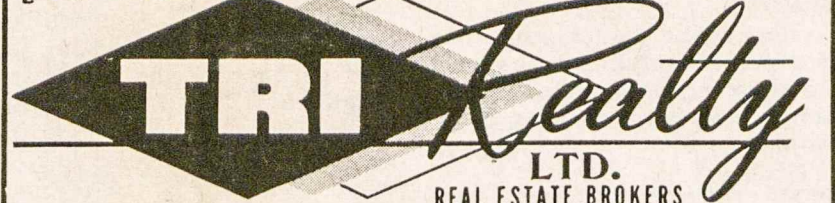
VIDURIO IR RYTŲ EUROPOS STUDIJŲ DRAUGIJA, kuri yra pilnoje universiteto globoje ir turi ten savo patalpą, pagerbė Algį Dudaravičių. Universiteto senato narė Mary Lobay savo kalboje pavadino Algį altruisto žmogaus pavyzdžiu, kuris visa širdimi dirba savo pasirinktą tikslą. Ji stebėjo jį kaip energingą lietuvių bendruomenės atstovą, organizuojant Vidurio ir Rytų Europos Studijų Draugiją CEES-SA. A. Dudaravičiui buvo įteiktas Kanados vaizdų albumas, kuriame pasirašė visi susirinkimo dalyviai. Tuo organizacijos nariais yra daugiasia universiteto profesoriai ir šiaip mokslo žmonės, besidomintys istorija, socialiniais bei politiniais mokslais. Džiugu pastebėti, kad į CEESA įsijungė ir lietuviams atstovaujanti neseniai iš Toronto atvykęs jaunas medicinos daktaras A. Balsys. F. Kantautienė

Edmontono Lietuvių Namų valdybos pirmininkas ANTANAS-ROMAS KASPERAVICIUS dėkoja tautiečiams vienos šventės proga N. A. D.

• Engdami kitas tautas, rusai gali tik prarasti savo laisvę, bet ne ją laimėti (Bukovskis)

LIETUVIŠKA NEKILNOJAMO TURTO PIRKIMO IR PARDAVIMO HAMILTONE ĮSTAIGA

1127 MAIN STREET EAST, Hamilton, Ontario L8M 1P2

Savininkas Zigmąs Didžbalis, turįs 25 metų praktiką toje srityje. PERKANT ir PARDUODANT, kreiptis nuo 9 v. ryto iki 9 v. vakaro.

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvui

TALKA

REIKALINGAS TARNAUTOJAS

paskolų reikalams (Loan Officer), mokantis lietuvių kalbą, norįs dirbti finansinėje srityje, kurioje yra galimybė progresuoti. Atlyginimas — pagal turimas kvalifikacijas ir susitarimą. Prašymus siųsti „Talkos“ valdybos pirmininkui J. Kristolaitiui, 830 Main St. E., Hamilton, Ont. L8M 1L6

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas „TALKA“
830 Main Street E., tel. 544-7125 L8M 1L6

Darbo valandos: pirmadieniai — ketvirtadieniai nuo 10 iki 5 val., penktadieniai nuo 10 iki 7 val., šeštadieniai nuo 9 iki 12 val. Liepos — rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniai uždaryti. Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Kapitalas — virš \$10,000,000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
santaukas 7 1/2%
term. depozitus 1 m. 8 3/4%
term. depozitus 3 m. 9 1/4%
pensijų fondus 9%
IMAME UŽ:
asmenines paskolas 10%
nekiln. turto pask. 9 3/4%

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

PAMINKLA ROMUI KALANTAI Čikagoje, Sv. Kazimiero lietuvių kapinėse, yra pasiryžusi pastatyti Lietuvos Šaulių Sąjunga Tremtyje. Pirm. K. Milkovaitis praneša, kad paminklui jau yra užpirkta 12 kapaviečių geroje kapinių vietoje. Paminklu bus pagerbtas ne tik R. Kalanta, savo gyvybę paaukojęs už Lietuvos laisvę, bet ir didvyriškieji lietuvių partizanai. Didžiąją lėšų dalį sutels patys šauliai, tačiau projektui įgyvendinti yra būtina ir visuomenės bei jos organizacijų parama. Šauliai, lig šiol remdavę kitus, dabar kviečia talkon organizacijas ir paskirus tautiečius, nes tai yra visos išeivijos reikalas. Juo daugiau bus sutelkta lėšų, juo įspūdingesnis bus ir paminklas. Aukos siunčiamos: St. Anthony's Savings and Loan Association, Romas Kalanta Fund, Acct. 0-30190-0, 1447 So. 49th Court, Cicero, Ill. 60650, USA.

SV. KAZIMIERO KAPINĖSE Čikagoje kapų lankymo dieną buvo paminita deimantinė jų įsteigimo sukaktis. Vyskupijos kapinių direktoriato narys kun. J. Stankevičius ir šias iškilmes paskvietė Vatikano finansinės įstaigos vadovą vysk. Paulių Marcinų. Kapinių aikštelėje jis su beveik visais Čikagos parapijų klebonais, koncelebravo Mišias už šios kapinės palaidotus asmenis, pasakė gražų pamokslą lietuvių ir anglų kalbomis, dalyvius nustebindamas geru lietuvių kalbos mokyklumu. Po pamaldų kalbėjo generalinė Lietuvos konsulė J. Daužvardienė. Kapinių steigėjai buvo prisiminti prie senųjų vartų, kur jiems yra pastatytas paminklas. Jų nuopelnus išryškino kun. J. Stankevičius. Gėlių vainiką prie paminklo padėjo A. Barakauskas ir P. Sukytė.

AMERIKOS LIETUVIŲ INŽINIERIŲ ir Architektų Sąjungos suvažiavimas įvyko Bostono „Copley Plaza“ viešbutyje gegužės 27-29 d.d. Dalyvių susilaukta iš septynių ALIAS skyrių. Suvažiavimui vadovavo čikagietis inž. J. Jurkūnas. Įdomią paskaitą „Dalelių fizika ir kosmologija“, iliustruotą ekrane rodomais brėžiniais bei formulėmis, skaitė dr. J. S. Zmuidzinas, referatus apie ALI AS veiklą — dr. J. Gimbutas, inž. J. Danys ir dr. P. Zundė. Atskirus pranešimus padarė ALIAS valdybos pirm. A. Kerelis, sekr. J. Lintakas, inž. J. Sakalas. Koncertinę programą XIII-jo ALIAS suvažiavimo pokylyje atliko sol. G. Uglianskienė iš Filadelfijos su akompaniatorium kompoz. J. Kačinskis. Naujojo ALI AS valdybą išrinkti bostoniečiai: pirm. V. Izbickas, vicepirmininkai — R. Bričkus, J. Dačys, K. Devenis, narys jaunimo reikalams V. Banaitis, vykdomasis direktorius B. Galinis, sekr. J. Stupnis, inž. V. Žiaugra.

ME TIN IS ALTOS SUVAŽIAVIMAS įvyks spalio 21 d. Čikagoje, Tautiniuose Lietuvių Namuose. Jame bus išrinkta nauja ALTos valdyba, aptartas 1979 m. rengiamas lietuvių kongresas.

KETVIRTASIS TAUTOS FONDO SUVAŽIAVIMAS įvyko birželio 3 d. Brooklyne, N.Y. Dalyvius sveikino VLIKo valdybos pirm. K. J. Valiūnas, Lietuvių Šaulių S-gos Tremtyje vardu — K. Miklas. Raštu buvo gauti Lietuvos konsulo Niujorke A. Simučio ir ALTos pirm. dr. K. Bobelio sveikinimai. Tautos Fondo valdybos pirm. I. Gasiliūnas savo pranešime pabrėžė, kad pernai buvo praversti du lėšų telkimo vėjai, o jas visą laiką renka 37 TF igaliotiniai. Pranešimą apie aukų rinkimą Kanadoje padarė TF atstovybės pirm. J. Vaičieliūnas, apie Toronte bei jo apylinkėse — A. Firavičius. Pastarasis visus nustebeino savo energija ir nepaprastu darbštumu. Nuo 1972 m. sausio 1 d. vien tik Toronte ir apylinkėse A. Firavičius Tautos Fondui yra surinkęs \$107.655. Nors šiemet aukų rinkimas pasunkėjo dėl Pasaulio Lietuvių Dienoms teikiamos paramos, A. Firavičius vis dėlto pavyko iki birželio 3 d. sutelkti \$16.785. Naujojo Tautos Fondo tarybą išrinkti: J. Valaitis, J. L. Giedraitis, J. Vaičieliūnas, R. Sidlauskienė, dr. J. Stukas, A. Vedeckas, A. Firavičius, K. Jankūnas ir I. Banaitienė.

Argentina
A.a. VYTAUTAS MALĖLA mirė birželio 5 d. Adroguje. Vėlonis buvo vaistininkas, farmacija studijavęs Petrapilyje. Kaune su dviem kitais dalininkais buvo įsteigęs vaistų gamyklą „Germapo“ — vieną pirmųjų nepriklausomoje Lietuvoje. Šeimos ratelyje s.m. birželio 1 d. V. Malėla atšventė savo amžiaus 90 metų sukaktį, o birželio 6 d. buvo palaidotas Chacaritoje. Jo žmona Vladė Sakalauskaitė mirė prie 11 metų. Vytautas ir Vladė Malėlos užaugino dukrą ir sūnų, kurie yra sukūrę lietuviškas šeimas. Buenos Aires mieste gyvena dukra Vladė ir žentas Bernardas Survilos su anūku Hektoru, Illinois valstijos Cicere — sūnus Romas ir marti Agnė Malėlos. Amerikoje ir Lietuvoje yra kitų giminų.

Argentina
A.a. VYTAUTAS MALĖLA mirė birželio 5 d. Adroguje. Vėlonis buvo vaistininkas, farmacija studijavęs Petrapilyje. Kaune su dviem kitais dalininkais buvo įsteigęs vaistų gamyklą „Germapo“ — vieną pirmųjų nepriklausomoje Lietuvoje. Šeimos ratelyje s.m. birželio 1 d. V. Malėla atšventė savo amžiaus 90 metų sukaktį, o birželio 6 d. buvo palaidotas Chacaritoje. Jo žmona Vladė Sakalauskaitė mirė prie 11 metų. Vytautas ir Vladė Malėlos užaugino dukrą ir sūnų, kurie yra sukūrę lietuviškas šeimas. Buenos Aires mieste gyvena dukra Vladė ir žentas Bernardas Survilos su anūku Hektoru, Illinois valstijos Cicere — sūnus Romas ir marti Agnė Malėlos. Amerikoje ir Lietuvoje yra kitų giminų.

Argentina
A.a. VYTAUTAS MALĖLA mirė birželio 5 d. Adroguje. Vėlonis buvo vaistininkas, farmacija studijavęs Petrapilyje. Kaune su dviem kitais dalininkais buvo įsteigęs vaistų gamyklą „Germapo“ — vieną pirmųjų nepriklausomoje Lietuvoje. Šeimos ratelyje s.m. birželio 1 d. V. Malėla atšventė savo amžiaus 90 metų sukaktį, o birželio 6 d. buvo palaidotas Chacaritoje. Jo žmona Vladė Sakalauskaitė mirė prie 11 metų. Vytautas ir Vladė Malėlos užaugino dukrą ir sūnų, kurie yra sukūrę lietuviškas šeimas. Buenos Aires mieste gyvena dukra Vladė ir žentas Bernardas Survilos su anūku Hektoru, Illinois valstijos Cicere — sūnus Romas ir marti Agnė Malėlos. Amerikoje ir Lietuvoje yra kitų giminų.

Argentina

A.a. VYTAUTAS MALĖLA mirė birželio 5 d. Adroguje. Vėlonis buvo vaistininkas, farmacija studijavęs Petrapilyje. Kaune su dviem kitais dalininkais buvo įsteigęs vaistų gamyklą „Germapo“ — vieną pirmųjų nepriklausomoje Lietuvoje. Šeimos ratelyje s.m. birželio 1 d. V. Malėla atšventė savo amžiaus 90 metų sukaktį, o birželio 6 d. buvo palaidotas Chacaritoje. Jo žmona Vladė Sakalauskaitė mirė prie 11 metų. Vytautas ir Vladė Malėlos užaugino dukrą ir sūnų, kurie yra sukūrę lietuviškas šeimas. Buenos Aires mieste gyvena dukra Vladė ir žentas Bernardas Survilos su anūku Hektoru, Illinois valstijos Cicere — sūnus Romas ir marti Agnė Malėlos. Amerikoje ir Lietuvoje yra kitų giminų.

Argentina
A.a. VYTAUTAS MALĖLA mirė birželio 5 d. Adroguje. Vėlonis buvo vaistininkas, farmacija studijavęs Petrapilyje. Kaune su dviem kitais dalininkais buvo įsteigęs vaistų gamyklą „Germapo“ — vieną pirmųjų nepriklausomoje Lietuvoje. Šeimos ratelyje s.m. birželio 1 d. V. Malėla atšventė savo amžiaus 90 metų sukaktį, o birželio 6 d. buvo palaidotas Chacaritoje. Jo žmona Vladė Sakalauskaitė mirė prie 11 metų. Vytautas ir Vladė Malėlos užaugino dukrą ir sūnų, kurie yra sukūrę lietuviškas šeimas. Buenos Aires mieste gyvena dukra Vladė ir žentas Bernardas Survilos su anūku Hektoru, Illinois valstijos Cicere — sūnus Romas ir marti Agnė Malėlos. Amerikoje ir Lietuvoje yra kitų giminų.

Argentina
A.a. VYTAUTAS MALĖLA mirė birželio 5 d. Adroguje. Vėlonis buvo vaistininkas, farmacija studijavęs Petrapilyje. Kaune su dviem kitais dalininkais buvo įsteigęs vaistų gamyklą „Germapo“ — vieną pirmųjų nepriklausomoje Lietuvoje. Šeimos ratelyje s.m. birželio 1 d. V. Malėla atšventė savo amžiaus 90 metų sukaktį, o birželio 6 d. buvo palaidotas Chacaritoje. Jo žmona Vladė Sakalauskaitė mirė prie 11 metų. Vytautas ir Vladė Malėlos užaugino dukrą ir sūnų, kurie yra sukūrę lietuviškas šeimas. Buenos Aires mieste gyvena dukra Vladė ir žentas Bernardas Survilos su anūku Hektoru, Illinois valstijos Cicere — sūnus Romas ir marti Agnė Malėlos. Amerikoje ir Lietuvoje yra kitų giminų.

gentinos Lietuvių Balso“ redakcija. Susipažino su kitomis lietuvių įstaigomis.

Brazilija

„PALANGOS“ VIETININKIJOS SKAUTAI savo iškyla turėjo gegužės 25-27 d.d. Iš Sao Paulo jie buvo nuvykę pas p. Šimkūnos Santa Izabeloje. Išvykai vadovavo E. Bacevičienė, o stovyklautojos maitino O. Zalubienė. Dalyvių susilaukta 36. Religijiniai pokalbiai apie Corpus Christi dieną vadovavo kun. P. Gavenas, SDB. Jis taipgi laikė Mišias po atviru dangumi. Tradicinio skautų laužo teko atsisakyti dėl šalto oro — dukart ji pakeitė šeiminkinių pastatė užkurtą krosnį. Darbotvarkę papildė tinklinis, futbolas, rankdarbiai, apsilankymas prie toliau esančio ežero. Skautų įžodį davė Marcelo ir Antonio Belapetravičiai-Alvares.

Urugvajus

KUN. PETRAS DAUGINTIS, SJ, birželio pabaigoje įvyksta į JAV. Gražiausias savo gyvenimo metus — apie 20 jis yra praleidęs P. Amerikoje, daugiausia Urugvajuje. Montevideo lietuviai jam rengia išleistuves birželio 21 d.

Venecuela

VENECUELLOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS valdyba, išrinkta pernai rudenį trejų metų kadencijai, sudaro: pirm. J. Kukanauza, vicepirm. inž. L. Mažeika, inž. P. Kriščiūnas, sekr. A. Zalnieriūnaitė, narys švietimo ir kultūros reikalams dr. V. Gutauskas, ryšiams su latviais ir estais — J. Statkute-Rosales, kapelionas kun. A. Perkumas, SDB, korespondentė A. Vaisiūnienė ir VL Jaunimo Sąjungos pirm. A. Mažeika. PLB seime Toronte Venecuellos Lietuvių Bendruomenei atstovaus Juozas Kukanauza, Vladas Mažeika, Henrikas Gavorskas ir Darius Mažeika.

Australija

DIEVO KŪNO PROCESIOJE Sydnejuje gegužės 28 d. dalyvavo gera šimtinė lietuvių su savo vėlavomis. Daug dalyvių buvo pasipuošusių tautiniais drabužiais. Ypatinogo dėmesio susilaukė neštas lietuviškas kryžius, pagamintas J. Dailėdės. Lietuvių grupė savo aprangą, vėlavomis ir kryžiumi išsiskyrė iš kitų tautinių grupių. Joms padėką už dalyvavimą procesijoje pareiškė vietinis vysk. J. E. Murphy. Procesiją organizavo bei jai vadovavo kun. A. Butkus.

SAULIUS KUBILIUS, jaunas Adelaidės lietuvis, birželio 8 d. iš Melbourne aerodromo išskrido Romon. Jis yra priimtas į Sv. Kazimiero kolegiją ir, ruošdamasis kunigystei, studijuos universitete.

Britanija

LONDONE LANKESI Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirm. Gabrijus Juozapavičiūtė iš Toronto. Birželio 6-9 d.d. ji tarėsi su DB Lietuvių Sąjungos valdyba 1978 m. įvyksiančio jaunimo kongreso klausimais, susipažino su tomis vietomis, kur susitiks ir apsisistos kongreso dalyviai. Iš Londono G. Juozapavičiūtė išvyko į V. Vokietiją tuo pačiu tikslu, nes ten įvyks antroji jaunimo kongreso dalis.

PLB SEIME TORONTE D. Britanijos Lietuvių Sąjungai atstovaus centro valdybos I vicepirm. Zigmąs Juras ir sekr. inž. Aleksas Vilėniskas. Pastar

Jaunųjų ir vyresniųjų dialogas

Šiuo birželio mėnesio „Jaunimo Žiburių“ puslapiu tęsiame spaudoje pradėtą „lygų dialogą“ tarp jaunimo ir vyresniųjų Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimo klausimu. Šiuo atveju šis „dialogas“ daugiau panašesnis į „mokytojo-mokinio pasikalbėjimą“: mokytojas dėsto, reikalauja, kritikuoja, vertina; mokinys išsiaiškina, išmoka, sėda ir laiko egzaminą!

Rašau šiuos teigimus ne negatyviąja prasme ar su noru pabrėžti ir toliau vystyti neišvengiamą visose diskusijose egzistuojančią realybę: „generation gap“! Noriu tik trumpai birželio ir gegužės mėnesių „Jaunimo Žiburiuose“ pasirodžiusių pasisakymų dėka įrodyti spaudoje pradėto „lygaus dialogo“ svarbą PLB seimui ir pati pareikšti savo mintis apie šio dialogo turinį.

Kai R. Kasparas abejoja, ar dialogas iš viso bus galimas, kai S. Barzdukas apgailestauja lietuvių jaunimo sąjungos narių stoka, kai A. Saulaitis iškelia bendras Lietuvių Bendruomenės ir Lietuvių Jaunimo Sąjungos pastangas dirbti vieningą darbą, kai Antanui Rinkūnui rūpi realiai žvelgti į Lietuvių Jaunimo Sąjungą ir jos nueitą 6 metų kelią, kai jaunimo pasisakymai prašosi didesnio pasitikėjimo, pareikšdami, kad Lietuvių Jaunimo Sąjunga neturi atėities už Lietuvių Bendruomenės ribų, — aiškiai konstatuojami faktai bei mūsų didelių asmenybių veikimo ribos, galimybės ir žaidimo taisyklės.

Tuo noriu pasakyti, kad mes iškeliam tas pačias mintis, kurios jau bent 10 metų (tiek aš tegaliu prisiminti) gyvuoja mūsų suvažiavimų ilgų litanijų sąrašuose. Kaip ilgai dar mes įtikinėjim vienas kitą, kad mūsų jaunimas nebekalba lietuviškai,

Laukiame praktiškų nutarimų

Suvažiuosime į PLB seimą iš viso laisvo pasaulio apsvarstyti svarbiausių reikalų ir padaryti pozityvių, atečiai naudingų nutarimų. Jeigu dialogas tarp vyresniųjų ir jaunimo išeity negatyvus, būtų labai blogai.

Norėčiau pasisakyti apie pareiktas nuomones „Jaunimo Žiburiuose“ 1978. V. 25 ir pasiūlyti tris temas, kurios, mano nuomone, turėtų būti svarstomos „lygiame dialoge“ vyresniųjų ir jaunesniųjų seimo atstovų.

Jaunimas, kuris dalyvaus seime, yra tas, kuris rūpinasi ne tik „good times“ ar artėjančiu IV PLJ Kongresu. Šitam jaunimui taip pat rūpi lietuvių bendruomenės išlaikymas ir pagalba Lietuvai.

Mūsų atstovai bus pasiruošę dalyvauti seime taip, kaip ir vyresnieji seimo atstovai, nes mums kaip tik rūpi, kad seimo nutarimai būtų pozityvūs, praktiški ir įvykdytini. Anksčiau ar vėliau dabartiniai jaunimo atstovai paliks jaunimo sąjungą ir atsidsirs Bendruomenės darbuotojų eilėse.

Būtų neįmanoma kraštų jaunimo sąjungas organizuoti federacijos pagrindais dėl šių priežasčių:

a. Nevisuose kraštuose, įskaitant ir mažesnes S. Amerikos vietas, veikia skautų, ateitininkų ar kitos jaunimo organizacijos; jaunimas, nepriklausąs toms organizacijoms, liktų išskirtas.

b. Svarbiausia, prieš svarstant sudarymą jaunimo sąjungos federaciniais pagrindais, reikėtų gauti atsakymus iš ateitininkų, skautų ir kitų organizacijų, ar jos norėtų įstoti į tokią jaunimo sąjungą.

c. Jeigu tos organizacijos ir sudarytų jaunimo sąjungą, tai darbas būtų sunkus dėl kivirčių, kuriuos vyresnieji atsivėję iš Lietuvos.

Jaunimo sąjunga, kaip dabar sudaryta, yra geras būdas suorganizuoti arba bent suburti mūsų jaunimą, kuris nori priklausyti jaunimo sąjungai arba bent dalyvauti lietuviškoje visuomenėje. Kad turime problemų — teisybė. Kas jų neturi?

Siūlymas išardyti jaunimo sąjungą ir pradėti iš naujo — tai negatyvus žingsnis. Kaip pritraukti daugumą lietuviško jaunimo į jaunimo sąjungą ir ją padaryti visose vietovėse veikiančia organizacija — jau kitas reikalas. Laukiame nuoširdžių pasiūlymų ir patarimų.

Mano siūlomi trys svarstyti klausimai „lygiame dialoge“:

1. Bendrų uždavinių ir darbų pasiskirstymas tarp L. Bendruomenės ir L. Jaunimo Sąjungos išvengti duplikacijai.

kad mūsų Lietuvių Bendruomenės mintis, tikslai ar pagrindas nebeturi atramos jaunosios lietuvių visuomenės tarpe? Mano nuomone, „Jaunimo Žiburiuose“ pasirodę skirtingų lietuvių veiklos asmenybių pasisakymai padarė labai gerą sintezę lietuvių išeivijos padėties. Seimo metu jau nebe laikas vėl diskutuoti šiuos faktus. Per PLB seimą turi įvykti pirmo lietuviško skaitytuvo (kompiuterio) išmėginimas: nutarus pagrindinę seimo temą, svarstomi konkretūs lietuvių visuomenės uždaviniai.

Pradėti rašyti apie šiuos skirtingus uždavinius reikėtų kito „JZ“ puslapio, tačiau noriu pasiūlyti PLB seimo pagrindinę temą. Romas Sakadolskis rašo:

Pasaulio Lietuvių Jaunimo ketvirtasis kongresas turėtų visą savo dėmesį kreipti į jaunimo atsakomybes lietuvių tautai. Tai yra dvigubas uždavinys, nes liečia lietuvių išeiviją ir tautos kamieną Lietuvoje...

(Pasaulio Lietuvių 1978 m. 40/104 nr.)

Mano nuomone, tai neturi likti vien tik IV PLJK tema, o bendru lietuvių visuomenės nusistatymu: ugdyti jaunus, susipratusius lietuvius. Aišku, lietuvių kalbos stoka, lietuviško identiteto praradimas daugiau jaučiamas jaunimo tarpe ir gal šį temą daugiau tinka Lietuvių Jaunimo Sąjungai. Bet ji yra tokia plati ir apima tiek daug mūsų lietuviško gyvenimo sričių. Jeigu pajėgsime lygiame dialoge nustatyti šių sričių svarbą, paruošti planą, bendrų jėgų koordinavimą, — vietas ant laivo užteks visiems. Be to, nepamirškime, kad jaunimo sąjungos eilėse yra mūsų ateities lietuvių bendruomenės vadai.

Rasa Lukoševičiūtė

Čia turima galvoje politinė-visuomeninė sritis, kaip demonstracijos, laišku rašymas valdžios atstovams, ryšiai su politikais ir panašūs darbai.

Kita sritis — jaunimo įjungimas į lietuvišką darbą P. Amerikoje ir Anglijoje.

2. Vietinės kalbos vartojimas LJ Sąjungos ir L. Bendruomenės veikloje.

a. Reikia sutikti su padėtimi, kad antros ar trečios kartos lietuviai, norintieji dirbti L. Bendruomenėje, ten nepritampa dėl lietuvių kalbos nemokėjimo. Artimoje ateityje ir kitiems jaunesniesiems, norintiems dirbti Bendruomenėje, bus sunku susikalbėti lietuviškai, ir todėl jie gali nuo bendruomenės atskirti.

b. Skaičius jaunimo, mokančio pakankamai lietuviškai, greitai mažėja, ypač P. Amerikoje ir mažose apylinkėse S. Amerikoje. Dalis to jaunimo dalyvaustų lietuviškoje veikloje, jeigu būtų vartojama to krašto kalba.

Norint lietuviškos ateitį tuose kraštuose prailginti, kad, reikalingi atėjus, lietuviai galėtų atsidurti Lietuvoje padėti, — reikia tą jaunimą prie lietuviško kamieno išlaikyti, o ne atstumti dėl lietuvių kalbos nemokėjimo. Atsiminkime, kad jie neplanuoja važiuoti į Lietuvą gyventi ir jie lietuviškai kalbėti neišmoks vien dėlto, kad galėtų dalyvauti seimuose ar susirinkimuose.

3. PLJ Sąjungos kongresai.

Šie kongresai yra pasaulinio masto lietuviško jaunimo suvažiavimai. Tuo metu jaunimas pasijunta priklausąs didelei organizacijai, ir atsiranda pasididžiavimas, kad yra lietuvis ar lietuvaite; atsiranda noras priklausti lietuviškai jaunimo sąjungai ir dirbti lietuviškai.

Todėl siūlau svarstyti kas turėtų pasaulinio masto jaunimo kongresus organizuoti: a. PL Bendruomenė, kuri organizavo pirmą ir antrą PLJ kongresą, b. PLJ Sąjunga, c. PLB ir PLJ Sąjunga (trečias PLJ kongresas)?

Paulius Kuras,
Kanados LJS pirmininkas

Optical Studio

OKULISTAS R. SCHMID
Naujas adresas:

1586 Bloor St. West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(prieš Lietuvių Namus)

Tel. 535-6252

Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Toronto atžalyniečiai vieno koncerto metu, kuriame atliko keletą tautinių šokių

Nuotr. O. Burzdžius

JAUNIMO ŽIBURIAI

Redaguoja — RASA LUKOSEVIČIŪTĖ

Reformos po šešerių metų

Pirmajame pasaulio lietuvių jaunimo kongrese buvo įsteigta PLB jaunimo sekcija. Jos uždavinys — koordinuoti tarporaganizacinę jaunimo veiklą bei atstovauti organizacijom nepriklausančiam jaunimui. Be mažų išimčių, šis PLJK nutarimas, deja, nebuvo įgyvendintas, nežiūrint LB darbuotojų dėtu pastangų. Net ir JAV LB tarybos nutarimas steigti jaunimo sekcijas prie kiekvienos apylinkės neatnešė konkrečių vaisių. II

PLJK metu buvo įsteigta Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjunga — PLJS. Esminio skirtumo tarp PLJS ir LB jaunimo sekcijų pagal jų tikslus nėra. Tačiau esminis skirtumas glūdi organizacinėje struktūroje. Jaunimo sekcija veikė kaip neatskiriama LB dalis, o PLJS tvarkos kaip atskira organizacija, tiesa, bendradarbiaujanti su LB. Jau šešeri metai nuo PLJS įsteigimo, o ji vis dar sunkiai rieda iš popierinės stadijos. Tiesa, ji gana savarankiškai surengė III PLJK Pietų Amerikoje ir tenai smarkiai išjudino lietuvių jaunimo veiklą. Dabar jau ruošiamasi IV PLJK Europoje.

Besitartinančių Pasaulio Lietuvių Dienų proga, tikime, jaunimo vadovybė peržvelgs PLJS nueitą kelią, pasidžiaugs pasiektais laimėjimais ir sukaups jėgas pašalinti praeityje pasitaikiusiomis kliūtimis, kad ateities veikla būtų dar sėkmingesnė. Kliūtis būtų galima susikirstyti: a. Sąjungos tikslų nesukonkreตินimas, b. vidujinės struktūrinės ir c. išorinės.

Dėl Sąjungos kelio tikslinio išmąstymo taikliai rašė Rasa Lukoševičiūtė praėjusių metų rugsėjo 22 d. „Tėviškės Žiburiuose“. Tame straipsnyje R.L. statė klausimą, kas PLJS turėtų rūpėti: visas lietuvių jaunimas ar tik rinktinė jo dalis. Prieita išvados, kad PLJS turėtų apimti visą lietuvių kilmės jaunimą. PLJS turi planuoti savo veiklą plačiu mastu, ugdati bei auklėjant susipratusį bei užsiąngavusį lietuvišką jaunimą. Teisingai pastebi R.L., kad PLJS turi paliesti bendrus lietuviško gyvenimo barus, kurių ideologinės jaunimo organizacijos nespėja apimti: politiką, kalbą, kultūrą ir kt.

Tai didžiai reikšmingas ir platus darbo kelias, reikalingas didelių pastangų ir sutartinės

veiklos. Ji praktiškai vykstant susiduriama su organizacinėmis kliūtimis. Anot R. L., net po trijų kongresų PLJS nėra tiksliai apibrėžusi savo siekimų, net jos tarybos nariams vis dar nėra aišku, koks skirtumas tarp jaunimo sąjungos ir ideologinių jaunimo organizacijų.

Organizacinius sunkumus patvirtina ir Romas Kasparas „Tėviškės Žiburių“ š.m. gegužės 26 d.: „Jaunimo Sąjunga, kuri po daugelio metų Bendruomenės pastangų, lyg šaukštu penimas vaikutis, nerodo tolimesnio augimo ir stiprėjimo žymių.“ Su tuo sutinka ir Stasys Barzdukas tame pačiame „Tėviškės Žiburių“ numeryje, rašydamas: „Tačiau bėda, kad Sąjunga, įsisteigusi 1972 m., lig šiol tvirtai neatsistojo ant kojų. Ji turi gerų vadų, bet neturi narių, ypač JAV ir Kanadoje, kur stipriai veikia ideologinės ateitininkų ir skautų organizacijos. O be organizacijų užnugario nėra vadų pastangos negali būti efektyvios.“

St. Barzdukas jau antrą ar trečią kartą spaudoje tvirtina, kad reikia iš esmės peržiūrėti PLJS organizacinę santvarką. Šią santvarką S. B. siūlo grįsti dviem pagrindais: ten, kur veikia jaunimo organizacijos, jų federacinio pagrindu, ten, kur jaunimo organizacijų nėra, individualaus priklausomumo pagrindu. Šis S. B. siūlymas vertas rimtai apsvarstyti ir priimti. Jame siūlau tik mažytę pataisą: net ir ten, kur veikia jau

nimo organizacijos, jaunimui turėtų būti palikta laisvė, kokių pagrindų jis nori dalyvauti PLJS: organizacijų federaciniu ar individualaus priklausomumo pagrindu.

Sie organizaciniai pakeitimai padės, bet problemas galutinai neišspręs, kol nebus pašalinta išorinė priežastis. Viena svarbiausių išorinių kliūčių — tai nepalankus kaikurių ideologinių grupinių organizacijų nusistatymas LB atžvilgiu iš vienos pusės ir kaikurių LB darbuotojų pažūra ir šias organizacijas iš kitos. Nepasitikėjimas tebėra abipusis ir iš to išplaukia neoras drauge dirbti.

PLJS svarbu užsitarauti ideologinių jaunimo organizacijų pasitikėjimą. Tai įvyks, kai bus darbai įrodyta, kad PLJS nėra super-organizacija, kad ji negriauna veikiančių jaunimo organizacijų ir jų veiklos be reikalo neduplikuoja, su jomis nekonkuruoja, o tik siekia tarporaganizacinio bendradarbiavimo. Tuomet jaunimo organizacijų vadovybės deleguos kompetingus atstovus į PLJS, kurie drauge su organizacijom nepriklausančio jaunimo atstovais dirbs konkretų darbą, siekdami išugdyti susipratusį ir lietuviškai užsiąngavusį jaunimą.

Šioje srityje konkreti, aktuali ir jaunimui prieinama programa yra būtina sąlyga PLJS veiklai išplėsti. Programa turėtų būti detalai apsvartyta, jaunimo atstovų priimta ir sistemingai vykdoma.

Zinau, kad stovint iš šono šie patarimai lengviau duoti, negu juos įvykdyti. Tiesa, ir PLB valdyboje būdamas panašias mintis skelbiau PLJS steigiant ir IV PLB seimo metu (žiūr. IV PLB seimo vadovas psl. 14-16, 73). Praeitais rodo, kad gal tuomet joms reikėjo didesnio dėmesio, nes šandien, po šešerių metų bandymo eiti kitais keliais, rezultatai nėra geri. Jau laikas suprasti, kad nesvarbu kaip lietuvis ateina: pėsčias, raitas ar važiuotas, svarbu tik, kad jis ateina savarankiškai ir su kūrybine dvasia bei pozityviu darbu. Pagaliau ir ideologinės organizacijos, ir PLJS ar net LB yra tik priemonė ugdyti susipratusiam ir lietuviškai užsiąngavusiam lietuviui.

Antanas Butkus,
Klevelandas

“Lygaus dialogo” temos

Ryšys tarp PLJS ir PLB yra gan artimas. PLJS pirmininkė yra PLB valdybos narė. Finansinis ryšys tarp šių dviejų grupių yra visai aiškus. Jaunimo Sąjunga vargiai galėtų egzistuoti be LB finansinio užnugario. Tačiau nevisai aiškus yra ryšių kraštų LJS ir LB santykiai. Zinau, kad nevisuose kraštuose (pvz. Vokietijoje) Jaunimo Sąjungos pirmininkas yra tapęs to krašto LB valdybos nariu jaunimo reikalams. Kaip tad gali naujai įsisteigusios Jaunimo Sąjungos tobulinti savo veiklą, jeigu tarp jų ir krašto valdybų nėra bendradarbiavimo. Kaikurie žmonės aiškina, kad LJS yra paruošimas jaunimo bendruomeniniam gyvenimui. Jeigu LB nepadės, vargiai ar pati J. Sąjunga tą jaunimą galės paruošti.

2. Didesnis vienetų prisidėjimas prie lietuviybės ugdymo

Paskiruose kraštuose kažin ar iš viso matytume gausų jaunimo būrį lietuvių visuomenėje, jeigu tose vietovėse neegzistuos tautinių šokių rateliai, jaunimo chorai, sporto klubai ir t.t. Tokie vienetai bene daugiausia turi pasisekimo suburti jaunimą į vieną grupę. Kam patenkinti vien naujai išmoktu šokių, daina ar kamuolio valdymu? Ar nevertėtų išnaudoti tokių vienetų didesniais lietuviybės ugdymui? Ar nebūtų įmanoma tokiuose vienetuose praveisti pokalbius bei pranešimus apie dainų, šokių reikšmę ir jų istoriją, apie jaunimo organiza-

cijas, apie dabartinę Lietuvos padėtį ir t.t. Galima pasinaudoti atitinkamam vaizdinėm priemonėm, kad lietuviškai nekalbantys jaunimas šias žinias galėtų įsigyti. Kas turėtų rūpintis šiuo ugdymu — LB ir J. Sąjunga?

3. Jaunimo įjungimas į politinę veiklą

Kaip gali jaunimas prisidėti prie politinės veiklos, jeigu pusė jo (jei nedaugiau) nevisai supranta politinės veiklos reikšmę. Jaunimui trūksta informacijos apie Lietuvos dabartinę padėtį. Jeigu jis pats tos informacijos neturi, kaip jis ją galės perduoti savo gyvenamo krašto sveikimams? Su trumpalaikiais, vienkartiniais uždaviniais jaunimą galima tik laikinai „uždegti“, ir jeigu tuoj neatsiras kitokių konkrečių bei praktiškų uždavinių, jis praras norą dirbti. O ką daryti tuose kraštuose, kur politinė veikla jaunimo tarpe dar nėra išsivysčiusi?

Suminėčiau tris temas (ir iš jų kylančius klausimus), kurios yra gana aktualios ir galėtų iškilti „lygiame dialoge“. Nieko nepamirėjau apie IV PLJ Kongresą. Mančiau, kad visos pablietos temos seimo metu turės daug bendro su artėjančiu jaunimo kongresu. Seimas — brangus laikas. Darykim praktiškesnius sprendimus, kad jie ateinančių 5 metų laikotarpyje būtų įgyvendinti.

Marytė Dambriūnaitė,
Vokietija

Statutas, kalba, Lietuva...

Trys temos, kurios turėtų iškilti lygiame dialoge tarp jaunųjų ir vyresniųjų atstovų Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seime, yra PLJS vieta PLB-nėje, pasaulio lietuvių jaunimo ugdymas ir ryšiai su tėvyne.

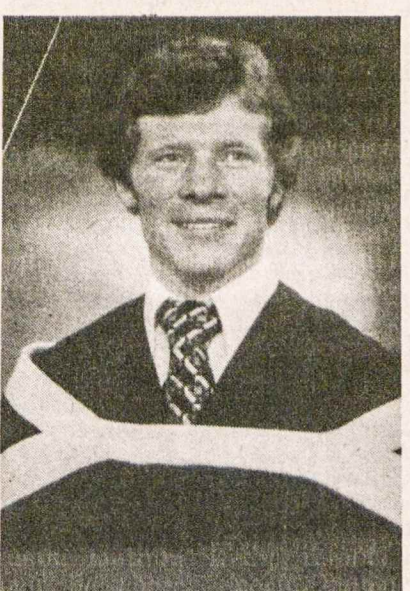
PLJS vieta PLB-nėje tapo neaiški dėl dviejų priežasčių. Pirmą, po trečiojo PLJK PLJS pasuko savarankiškumo kryptimi. Savaimė aišku, toks PLJS sprendimas turėjo tam tikrų implikacijų PLJS-PLB santykiams. Deja, iki šio laiko tos implikacijos nebuvo pakankamai išryškintos, sukonkreintos.

Antroji priežastis, kodėl PLJS vieta PLB-nėje tapo neaiški, buvo dėl SALFAS priėmimo į PLB. Prieš tai PLJS buvo vienintelis sąjūdis, atstovaujantis jaunimui, kuris turėjo ypatingą vietą PLB-nėje. Ar PLJS pozicija PLB-ėje pasikeitė SALFA SS įstojus nariu? Seimas turėtų šį statuto klausimą panagrinioti.

Stasys Barzdukas („TŽ“ gegužės 25 d.) rašo, kad PLJS turi gerų vadų, tik stokoja narių. Su tuo turiu sutikti. Tačiau tai pati problema slegia PLB. Sakčiau, kad PLB turi mažiau paramos jaunimo tarpe, negu PLJS. O tai gal kaikiuriems nuostabu, kai pagalvoji, kiek laiko ir energijos Broniaus Nainio vadovaujama valdyba pašventė, stengdamasi jaunimą pritraukti į PLB

Jaunimo ir vyresniųjų bendradarbiavimas

Terminas „lygus dialogas“ erzina mane, nes perskačius vyresniųjų pasisakymus supratau, kad jie jau nusiteikę prieš jaunimą ir jo veiklą. Bijau, kad seimas nebūtų proga vyresniesiems įrodyti, kad jaunimas niekam neteikęs. Vyresnieji sąmoningai panaudos šią progą mus pamokyti ir su mumis bendradarbiauti kaip lygiateisiais.

EUGENIJUS-PETRAS BUNYS, baigęs Konkordijos universiteto biologijos-kūno kultūros fakultetą. Taipgi yra baigęs šeštadieninę lietuvių mokyklą, priklausę „Gintarui“, yra aktyvus sportininkas slidinėtjas, Montrealio sporto klubo „Tauras“ krepšininkas

Pirma pagrindinė tema: kokie yra bendradarbiavimo objektai tarp jaunimo ir vyresniųjų, liečiant mūsų darbą išeivijoje? Suformulavus tuos specifinius objektus, galės vyresnieji įvertinti jaunimo darbą ir tik tada jaunimas gali bandyti įtikti vyresniesiems. Aišku, tie objektai bus nustatyti abiejų kartų sutikimu.

Antra pagrindinė tema: kaip jaunimas ir vyresnieji atliks tuos objektus — uždavinius. Taigi, abi kartos bus surištos viename darbe, kartu bandydamos įgyvendinti bendrus uždavinius.

Trečia pagrindinė tema: kaip bus įvertinti tie uždaviniai, kuriuos jaunimas ir vyresnieji bandys įgyvendinti? Tik pagal šias gaires galėsime laikyti bendradarbiavimą sėkmingu arba nesėkmingu. Tas vertinimas negali būti „piršto rodymas“ į vieną kartą arba į kitą, nes tie uždaviniai bus visų mūsų nustatyti.

Virginija Valančiūnienė, JAV

Ne jų nusikaltimas

Von Braun (jau miręs) buvo pareiškęs, jog sovietinį spūtniką išrado ne vokiečiai mokslininkai. Vokiečių radijas šią žinią pakartodamas pridėjo: „Gerai, kad nors vienas nusikaltimas neprimetamas vokiečiams...“

Žinios apie jaunimo kongresą

IV pasaulio lietuvių jaunimo kongresas įvyks 1979 m. liepos 11-29 d.d. Europoje.

Dienotvarkė

Liepos 11-18 Anglijoje — kongresinė stovykla visam lietuvių jaunimui. Liepos 14 Londone — oficialus kongreso atidarymas. Liepos 19-26 Altenberge (prie Koelno, V. Vokietijoje) — studijų dienos. Jose dalyvaus tik rinkti atstovai iš visų kraštų. Liepos 19-26 kelionės per Europos kraštus. Jose galės dalyvauti visas jaunimas, išskyrus atstovus. Liepos 27-29 Koenigsteine (prie Frankfurto) kongreso uždarymas. Tą savaitgalį įvyks talentų vakaras, oficialioji uždarymo dalis, meninė uždarymo dalis, iškilmingos pamaldos ir šokiai. Dalyvauti galės visas lietuvių jaunimas, Vokietijos lietuvių visuomenė ir svečiai.

Naujausios žinios

1. Balandžio 8 d. Huettenfelde posėdyje IV PLJK ruošos komitetas. Prezidiumo pirm. A. Šmitas dalyvaujančius paminėjo apie PLB ir PLJS posėdžius, kuriuose įsai dalyvavo praėjusią žiemą S. Amerikoje. Šmitas pranešė, kad kun. A. Saulaitis ir E. Bradūnaitė (abu du iš JAV) sutiko poruošti kongreso stovyklos programą.

2. IV PLJK ruošos komitetą sudaro penki prezidiumo nariai, komisių pirmininkai, VLB valdybos narys, VLJS pirmininkas, DBLJS ir Prancūzijos atstovai.

3. VLB valdyba rūpinasi lėšų telkimu Vokietijoje. Valdys per sekančius metus žada išsiuntinėti aukų lapus Vokietijos lietuvių visuomenei, rengti koncertus, rašyti laiškus prašant aukų ir t.t. Vokietijos Moterų Klubų Federacija ruošia loteriją, kurios pelnas skiriamas kongreso ruošos darbams.

4. Patalpos studijų dienoms jau užsakytos Altenberge. Kongreso uždarymui (visom trim dienom) patalpos Koenigsteine netrukus bus užsakytos. A. Vilčinskas Anglijoje rūpinasi patalpų užsakymu kongreso stovyklai.

5. Kongreso ženklas projektuojamas. Komisija yra parašiusi visiem kraštams, prašydama siūlyti talentingus asmenis ar grupes. Įvairiomis kongreso programos dalim įieškoma šokėjų, deklamatorių, dainininkų bei kitų menininkų. „Grandinė“ jau sutiko dalyvauti kongrese.

6. Norint sudaryti kongreso informacijos tinklą, buvo kreipiamasi atskirus asmenis, prašant jų talkos. Ligšiol atsiliepė ir sutiko bendradarbiauti: Argentinoje — J. Kunca, Brazilijoje — A. Sliesoraitis, Kana-

doje — R. O. Siūlytė, Kolumbijoje — V. K. Slotkus. Tikimasi, kad Amerika, Australija ir Venecuela atsilieps.

7. Studijinė komisija taip suformulavo IV PLJK tikslą: naujai pagrįsti ir įprasminti jaunimo dalyvavimą išeivijos veikloje. Buvo svarstyta studijų dienų eiga. Dabar svarstomi jaunimo veiklos gairių metmenys. Užsibrėžto tikslo realizavimas pagrindinai vyks studijų dienose. Jose atstovai svarstys ir priims jaunimo veiklos gaires. Šitoks darbas per trumpą studijų dienų laiką be pasiruošimo negalės būti atliktas. Todėl akademinės ir studijinės programos komisija bandys paruošti jaunimo veiklos gairių metmenis, kurie sudarys svarstybų pagrindą. Jaunimo veiklos gairės turės tris pagrindines sritis: politinę, visuomeninę ir kultūrinę. Šiuo metu komisija studijuoja įvairias temas, kurios rišasi su šiomis sritimis. Iš tų temų išsivystys visa eilė klausimų, kuriuos svarstys atstovai studijų dienose.

8. Numatyta tokia studijų dienų eiga: a. Kiekvienos dalies (politinės, visuomeninės ir kultūrinės) svarstymui skiriamos dvi pilnos dienos. b. Prieš pradedant svarstyti vienos dalies veiklos gaires, studijų dienų dalyviai (atstovai) įvedami į problematiką dviem paskaitom ir simpoziumu, kuriame dalyvaus abudu paskaitininkai ir trys kiti asmenys (atstovai). c. Veiklos gairėm nagrinėti studijų dienų dalyviai bus suskirstomi į darbo būrelius. Vienos dalies darbo rezultatai svarstomi visumos posėdyje ir priimami antrosios dienos gale. d. Jaunimo sąjungos reikalams irgi bus skiriamas atitinkamas laikas.

R. O. Siūlytė

Ketvirtosios pasaulio lietuvių jaunimo kongreso rengėjų komiteto pirmininkas ANDRIUS ŠMITAS V. Vokietijoje

PARDUODAME LIETUVIŠKUS SŪRIUS, estiška duona. Didelis mėsos gaminių pasirinkimas.
SUPERIOR SAUSAGE CO.
1004 Dundas St. West,
Toronto. Tel. 531-8422

DVI NAUJOS J. BURKAUS KNYGOS

„DU DVASINIŲ BŪTYBIŲ PASAULIAI“, 444 psl., JAV \$8.50, ir „KONNERSREUTHO TERESĖ“ (Neumanaitė), \$5.00. Užsakyti: „Sūduva“, 809 Ramble St., Hot Springs, AR 71901, USA

Praktiškiausios dovanos giminėms Lietuvoje

SIUNTINYS 1 — 1978

Nepermatomo nailono gėlėta arba su ornamentais įvairių spalvų, labai populiarūs medžiaga dviem suknelėm; gėlėta arba lygių spalvų „cremple“ medžiaga suknelei; dvigubo storio nailoninė skarelė; moteriškas nailono apatinis arba vyriški nailono viršutiniai marškiniai; dvi poros vyriškų arba moteriškų nailoninių arba vilnonių kojinių; 40 anglišių geriausių cigarečių; dėžė šokoladinių saldinių; 1 svaras kavos pupelių; vienai eilutei vilnonė labai gera medžiaga su jaudimu „All wool. Made in England“, gali būti šviesios arba tamsios spalvos.

Šio siuntinio kaina su maitu ir persiuntimo išlaidomis \$195.00
Taip pat dar galima pridėti ir šį siuntinį 9 sv. svorio prekių, pavyzdžiui, galima pridėti 4 m. medžiagos, 2.75 m. dirbtinio minko kailio arba kitokių dovanų.

ZEMIAU SILOME KELETĄ PRAKTISKESNIŲ IR NAUDINGESNIŲ DALYKŲ:

Dirbtinio minko kailis moteriškam apsiaustui \$84.00
Jeans „Wrangler“, vyr. arba mot. (galima siųsti 4) 42.00
Geresnės rūšies nertinis 32.00
Nailono kojinės, vyriškos arba moteriškos 3.00
Vilnonė medžiaga suknelei 24.00
Vilnonė skarelė 11.00
Geresni marškiniai 16.00
Lietsargis (sudedamas) 12.00
Vyriški arba moteriški labai geri pushčiai 34.00
„Crimplene“ medžiaga eilutei 32.00
Angliška medžiaga eilutei („All wool. Made in England“) 50.00
Geresnė 75.00

Siunčiame įvairius kalkuliatorius ir stetoskopus.
Sudarant savo nuožiūra siuntinį, reikia pridėti \$28.00 už visas persiuntimo išlaidas. Kiekvieno siuntinio pristatymas yra garantuotas.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus į Lietuvą prekėmis ar pinigais.

BATIC STORES LTD. (Z. Juras)
11 London Lane, Bromley,
Kent, BR1 4HB, England. Tel. 01 460 2592

Lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojo parapiljos konfirmandai su kun. A. Zilinsku po konfirmacijos iškilmių. Iš kairės: Vida Šernaitė, Silvija Šernaitė, Loretta Zilinskaitė, Kristupas Povilaitis, kun. Algimantas Zilinskas, Paulius Turūta

„Gulago salyno“ pabaigtuvės

PRANYS ALSĖNAS

Toronto „Star“ pranešimu, Aleksandras Solženicinas pareiškė turįs teisę pailsėti, nes užbaigęs milžinišką darbą — tritomį „Gulago salynas“. Kurį laiką knygų neberašysias ne dėl to, kad būtų darba užbaigęs, bet dėlto, kad negalės daugiau skirti laiko registruoti tokiems bausim dalykam. „Star“ teigia, jog šis A. Solženicino veiklas užbaigęs nepalengkiama antihumanizmo registracijos rekordą.

„Gulago salyno“ trilogija esanti trijų storų tomų vertimas į anglų kalbą. Tų tomų turinio surinkimas ir parašymas A. Solženiciniui užėmęs daugiau kaip dešimtmetį, ir tai nelaisvo gyvenimo aplinkybėse. Didžiąją dalį tų tomų jis parašęs dar Sovietų Sąjungoje gyvendamas ir netgi Gulago stovyklose. Jis turėjęs tuo pačiu metu rašyti du darbus, kad netikėtai užklyptas galėtų parodyti „nekalto turinio“ tekstą... Kai tik baigdavo kurią nors dalį, įduodavo vienam ar kitam labai ištikimam savo draugui, kad paslėptų, niekad nebuves knygos rankraštis vienoj vietoj slepiamas — visad tik dalimis, skyriais.

A. Solženicinas pripažįsta, kad jo trilogija „Gulago salynas“ esanti „kapoto turinio“ ir nevieningio stiliaus. Ji esanti tokia, kokios buvo sąlygos ją kuriant. Tenai, galimas daiktas, esą pasitaikančių ir nevisiškai tikrų epizodų, nes juk neviskas buvo jo paties pergyventa.

Nežiūrint to, „Star“ teigimu, tai vis dėlto esąs užbaigtas rekordinis antihumanizmo ir antiteisingumo darbas, kokio nėra buvę ligšiolinėje literatūroje.

„Literatūra“ esąs gal netinkamas žodis, sako dienraščio „Star“ bendradarbis. Tenai esą rašoma apie antižmogiską brutalumą, 12 ir daugiau valandų darbo dieną, pusbadį gyvenimą, milžiniškus šalčius Arktikos miškuose ir t.t. Tačiau rašymo eigoj A. Solženicinas atverias ir širdį veriančių epizodų. Pvz. jis aprašo poetiško grožio vaizdą, kuriame staiga atsiranda policija, brutaliai malši-

ALEKSANDRAS SOLŽENICINAS sovietinio kalinio uniformoje

nanti sukilusius darbo vergus. Jauna ukrainiečių pora, nesenai susituokusi pačioj stovykloj, sutraikiama tankų.

Ir taip per visus tris didžiulius „Gulago salyno“ tomus — tragiškas stovyklose laikomų žmonių likimas, jų svajonės apie ateitį ir t.t. Drauge tai ir kaltinamasis aktas sovietų diktatūros vadams, jų valdymo sistematų ir net Vakarams. Pasak „Star“, Solženicinas esą nemažiau piktas ir ant Vakarų pasaulio, kuris užmerkęs akis prieš sovietinį antihumanizmą ir dedasi „nieko nematęs“.

— Visi jūs, laisvę mylintieji kairiojo sparno išminčiai Vakaruose! Jūs atsidėjot ir palikot darbininkus! Palikot juos savo valiai ir daliai!

— Jūs progresyvieji amerikiečiai, vokiečiai ir prancūzai studentai! Ar dar bent kiek jums rūpi šitokios knygos, kaip ši — manoji?

— Jūs greičiausiai manote, jog tai nereikalingas darbas ir tuščios pastangos?

— Galimas daiktas, jūs staugate kada nors atsikvošėsite, gal tik tada, kai patys būsite priversti žengti žingsnį į Gulago salyno krantą...

Šis paskutinis tomas esąs skirtingas nuo kitų dviejų. Siame tome pirmoj eilėj rašoma apie brutalų sovietų barbarizmą, apie visais kraštais ir kam-pais kyšantį neteisingumą, apie milijonus Gulago salyno vergų, kurie, Stalinui mirus, dar pajėgė sukilti ir paskelbti revoliuciją prieš antihumanizką. Jie šaukė ir grasino, jog JAV prezidentas H. Trumanas ruošiasi numesti ant stovyklų administratorių ir prižiūrėtojų galvų atominę bombą...

Tokių sukilimų ir revoliucijų buvę daug kur (Kengire ji truko net 40 dienų). Slaptoji policija buvusi panikoje. Kaliniai jautė, kad laisvė jau čia pat — už spygliuotų vielų! Vienok Maskva nutarė „gelbėti padėtį“. Ji atsiuntė tankus ir iki dantų ginkluotus enkavedistus, prieš kuriuos vien tik gelžgaliais ginkluoti kaliniai neatlaikė ir daugelis jų žuvo.

A. Solženicinas trečiame tome rašo, jog Stalinui mirus 1953 m., padėtis truputį pasikeitė, bet nedaug. N. Chruščiovas galėjo pakeisti daug ką geroj pusėj, bet jis „nesuprato savo pareigų ir paskirties“. Jis tai paliko beveik senojėje būklėje ir pradėjo „žaidimą“ su Kuba, su raketomis, su abstrakčiuoju menu ir t.t. A. Solženicinas, 1967 m. užbaigęs anas pastabas, jautė tik labai mažą permainą ir mažą pagerėjimą sovietinio valdymo metoduose, bet ne principuose.

Rekomenduoti ar nerekomenduoti šį trečiąjį „Gulago salyno“ tomą skaitytojams, anot „Star“, esąs nereikalingas rūpestis, nes skaitytojai patys žinos ką daryti. Tos knygos tai tam tikros rūšies klasika, gądinantis politinis dokumentas, paruoštas bene stipriausio šių laikų tos rūšies rašytojo.

• Žmogus be žemės yra sykiu ir žmogus be tradicijos. Tai klajūnas ne tik savo kūnu, bet ir savo dvasia. — A. MACEINA.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Tel. 638-3171, 663-9096

Garsioji nepriklausomos Lietuvos krepšinio rinktinė 1938 m. Kairė: Zukas, Talzūnas, Kriaučiūnas, Puzinauskas, Baltrūnas

Aukos Tautos Fondui Toronte

\$210: J. Bičiulis; \$100: Angelė, Birutė, Mečys Abromaičiai, S. Elmutis, K. S. Gečas, S. Jagėla, adv. A. Puteris; \$70: J. H. Lasia; \$50: J. Barzevičius, M. Gireys, V. Yurka, C. K. Jonys, A. Juzukonis, P. Kudreikis, A. Lorencas, A. M., A. J. Venslovaitis; \$40: L. Bieliauskaitė; \$30: J. J. Pilipavičius.

\$25: A. Artickonis, adv. G. Balčiūnas, P. Dalinda, S. Ignatavičius, Vl. Jankaitis, Br. Kriaučiūnas, Aug. Kuolas, inž. P. Lelis, J. M., S. Minio-ta, I. M. Pranevičiai, M. Putrimas, Alf. Remeikis, J. Rukša, B. Savickas, Juoz. Senkus, J. Varkavičius.

\$20: J. Arcimavičius, K. Baltramaitis (\$10), F. Barzdžius, A. Dailydė, Bronė Galinis, V. Genčius, Just. Krasauskas, R. Leparskas, S. H. Matas, A. Melvydas, D. T. Renkauskas, Juoz. Sabaliauskas, R. Sinkus, R. L. Underiai, dr. A. Valadka, J. Varanavičius, M. Vitartaitė.

\$10: J. Adomaitis, P. Baronas, A. Bochertas, J. V. Dagilaitis, M. Dausienė, E. Dubininkas, V. Endzelis, P. O. Karaliūnas, V. Krikščionas, K. Lembergas, Nežinomas Karys, Jon. Petrauskas, Vyt. Prūsaitis, L. Razgaitis, K. Rusinas, V. Simonaitis, dr. Alex. Spudas, A. L. Stulginskis, Alg. Salkauskis, S. Varanka.

\$5: K. Aranauskas, J. Benetis, T. Benotienė, O. Dobaitienė, K. Dulevičius, T. Galinienė, J. Januška, O. Juodviršienė, J. Kiškūnas, A. Pranskevičius, R. Puteris, J. Riabua, A. Sabaliauskas, Jer. Sabaliauskas, P. Simkienė, J. Zakaras.

Organizacijos — institucijos — vienetai

\$300: „Paramos“ bankas; \$200: Puretex Knitting Co. Ltd., G. M. Sernas & Associates Ltd.; \$125: W. Maskeliūnas Insurance Agency Ltd.; \$100: W. Dauginis Insurance, J. V. Margis vaistinės „avininkas“; \$75: W. Drescher Insurance Agency Ltd.; \$50: Lietuvių Namų Moterų Būrelis, Medžiotojų - Žukl. Klubas „Tauras“; \$30: Pavasar's Bakery Roncesvalles Ave.; \$25: Old Country Shop Roncesvalles Ave., Al. Garbenis Real Estate Ltd., Lietuvių evang. liuter. Išganytojo par. moterų dr-ja; \$20: Parkside Meat Market Roncesvalles Ave.

Brampton, Ont.

\$100: J. A. Arštikaičiai; \$50: K. Dalinda, J. Paršeliūnas; \$20: K. Ku-dirka.

Calgary, Alberta

\$10: S. Kvietys.

Keswick, Ont.

\$50: Pr. Krilavičius; \$20: Br. Pa-kulis.

Madoc, Ont.

\$50: R. Vaštoka.

Coldwater, Ont.

\$100: Vil. Stanaitis.

Oshawa, Ont.

\$50: H. Butkevičius (\$50), B. Kupčikas, M. Zubrickas; \$40: J. L. Macevičius; \$30: P. Juodvalkis, J. Samkovas; \$25: V. Kuraitis; \$20: A. Medelis, A. Zelvys.

Port Severn, Ont.

\$50: Just. Laurinavičius (River-side Tavern).

Timmins, Ont.

\$25: K. Jasaitis; \$20: A. Morkum, S. Naceskas J. Paransevičius; \$10: V. Bernotas, A. Kaminskas, P. Kasperaitis, E. Lehman, F. Margelis, Neskelbiamas, V. Senkus, Mrs. Sargelis; \$5: P. Parnovales, P. Gaigalas, Mrs. Kasparaitis, F. Paleliūnas, V. Petkevičius, M. Razmas; \$2: Mrs. Aleknavičius, T. Mažeikienė.

Thunder Bay, Ont.

\$30: J. Misevičius.

Windsor, Ont.

\$100: V. Ignatavičius.

Whitby, Ont.

\$75: A. Ankus.

Siame sąraše paskelbtos aukos, gautos nuo š.m. kovo 1 iki birželio 10 d. Jei rasite netikslumų, prašome pranešti Tautos Fondo Toronto apylinkės atstovybei.

Nuoširdžiai dėkojame visiems aukojusiems. Nuoširdi padėka K. Jasaičiui, Timminis, Ont., už pagalbą Tautos Fondo darbe.

Prašome aukas Tautos Fondui siųsti (čekų rašyti „Tautos Fondas“ vardu) žemiau nurodytu adresu. Teneleka nė vieno lietuvių, neatlikusio pareigos savam kraštui — Lietuvai.

Tautos Fondo

Toronto apylinkės atstovybė
6 Constance St.,
Toronto, Ont. M6R 1S4
Tel. 535-9864

Sudbury, Ontario

SIBIRINIŲ TREIMIMŲ sukaktis paminėta pamaldomis už išvežtuosius su pritaikytu pamokslu ir su „Liberia“. Per pamaldas garbės sargybą ėjo Sudburio Maironio kuopos šauliai. Pamaldas užrašė KLB Sudburio apylinkės valdyba.

KITOS ŽINIOS. Magdūtė Stepšytė baigė ketverių metų medicinos seserų kursą Sudburio universitete su labai gerais pažymiais ir gavo piniginę dovaną. — Remigijus Paulius. (Nukelta į 9-tą psl.)

Amerikos Lietuvių Kultūros Archyvas

perpildytas gausia archyvine ir kultūrine medžiaga. Jai sutvarkyti ir visuomenei padaryti prieinama reikia praplėsti patalpas. Statybos darbai jau pradėti ir numatomi baigti šį rudenį. Esamoji 2400 kv. pėdų plotio patalpa bus padidinta 6400 kv. pėdomis. Naujas pastatas atsis apie 250.000 dolerių. Būsime dėkingi jei prisidėsite savo auka prie šios statybos įvykdymo. Auką siųsti: ALKA, P.O. Box 608, Putnam, CT 06260, USA.

ALKOS direktoriatas

— (Atkripti) —

ALKOS patalpų statybai skiri auką:

☐ garbės mecenato (10.000 dol. ir daugiau)

☐ mecenato (5.000 dol. ir daugiau)

☐ garbės fundatoriaus (1.000 dol. ir daugiau)

☐ fundatoriaus (500 dol. ir daugiau)

☐ rėmėjo (100 dol. ir daugiau)

☐ kitokią \$.....

Dabar siunčiu: ☐ visą auką \$..... ☐ dalį aukos \$.....

Čekius rašyti ALKA vardu. Aukos atskaitomos nuo mokesčių JAV-se (Id. Nr. 23 7227294).

Vardas	Pavardė	Adresas

“Oi, oi!”

PASAKYKITE IR KITIEM

Parlamentinis jūsų atstovas turi būti priverstas paisyti daugumos norų.

Kalifornijos mokesčiai bus sumažinti, nes **gyventojai prabilo drauge**. Perdidelis Kanados valdžios išlaidumas bus taip pat sumažintas, **jei mes irgi taip padarysime**. Jei pritariate šiai idėjai, tapkite nariu organizacijos „National Citizen's Coalition“.

Name _____

Address _____ Phone _____

☐ I am already a member of the Citizen's Coalition.

National Citizens' Coalition
74 Victoria Street, Suite 902
Toronto, Ontario M5C 2A5
1-416-869-3838

Įsirašykite piliečių koalicijai. Siųskite \$10 nario mokesį ir prenuoratą žiniaraščio „Consensus“. Aukos taip pat labai reikalingos. Tai Kanados ne pelno korporacija, nepartinė, turinti 30,000 narių.

Premijuotas Kairio romanas

PR. NAUJOKAITIS

1977 m. "Draugo" 27-ojo romano konkurso premiją laimėjo rašytojas Anatolijus Kairys už romaną "Po Damoklo kardu". Romano siužetas yra intriguojantis liečiamomis problemomis ir susidūrimu išsiskiriančių iš aplinkumos personažų. Tas susidūrimas vyksta ne normaliose karo sąlygose Lietuvoje — pirmajame bolševikmetyje ir vokiečių okupacijoje. Konkretių įvykiuose susiduria ir dvi priešingos ideologijos — krikščioniškas idealizmas ir marksistinis materializmas. Įdomu, kad draminiuose prieštarigumose veikia gyvi žmonės, sumaniai atskleisti charakteriai. Giliai paliečiami žydų ir lietuvių kultūriniai bei psichologiniai santykiai. Kai vis gausiau spaudoje pasipila pagrįsti, bet dažniausiai nepagrįsti žydų kaltinimai lietuvių tautai, tai romano siužetas virsta net patrauklia dienos aktualija.

Pagrindiniai romano veikėjai yra jaunas kunigas Jonas Radvila ir žydas Dovydas Gordonas. Juodu kilę iš mažo paneemunės Verksmų miestelio. Dovydo tėvas Jankelis ten turėjo smulkų prekių krautuvę, mokėjo sugyventi su žmonėmis ir neblogai vertėsi, o Jono tėvai miestelyje ūkininkavo ir rūpinosi savo vaikus išleisti į moks-lus.

Jonas su Dovydu nuo mažų dienų pasidarė neatskiriami žaidimų ir pramogų draugai. Jų draugystė dar spalvingesnė pasidarė ketvirtroje ir penktoje lietuvių gimnazijos klasėje, kai juodu sėdėjo net viename suole. Draugystė ilgam nutrūko po nelaimingo nuotykio šeštoj klasėj. Dovydas visa laiką nevisai sutapo su klase dėl žydiškų savo charakterio bruožų, dėl polinkio į smulkia prekybą. Bet šeštoje klasėje jis susidraugavo su Viktute Zvirblyte: šiai buvo reikalinga Dovydo pagalba matematikoje, o Dovydui reikėjo pagalbos lietuviškas temas rašant. Nelaimė buvo ta, kad Dovydas savo meilės laišką Viktutei viešai padėjo ant suolo, o ji pagriebęs Kazys Daukus viešai skaitė ir išjuokė. Dėl to kilo muštynės. Dovydas buvo sukrutintas. Už tai Kazį net pašalino iš gimnazijos. Viktute pati išsikėlė kitur mokytis. Pranyko iš klasės ir Dovydas. Ilgesį laiką apie jį niekas nieko nežinojo. Jo motina sakė, kad esąs išvykęs į užsienį. Tuo tarpu Jonas, baigęs 6 klases, stojo į kunigų seminariją. Ir štai romano pradžioje ji jau randame Kudų parapijoje prie Nemuno dirbantį vikaru. Nemalonus klasės įvykis Dovydo širdyje pažadino keršto ir neapykantos jausmus.

Per pirmąjį bolševikmetį Raudėnų mieste kaip NKVD viršininkas, prisidengęs Pilypo Tarvydo pavarde, atsiranda Dovydas Gordonas. Apie tuometinę jo veiklą taip rašoma romane:

Kraujo ištroškės žvėris, nepasotintas sadistas, pragariškai žiaurus. Kuo labiau kankins kentėjo, tuo labiau jį kankino. Kuo daugiau gir-dėjo aimanų ir skausmo, tuo labiau troško! Melo, klaidos, neapykantos įsikūnijimas viename asmeny! Vel-nias negalėjo būti juodesnis (15 psl.).

Gordono charakteristika dar papildoma kitoje vietoje:

Jis (...) atsisakė principų vien dėl to, kad išliktų gyvas. Tiek žmo-nių nukankinęs, išsityčiojęs iš šven-čiausių jausmų, įskaitant ir žydus, dabar gyvulio vietoj dreba dėl savo likimo. Jo išdidumas yra melas, jis pats yra melas... (113 psl.).

Gordono keršto aukomis pirmausia krito buvęs klasės drau-gai: Kazys Daukus su žmona ir tėvais buvo ištremtas į Sibirą. Dr. Silvestras kalinamas ir žiburiai tardomas vien dėlto, kad yra vedęs Viktutę. Viktutė, norėdama išgelbėti vyrą, išgyvena žiaurų moralinį pažeminimą, o vėliau išvežama į Sibirą. Krinta aukomis ir principingesni žydai — rabinas Benjaminas, Rebekos tėvai. Dovydo siautėjimas buvo žiaurus, bet vis dėlto jis nespėjo karo pradžioje pabėgti į Rusiją ir pateko į žydų getą, paskui į mirtininkų koloną. Iš kolonos pabėgęs, Dovydas atvyko į Kudus pas kunigą Joną pagalbos prašyti.

Kunigas Jonas ir Gordoną pažiūrėjo ne kaip į buvusią pabaį, bet kaip į nelaimingą žmogų, prašantį nelaimėję pagalbos. Ir taip Daukų pažiūrėje įtaiso-ma žydų slėptuvė. Taip pat ku-nigo svainis Algirdas Daukus, po tėvų ir brolio Kazio šeimos išvežimo į Sibirą ūkininkaujas

tėviškėje, nors ir atsimena, ko-kias baisias skriaudas Dovydas yra padaręs Daukams, — į atbė-gėlį pažiūri kaip į reikalingą pagalbos žmogų. Visą naktį ne-miega, svarstydamas, į kokius pavojus, slėpdama nuo vokiečių žydą, yra patekusi jo šeima, bet vis dėlto jo iš slėptuvės neiš-varo, o atiduoda geraširdės, kiek suvaikėjusios senutės te-tos Apolonijos globai. Kai Gor-donas suserga, jo gydyti atskuba su vaistais ir medicinos iran-kiais jo kalintas ir kankintas gydytojas Silvestras. Tai vis žmonės, kuriems krikščioniška-sis artimo meilės įstatymas yra kasdieninio gyvenimo dėsnis ir tiesa.

Visai kitoks yra Dovydas Gor-donas. Tiesa, jis nusizėmino, prašydamas pagalbos tų žmo-nių, kuriuos nukriaudė, bet jis net neatsiprašė kunigo Jono už nedraugišką priėmimą, kai šis lankėsi Gordono įstaigoje gydy-tojo Silvestro reikalu, neatsi-prašė Algirdo Daukaus už jį šeimai padarytas skriaudas, ne-atsiprašė nei žiauriai tardyto ir nekaltai kalinto daktaro Silvest-ro. Atgaila Dovydui yra svei-mas dalykas. Jis yra užkietėjęs marksistas.

Tiesa, Gordonas skriaudė ir kaikuriuos žydus, bet jis sugeba suderinti materialistinį marksiz-mą su Mozės religija ir sionizmo tikslais — užvaldyti pasaulį. NKVD įstaigoje jis vadinas lietuviška Pilypo Tarvydo pa-varde, kad savo juodais dar-bais nesuterštų žydų vardo. Marksizmas ir bolševizmas jam yra priemonė žydams įsigalėti pasaulyje. Jis prisipažįsta, kad žydai Lietuvoje raudonuosius tankus sutikę su gėlėmis dėlto, kad iš rusiškų bolševizmo ti-kėjosi pagalbos savo tikslams, nes Lietuva tada jau buvo "miręs karalius", o žydai matė reikala glaustis prie "naujo ka-raliaus".

Gordono pažiūros ir įvairius dalykus išryškėja pokalbiuose su kunigu, gydytoju ir šeimi-ninku Algirdu pašiūrės slėptu-vėje. Iš tų pokalbių matyti, kad Dovydas yra plačiai susipažinęs su žydų tautos istorija, supa-tęs rabinų įtaką ir jų mokslą, žydų tautos isikalbėta misija valdyti pasaulį, ypač gerai iš-dėmėjo žydams padarytas įvai-rių tautų skriaudas. Mozės ista-tytą "dantis už dantį" Dovydas praplėtė į "dešimtis, šimtus dantų už vieną dantį", ir kerš-tas tapo jo gyvenimo tikslu. Kaltė jam yra kolektyvinė, net paveldima iš kartos į kartą, krintanti ir ant tų, kurie patys nenusikalto. Jis net skelbia, kad žmogaus gerumas daro jį kaltu ir nuteisia (117 psl.).

Dovydo pasaulėžiūra ir mirties akivaizdoje liko nepasikei-tusi. Tai savanaudis, egoistas, paspalvintas žydišku šovinizmu ir marksistiniu brutalumu. Siek tiek žmoniškumo bruožų jam suteikia gyvybės instinktas, no-ras gyventi, išlikti. Gal tas per-didelis noras išlikti gyvam ka-ro sumaišatyje jį ir prazduo. Frontui iš rytų priartėjus, be-siverždamas į mišką pas raudo-nuosius partizanus, saugumo sumetimais jis persirengia ku-nigo Jono sutana ir, palaikytas tikrų kunigų, tų raudonųjų par-tizanų nušaukiamas.

Nors vokiečiai Gordono slėp-tuvės ir neužtinka, bet jau pats jo buvimas neša nelaimės. Al-girdo žmona Žita, vokiečių atsilankymo išgąsdinta, suserga ir pagimdo negyvą sūnų, dėl ner-vų sutrikimo turi išvykti į tė-viškę. Nuo Gordono peilio žūva ir gydytojas Silvestras.

Romane gausu filosofinės, idėjinės dialektikos, tačiau toji dialektika atskleidžiama gyve-nimo vaizdais, tikrų žmonių po-kalbiais, beletristiniu būdu. Veikėjai yra imti iš gyvenimo, psichologiškai tikri, pakanka-mai gerai atskleisti, panaudo-jant ir vaikystės, jaunystės prisiminimus. Gerai išryškintas yra Dovydas, nepagailėta ryš-kių spalvų ir jo sulietuvėjusiai draugei Rebekai. Kunigo Jono veikla parapijoje liečiama tik apibendrinimais, bet jo idealis-tinė pasaulėžiūra gana aiški, reiškiąs darbus. Šiltai atsklei-džiami lyriško Algirdo Daukaus ir jo žmonos Zitos paveikslai. Tikrais žmoniškumo jausmais ir motinišku gerumu reiškiąs teta Apolonija. Natūralus yra ir gydytojas Silvestras, net provo-kuojančiai reiškęsis tardymo metu, bet nuoširdžiai medicinos pagalbą teikiasis savo kankinto-jui. Tik jo beprasmiškas žuvi-mas yra lyg aklo likimo žais-mas.

Yra romane ir kaikiurių trū-

kumų, neapsižiūrėjimų, stilisti-nių ir kompozicinių nesuderini-mų. Pradžios epizode užsimez-gęs veiksmas staiga sustabdo-mas kunigo Jono pasyviais pri-siminimais. Nuosekliausiai įvy-kius pasakoja pats autorius, bet dažnai leidžia apie save pasako-ti ir veikėjui. Tie veikėjo mono-logai nevisada darniai įjungia-mi į fabulos slinktį. Tuose vei-kėjų monologuose pasitaiko ne-suderintų skyrybos brūkšnių, žyminių tiesioginę kalbą. Ta-čiau tie trūkumai yra nesunkiai pataisomi. Girdėti, kad pirmo-ji laida jau yra išsibaigusi, kad ruošiamą antrąjį. Tada lauktini tie pataisymai. Pataisytą veika-lą reikėtų versti ir į svetimas kalbas (o versti reikėtų ir dėl temos aktualumo).

Reikia pasidžiaugti, kad ro-manas parašytas lengvu, gyvu stiliumi, grakščiu, sąmojingu sakiniu. Jis skaitytoją traukia įdomiais charakteriais, spalvin-gomis laikotarpio ir aplinkos detalėmis.

Čia išrašome trumputę iš-trauką, romano stiliaus pavyz-dį:

Filosofai mėgsta žmogaus gyven-i-mą lyginti su krintančios žvaigždės likimu: švytėjęjai ir sudegę! Žmo-gaus kelionė žeme, kaip žvaigždės erdvėje, tiek ir teturi prasmės. Gor-donas norėtų ir savo likimą matuo-ti krintančios žvaigždės toliais, bet jį žavi ne krintančios, o pasiliekan-čios žvaigždės. Krintančios žvaigž-dės — romantikų duona. Jų pilni kalėjimai ir Sibiras. Kurie žavis krintančiomis žvaigždėmis, tie yra niekas daugiau, kaip krintančios žvaigždės: pasigrožėti tamsa, nu-švesti ir dingti. Ir Algirdas, ir dr. Silvestras, ir kun. Jonas ir jiems panašūs yra krintančios žvaigždės — romantikai, svajotojai, pamišėliai... Kas krito, tai ir nukrito, nebepakils, antra kartą nebekris ir tamsios erd-vės nebenušvies... (193-94 psl.).

Anatolijus Kairys, PO DAMOK-LO KARDU. Premijuotasis ro-manas. Aplanas dail. Zitės So-deikienės. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas, spausdino "Drau-go" spaustuė. Čikaga 1978 m., 224 psl. Kaina \$5.

Atsiųsta paminėti

Algirdas Landsbergis, THE LAST PICNIC. Išleido 1978 m. Manyland Books, Inc, 84-39 90th St., Wood-haven, N.Y. 11412, USA. Įvada pa-rašė Michael Novak. 88 psl. minkš-tais viršeliais. Kaina nepažymėta.

PRISIKELIMO PARAPIJA TO-RONTE — Tėvai pranciškonai. Su-kaktuvinis dvidešimtipenkmčio lei-dyns, apimantis 1953-78 m. Redaga-vu komisija: pirm. V. Matulaitis, J. Vaičieliūnas ir S. Prapakas. 128 psl. su veiklos aprašymais bei gausiomis nuotraukomis. Kaina nepažymėta. Spausdino "Time Press", 82 Queen Elizabeth Blvd., Toronto, Ont. M8Z 1M5.

Anatolijus Kairys, PO DAMOKLO KARDU. Premijuotasis romanas. Aplanas dail. Z. Sodeikienės. Spaus-dino "Draugo" spaustuė. Čikaga 1978 m., 223 psl. Kaina — \$5.

Jurgis Gliūda, NARSA GYVEN-TI. Romanas. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas, Čikaga 1978 m., 310 psl. Kaina — \$6.

CHRONICLE OF THE CATHOLIC CHURCH IN LITHUANIA No. 16. "LKB Kronikos" 16 nr. vertimas į anglų kalbą, išleistas 1978 m. Lie-tuvių Kunigų Vienybės, 351 High-land Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207, USA.

MITTEILUNGEN A U S BALTI-SCHEM LEBEN Nr. 1 (101), Maerz 1978. Baltiečių žurnalas vokiečių kalba. Leidėjas — Baltische Gesell-schaft in Deutschland, 8000 Muen-chen 2, Lessingstr. 5, W. Germany.

LAISKAI LIETUVIAMS nr. 5, gegužė. Mėnesinis Tėvų jėzuitų lei-džiamas žurnalas, 2345 West 56th St., Chicago, Ill. 60636, USA.

PASAULIO LIETUVIAI nr. 41/105, gegužė. PLB žurnalas, leidžiamas jos valdybos, redaguojamas Br. Nai-nio. Administratorius — St. Džiugas, 7240 So. Mozart St., Chicago, Ill. 60629, USA.

ALDONA LEDERYTE, Kanadoje, dažnai koncertuoja lietuvių renginiuose

Aštuoniasdešimtojo gimtadienio sulaukus gen. konsulai dr. J. ŽMUIDZI-NUI. Iš kairės: H. ŽMUIDZINIENĖ, sukaktuvinėnkas, E. JANKUTĖ — M. Lietuvos patriarcho dukra

Nuotr. St. Dabkaus

Šuolis tautinėn Kinijon

Sol. Dalios Kučėnienės išvyka į Tolimuosius Rytus

AL. GIMANTAS

Visada džiaugiamės ir di-džiaujamės savųjų menininkų laimėjimais tiek lietuviškoje aplinkoje, tiek ir svetimųjų tarpe. Nėra tai menkavertiškumo kompleksas, jei atitinkamomis progomis vienoki ar kitoki mū-siškių pasirodymai nelietuviš-kai auditorijai yra labiau verti-nami. Gerai žinome, kad vadi-namieji "platieji vandenys" ne-vienam mūsų gali likti tik svajo-ne, nes didelė konkurencija, neeiliniai reikalavimai ir tik pripažintų talentų atranka ša-lin nustumia mūsų kius neregai mėgėjinio lygio menininkus, nors mums patiems mielus ir priimtinius.

Užtat ir tenka šiandien pra-bilti su tikrai pakilia nuotaika apie lietuviškąjį visuomenėi jau neblogai pažįstamą solistę Dalią Kučėnienę, kuri kultūri-nio tarptautinio bendravimo programoje amerikinių įstaigų yra siunčiama reprezentacijai į Tolin. Rytus. Pačią išvyką, glo-bojamą tautinės Kinijos val-džios ir jos kultūrinį instituci-jų, rengia Azijoje gerai žinoma "Far East Music Corp. Impre-sarij" firma liepos 14 d. Taipei (sostinės) rotušėje. Solistei yra pažadėti pasirodymai ir per-valstybinį televizijos tinklą. Kartu planuojami ir mažesnio masto koncertai, kaip pvz. Amerikos himno giedojimas sportinių rungtynių pradžioje, amerikiečių įgulos kvietimu giedojimas jų pamaldose Sv. Kristoforo katedroje ir pan. Liepos mėnesį tautinėje Kinijo-jė vyks ir tarptautinis pavergtų tautų suvažiavimas. Jau gautas pakvietimas mūsų solistei daly-vauti specialiaame suvažiavimo koncerte.

Turbūt neklystant galima tvirtinti, kad tai bus pirmas lie-tuviš solistės pasirodymas ir koncertas toje tolimoje ir ne-daug kam mūsų žydų pažįstamo-j pasaulio dalyje. Reprezentaci-niam koncertui Dalia paruošė tikrai iškilų ir nelengvą progra-mą, įtraukdama amerikiečius, lietuvius, kiniečius ir tarptauti-nius kompozitorius — Ch. W. Gluck, V. Bellini, G. Faure, M. Petrauską, G. Verdi, R. Wagne-r, M. de Falla, F. Barbieri, C. Dougherty, G. Gershwin, Liou-Shew-Li ir G. Puccini. Kartu vyksta ir akompaniatorius, mu-zikologas ir pianistas dr. E. Arias.

Pažymėtina, kad Dalios Ku-čėnienės išvykos-gastroljų pro-ga Illinois valstijos gubernato-

Solistė DALIA KUČĖNIENĖ, pa-kviesta koncertuoti į tautinę Kiniją — Taivaną

rius ir Čikagos miesto burmist-ras paskelbė atskiras deklaraci-jas, pagerbdami iškilų mūsų solistę ir kartu primindami, kad nuo Marian Anderson lai-kų Kinijos respublikoje dar ne-koncertavo joks ikšilesnis kla-sikinis muzikos menininkas ir Dalia bus pirmoji. Atėjo jai laiškas ir iš prezidentūros — Baltųjų Rūmų, reiškiantis pri-tarimą ir linkintis sėkmės.

Kiek anksčiau (čia daug pri-sidėjo gen. Lietuvos garbės konsulė J. Daužvardienė) Dalia buvo supažindinta su ikšiles-niais amerikiečiais-kiniečiais, jų mokslininkais bei kultūri-ninkais vieno jų suvažiavimo metu.

Turinčiai puikius muzikinius kredencialus, pelnytą pripažini-mą, gimtą ir toliau puoselėja-mą talentą, platų išsimokslini-mą (du akademiniai laipsniai iš vokiečių, prancūzų ir ispanų li-teratūros), dailią išvaizdą solis-tė Daliai Kučėnienėi tenka pa-linkėti, kad tas šuolis tautinėn Kinijon būtų visiškai sėkmin-gas. Drauge malonu pasidžiaug-ti, kad toji kultūrinio pobūdžio misija patikėta lietuvei meni-ninkei.

NORITE SUSIPAŽINTI su "Tėviš-kės Žiburio" savaitraščiu? Atsiųski-te savo adresą ir gausite juos kurį laiką nemokamai. Naujien skaityo-jam "TŽ" pirmisiais metais kainuo-ją tik \$9.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

PILNOS ŽIŪROVŲ SALES ekspe-riimentiniame Niujorko teatre "The-ater for the New City" birželio 1 d. susilaukė Jono Jurašo režisuota "Pa-sivaikščiavimo mėnesienoje" prem-jera. Si anoniminio autoriaus pjesė, gauta iš sovietų okupuotos Lietuvos, yra satyra su poetiniu atspalviu, at-skleidžianti totalistinės sistemos su-puvimą, jos agoniją ir žuvimą. Veiks-mas vyksta senelių poilsio namuose, kur keturi seneliai, buvę totalistinės visuomenės veikėjai, atstovauja pra-cičiai, pilnai patetiškų prakalbų, bai-sios išdavystės. Atėities atstovai yra trys jaunuoliai, uždariti stiklinės dėžės, sergantys idealistinių maiš-tingų idėjų ligomis. Jie išleidžiami iš dėžių, kad juodai apsirengęs pri-žiūrėtojas įsitikintų, jog tų idėjų neįmanoma sustabdyti. Satyriniame pjesės audinyje kertasi kreivos se-relių praeties vizijos su poetiškais jaunuolių monologais. "Pasivaikščio-jimą mėnesienoje" išvertė drama-turgas Algirdas Landsbergis, muzi-ka spektakliui sukūrė Albinas Pri-gintas. Koordinaciniais pastatymo reikalais rūpinosi Walter Brown, scenos — Brenda Torney, žviesomis — Nat Cohen. Vaidmenis atliko de-vyni amerikiečiai aktoriai. Paskuti-nis šio veikalo spektaklis suvaldin-tas birželio 18 d. "Pasivaikščiojimas mėnesienoje" rež. J. Jurašui yra antrasis susitikimas su amerikiečiais žiūrovais: 1977 m. teatre "La Ma-ma" jis jau yra pastatęs augšto įver-tinimo susilaukusį V. Sekspyro "Makbetą".

SANTA MONICS LIETUVIŲ KLUBAS Los Angeles lietuvius pakvietė į susitikimą su žymiuoju ak-torium Henriku Kačinsku, neseniai atšventusiu deimanting amžiaus su-kaktį. Jo pasirodymas Kalifornijoje buvo pirmasis. Įvadinį žodį apie šio teatro gyvenimą bei kūrybą tarė Pranas Visvydas. H. Kačinskas dai-lijojo žodžio rečitaliui buvo pasirin-kęs Vaidžanto "Juodžiaus kelmą", V. Mykolaičio-Putino, B. Brazdžio-nio eilėraščių, Mindaugo monologą iš Justino Marcinkevičiaus dramos "Mindaugas", ištrauką iš A. Skė-mos, J. Blekaičio, B. Sruogos veika-lų. Su skaitomais autoriais dalyvius supažindino S. Pautienienė. Keliom dainom programą pajavirino tenoras A. Pavasaris su pianiste R. Apeiky-te.

TAUTOSAKININKAS DR. JO-NAS BALYS, dirbantis JAV kon-greso bibliotekoje Vašingtone, ruo-šia spaudai naują veikalą "Kalendo-rinės lietuvių šventės — papročiai ir tikėjimai". Jin bus įjungtos šios šventės: Kūčios, Kalėdos, N. Metai, Užgavėnės, Didžioji savaitė, Vely-kos, Jurginės, Sekminės, Visų Šven-tųjų ir Vėlinės. Medžiagą dr. J. Ba-lys yra atsivėjęs iš Lietuvos. Veika-las greičiausiai bus išleistas dar šie-met septintąją "Lietuvių tautosakos lobyno" knyga.

KUN. V. VALKAVIČIUS (Wil-liam Wolkovich) reiškiasi ne tik mu-zikoje kaip gabus smuikininkas, bet ir kaip lietuvių praeties tyrinėto-jas - istorikas. Š.m. balandžio 7-8 d. D. Seton Hall Universitete (South Orange, N.J., USA) įsiai skaitė pa-skaitą istorinės katalikų draugijos surengtos studijų dienos. Agrin-dinė pastarųjų tema buvo "Ameri-kos katalikų pažiūros į etniškumą". Kun. V. Valkavičius pateikė savo studiją apie kun. Juozą Zebri, atvy-kusį Amerikon 1893 m. ir dirbusį daugiausia Waterbury. Toje studi-joje autorius atskleidė laikraščio įtaką lietuvių bendruomenei, rem-damasis daugiausia duomenimis apie savaitraštį "Rytas" (1896-98). Pasirodo, kun. J. Zebris buvo pla-taus masto veikėjas: klebonas, re-daktorius, leidėjas, kooperatyvų or-ganizatorius, ūkio ir kėpyklos stei-gėjas, blaivybės skleidėjas. Agrin-dinis jo rūpestis — pagalba žmo-nėms visose gyvenimo srityse. Tu-rėjo daug talkininkų, bet neturėjo ir priešių. Pastarųjų buvo nužudytas 1915 m.

DR. BIRUTĖ SALDUKIENĖ, dir-banti geologinėje JAV tarnyboje Vašingtone, dalyvavo Geologinių Europos Draugijų konferencijoje Amsterdamo. Grįždama į JAV, ji lankėsi Britanijos sostinėje Londo-ne. Čia ji aptarė savo tėvo Stasio Tijūnaitio atsiminimų išleidimą. Ge-čulio 8 d. buvo 90-tasis velionies J. Tijūnaitio gimtadienis. Lietuvoje jis pasižymėjo pedagogine bei visuome-nine veikla, buvo ilgamečiu "Žvaigž-dutės" redaktorius.

JAV LB KULTŪROS TARYBOS 1977 m. dailės premija buvo paskir-ta dail. K. Varneliui. Šį sprendimą padarė iš dailininkų sudaryta vertin-tųjų komisija — A. Elskus, P. Lapė, R. Viešulas, V. Vizgirda. Jie taigai pareiškė savo pagėdavimą kultūros tarybai, kad tokia 1978 m. premija būtų pagerbtas Čikagoje gyvenantis ir vis dar kuriantis mūsų dailės ve-teranas Adomas Varnas, 1979 m. sausio 1 d. švęsiantis savo šimtąjį gimtadienį. JAV LB kultūros posė-dyje š.m. kovo 12 d. šiai minčiai vienbalsiai pritarė visi jo dalyviai — E. Bradūnaitė, J. Gaila, E. Okie-nė, R. Penkūnienė, C. Surdokas, A. Vaičiulaitis ir R. Žilionienė. Proble-ma betgi sudarė lėšų trūkumas. Iš JAV Lietuvių Fondo jau gauta dole-rių tūkstantinė, kuri bus įteikta

dail. A. Varnui.

DAIL. KAZYS SIMONIS, sulau-kęs 90 metų amžiaus, mirė Kaune. Velionis dailę studijavo privačiai, jos pagrindus buvo gavęs pas T. Daugirdą ir A. Varną. Reiškėsi ta-pyboje ir grafikoje, susikurdamas savotišką stilių, atspindintį roman-tiškumą, liaudišką fantaziją. Ypač pagarsėjo liaudies pasakų ilustraci-jomis. Velionies palikimą sudaro apie 2.000 tapybos darbų ir tiek pat piešinių. Žymesnieji jo kūriniai — "Laukė", M. K. Ciurlionio portre-tas, "Akmuo", "Vilniaus gatvė", ak-torės O. Rymaitės portretas, "Vaka-rė", "Rytmetis", "Atžalynas". Rašė straipsnius liaudies meno, architek-tūros, etnografijos klausimais. 1956 m. išleisdino atsiminimų knygą "Gy-venimo nuotrūpos". Palaidotas bir-želio 7 d. Petrašiūnų kapinėse.

VILNIAUS OPEROS TENORAS V. NOREIKA devynioliktąjį pava-sarinį savo koncertą surengė gegu-žės 10 d., šį kartą jam pasirinkęs ne Vilniaus filharmonijos, o Vilniaus operos ir baletu scena. Koncertą jis pradėjo F. Schuberto dainomis ir giesme "Ave Maria", pirmąją dalį papildydamas P. Čaikovskio, S. Rachmaninovo romansais, lietuvių kompozitorių dainomis. Antroji dalis buvo skirta operų arijoms, F. Liszto romansui "Kaip Lauros dvasia". Akompanavo pianistė Zaneta Noreikienė. Trumpoje recenzijoje S. Vaidžiūnaitė teigia, kad teatro salė, nepasizyminti itin gera akustika, bu-vo pilna žiūrovų, apgailestavusių, kad sol. V. Noreikos koncertas vil-niečiams rengiamas tik kartą per metus. Gegužės 17-19 d.d. sol. V. Noreika viešėjo Jugoslavijoje. Bel-grado operoje jis atliko pagrindi-nius tenoro vaidmenis G. Puccini "Toscos" ir G. Verdi "Rigoletto" spektakliuose.

VIOLETOS PALCINSKAITES pjesė "Andrius" Vilniaus jaunimo teatre pastatė jaunas reż. Gytis Padegimas. Ji yra jau devintas re-žisūrinis G. Padegimo darbas. Spektaklis išryškina vaikų sąmonėje besiskleidžiančius tiesos, gėrio, tau-rumo, atsakomybės daigus. Agrin-dinius vaidmenis sukūrė: Andriaus — V. Tautkinaitis, čekės Janos — L. Strimaitytė. Andriaus draugus vai-dino aktoriai — R. Vilkaitis, J. Ma-tekonytė, A. Storpštis, K. Kazlaus-kaitė, D. Brenčiūtė, K. Smorignas, pedagogas — A. Matkevičiūtė, G. Girdvainis ir kt. Spektaklio sceno-grafija — dail. D. Mataitienės.

LIETUVOS ARCHITEKTŲ SA-JUNGOJE Vilniuje gegužės 16 d. įvyko sąjunginis architektų semina-ras "Gyvenamųjų ir visuomeninių pastatų interjerai". Dalyvių eilėse buvo architektų net iš tokių tolimų miestų, kaip Vladivostokas, Ulan Ude, Magadanas, Alma Ata, Taškėn-tasa. Lietuvių architektūros vysty-mosi apžvalgą padarė LA Sąjungos pirm. A. Rasteika. Pagrindinį pranešimą apie pastatų vėdaus įrengi-mus Lietuvos architektūros bei jų vystymosi perspektyvas skaitė A. Mačiulis, pasinaudodamas spalvoto-mis skaidrėmis. Gegužės 24 d. Vil-niui buvo užbaigtas tris dienas trukęs Suomijos ir Sovietų Sąjungos architektų simpoziumas. Jame pa-grindinis dėmesys teko gyvenamųjų rajonų derinimui prie gamtinių są-lygų. Pavyzdžiui buvo pasirinktas Vil-niui statomas Baltupio rajonas, tu-rintis išraiškingą reljefą, gausius žaliuosius plotus. Lietuvos statybos ir architektūros tyrimo instituto bendradarbiai Baltupiai yra paruošę ir bandomąjį gamtinės bei pra-moginės zonos projektą. Svečiai iš Suomijos susipažino su Vilniaus architekūra, naujaisiais šio miesto gyvenamaisiais rajonais.

LIETUVOS KOMPOZITORIŲ SA-JUNGOJE Vilniuje gegužės 11 d. skambėjo naujaušieji kūriniai. V. Bagdono "Keturias satyras balsui ir fortepionui" atliko Vilniaus operos bosas V. Kuprys su pianiste M. Dia-mandili-Kupriene, V. Navasaitis "Sonatiną-fantaziją fortepionui ir fortepionui" — M. K. Ciurlionio meno mokyklos moksleivis Z. Augustis ir Vilniaus konservatorijos studentas A. Slaustas. J. Domarko "Fugą ir to-katą vargonams" magnetofono juos-ton buvo įrašęs B. Vasiliauskas, I. Paukštis "Sonatą vargonams" — G. Kviklys.

MOTERŲ CHORAS "EGLE" spe-cialiu koncertu Vilniuje paminėjo savo veiklos dvidešimtmetį. Šį cho-rą 1958 m. balandžio 15 m. suvorgan-zavo J. Vanagas, o 1970 m. vadovybę perėmė dabartinis meno vadovas J. Kavaliauskas. Pradžioje choras tu-rėjo "Aido" pavadinimą, kuris 1971 m. buvo pakeistas į "Eglė". Pirmo-joje sukaktuvinio koncerto dalyje "Eglė" atliko kompoz. V. Barakaus-čio ir poeto A. Drilingos oratoriajų moterų chorui, solistams ir orkest-rui "Nusielenk savo žemei". Dirigavo J. Domarkas, solo partijas atliko R. Maciūtė ir S. Diršė. Antrojoje kon-cert dalyje skambėjo ištrauka iš G. Vanagaitės kūrinio "Šviesūs, skais-tūs atsiminimai", E. Balsio išplėsta liaudies daina "Kelk, dukrele", B. Gorbulsuko "Audėjų daina", M. Hiar-mos harmonizuota estų liaudies dai-na "Dainiaus vaikystė", R. Ščedrino "Tyli Ukraino; naktis", kurios teks-to autorius yra A. Puškinas, B. Snet-kovo "Jūra miega". Dirigavo: meno vadovas J. Kavaliauskas, dirigentas P. Gasiūnas ir chormeisteris R. Ka-

V. Kst.

R. CHOLKAN & CO. LTD. REAL ESTATE

JANE-BABY POINT, atskiras, centrinio plano, 6 kambarių namas; apšildomas saulės kambarys; gražus natūralus medis viduje; garažas su privačiu įvažiavimu; namas be skolų.

ROYAL YORK- EGLINTON, gražus 6 kambarių vienaauštis; pilnai užbaigtas rūšys, 2 prausyklos, 2 atviri malkomis kūrenami židiniai; garažas su privačiu įvažiavimu.

SWANSEA, atskiras, originalus tributis, 3 ir 2 miegamųjų, vos kelių metų senumo; garažai su privačiu įvažiavimu.

RUNNYMEDE-BLOOR, 8 kambarių mūrinis namas, 2 mod. virtuvės; garažas su privačiu įvažiavimu; namas be skolų; prašoma kaina \$64.900.

HIGH PARK-BLOOR, 7 kambarių atskiras namas; kvadratinis planas, vandeniu-alyva šildomas; 2 prausyklos; garažas su plačiu įvažiavimu, netoli Bloor.

ROYAL YORK-BLOOR, atskiras vienos šeimos 2 miegamųjų (5 kamb.) vienaauštis, vandeniu-alyva šildomas; užbaigtas rūšys, nemažas sklypas, garažas su privačiu įvažiavimu.

INDIAN RD.-BLOOR, 10 didelių kambarių atskiras namas; kvadratinis planas; garažai su plačiu privačiu įvažiavimu; namas be skolų.

JANE-ANNETTE — palikimas, 5 kambarių atskiras mūrinis vienaauštis; garažas; prašoma kaina tik \$55.000.

16 JSTAIGŲ JŪSŲ PATARNAVIMUI TORONTE IR
ONTARIO PROVINCIJOJE.

P. KERBERIS,
2336 BLOOR STREET WEST

tel. 763-5555 namų 535-1584

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Tel. 532-3400
M6H 1A8

AKTYVAI — virš 14 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10 - 3	term. indėlius 1 metų 8½%
Antradieniais 10 - 3	pensijų ir namų s-tas 8½%
Trečiadieniais uždaryta	taupomąsias s-tas 7%
Ketvirtadieniais 10 - 8	depozitų-čekių s-tas 6%
Penktadieniais 10 - 8	
Šeštadieniais 9 - 1	DUODA PASKOLAS:
Sekmdieniais 9.30 - 1	asmenines 9½%
	nekiln. turto 9¼%
	investacines 10%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmdieniais —
9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gynybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10,000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaides. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.

VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

AR TURITE SUNKUMŲ SUPRASTI
KĄ REIŠKIA GYVYBĖS DRAUDA?

KLAUSKITE MANE APIE: pajamų mokesčių atskaitas • pensijų planus • RRSP — registruotą pensijų planą • invalidumo pajamas • nuosavybių draudą • šeimos apsaugą • studentų draudus fondus mokslui eiti

THE CITADEL LIFE

365 Evans Ave. (arti Kipling), suite 104
Namai: 766-5857 • Raštinė: 255-5514

AUTORITE SALES & SERVICE

1636 Dundas Street West,
Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331

BLOOR AUTORITE GARAGE

296 Brock Avenue
(Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305

- ★ Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
- ★ Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. ★ Visi automobilių mechanikai
- ★ taisymai. ★ Sniginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F.
- ★ GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETIT

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario Telefonas 535-1258

• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

TIM'S AUTO BODY LTD.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu vartotus automobilius.

24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.)
Toronto, Ont., M6R 1V5 FILTSOS BROS

Telefonai 533-8451, 533-8452

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas

(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukti kairėn prie pirmųjų žviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.

• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus potaisymus. • Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

Kauno krepšinio komanda "Grandis" 1942 m. Iš kairės: Pauliukonis, Leščinskas, Norkus; stovi: Mackevičius, Puzinauskas, Butvila

KANADOS ĮVYKIAI

Naujos konstitucijos projektas

Premjero P. E. Trudeau vyriausybė pateikė federaciniam parlamentui Kanados konstitucijos pakeitimo projektą, liečiantį tas sritis, kurios yra federacinės valdžios žinioje. Naujoji konstitucija dabartinį 101 vietų senatą pakeičiu 118 vietų. Federacijos Rūmais. Pusę narių po kiekvienų rinkimų skirtų federacinė vyriausybė, kita pusė — provincinės vyriausybės pagal rinkimuose gautų balsų proporciją. Tuo būdu būtų užtikrintas visų partijų, kurios turi atstovų federaciniame ir provinciniuose parlamentuose, įjungimas į Federacijos Rūmus.

Dabartiniame senate, kurio narius skiria tik federacinė vyriausybė, yra 73 liberalai ir 17 progresyviųjų konservatorių. Vadovaujantis dabartinį parlamentų duomenimis, naujuosiuose Federacijos Rūmuose neįžymia daugumą gautų konservatoriai, o lemiantis žodis tektų NDP socialistų mažumai, kuri galėtų remti arba konservatorių, arba liberalus. Federacijos Rūmų narių sudėtis praktiškai keistųsi su kiekvienais federacinio ar provincinio parlamento rinkimais. Šis planas yra smūgis dabartiniams liberalų senatoriams — dalis jų nepatektų į Federacijos Rūmus dėl perdidelio liberalų skaičiaus. Kompensacijos klausimą tokiems senatoriams išspęstų specialiai sudaryta komisija.

Naujieji Federacijos Rūmai turėtų patvirtinti federacinio parlamento priimtus įstatymus. Galutinio atmetimo teisės jie neturėtų, bet įstatymų priėmimą galėtų uždelsti porą mėnesių jų grąžinimu parlamentan. Daugiau teisės Federacinių Rūmų nariai gautų tiems įstatymams, kurie liečia oficialias anglų ir prancūzų kalbas. Tokius įstatymus balsų dauguma turėtų patvirtinti abi Federacinių Rūmų grupės — ir anglišką, ir prancūziškoji. Jeigu tokiu patvirtinimo nebūtų susilaukta, įstatymui priimti reikėtų dviejų trečdalių balsų federaciniame parlamente. Spauda senato reformą sutinka kritiškai, nes ji nieko neduoda naujo, išskyrus proporcinę partijų reprezentaciją su platesniu atstovavimu provincijoms. Daug kam atrodo, kad Federacijos Rūmų narius geriau būtų ne skirti, o rinkti, kaip kad daroma su parlamentu. Tokiu atveju betgi Federacijos Rūmams reikėtų duoti ir lygias teises su federaciniu parlamentu. Konstitucijos projektas taipgi siūlo augščiausiojo teismo teisėjų skaičių padidinti nuo 9 iki 11, dėl jų skyrimo žodį suteikiant ir provincinėm vyriausybėm.

Naujieji Federacijos Rūmai turėtų patvirtinti federacinio parlamento priimtus įstatymus. Galutinio atmetimo teisės jie neturėtų, bet įstatymų priėmimą galėtų uždelsti porą mėnesių jų grąžinimu parlamentan. Daugiau teisės Federacinių Rūmų nariai gautų tiems įstatymams, kurie liečia oficialias anglų ir prancūzų kalbas. Tokius įstatymus balsų dauguma turėtų patvirtinti abi Federacinių Rūmų grupės — ir anglišką, ir prancūziškoji. Jeigu tokiu patvirtinimo nebūtų susilaukta, įstatymui priimti reikėtų dviejų trečdalių balsų federaciniame parlamente. Spauda senato reformą sutinka kritiškai, nes ji nieko neduoda naujo, išskyrus proporcinę partijų reprezentaciją su platesniu atstovavimu provincijoms. Daug kam atrodo, kad Federacijos Rūmų narius geriau būtų ne skirti, o rinkti, kaip kad daroma su parlamentu. Tokiu atveju betgi Federacijos Rūmams reikėtų duoti ir lygias teises su federaciniu parlamentu. Konstitucijos projektas taipgi siūlo augščiausiojo teismo teisėjų skaičių padidinti nuo 9 iki 11, dėl jų skyrimo žodį suteikiant ir provincinėm vyriausybėm.

Naujoji Kanados konstitucija pabrėžia oficialių anglų ir prancūzų kalbų lygybę, teisę mokyklose mokytis šiomis kalbomis ar kuria nors kita, kai toje aplinkėje yra didesnis, kurios nors etninės grupės gyventojų skaičius. Ši projekto dalis negalės įsigalioti, kol jos neratifikuos provincinės vyriausybės, kurių žinioje yra švietimo reikalai. Federacinė Kanados vyriausybė netgi neturi švietimo ministerio. Lieka neatsakytas klausimas — ar provincinės vyriausybės sutiks su tokiais konstitucijos paragrafais. Neaišku pakimba ir naujosios konstitucijos pagrindinių žmogaus teisių paragrafai. Jie ga-

lėtų būti taikomi tik ribotu federaciniu mastu, tikintis, kad bus susilaukta ir provincinių vyriausybių pritarimo.

Konstitucijos reformos projekte vyriausia Kanados valdovė paliekama karalienė Elzbeta ir jos ipėdiniai, o jos ar jų atstovų — generalinis Kanados gubernatorius. Pastarajam būtų būtų leidžiama laikinai funkcijas atlikti tiesiogine savo iniciatyva ir savo vardu. Oficialia vėliava projektas patvirtintų dabartinį klevo lapo vėliavą, oficialiu Kanados himnu — "O Canada", karališkuoju himnu — "God Save the Queen". Pakeistoni konstitucijon taipgi būtų įtrauktos Kanados premjero bei jo ministerių kabineto pareigos, privalomas Kanados premjero susitikimas su provinciniais premjerais bent vieną kartą į metus.

Pasiūlytus konstitucijos pakeitimus premjero P. E. Trudeau vyriausybė tikisi patvirtinti federaciniame parlamente iki 1979 m. liepos 1 d., o visą konstitucijos reformą įgyvendinti iki 1981 m. Komentatoriai teisingai pastebi, kad planas gali sukliudyti sekančiais metais turintys įvykti federacinio parlamento rinkimai ir Kvebeko premjero R. Levesque žadamas referendumas šiai provincijai atskirti nuo Kanados. Jie nuogastauja, kad premjeras P. E. Trudeau, artėjant rinkimams, konstitucijos pakeitimo projektą gali patvirtinti per greit, pasinaudodamas dabartine liberalų dauguma, be nuodugnesnio svarstymo. Iš kitos pusės, jeigu būtų pradėtas ilgesnis svarstymas, sekančiuose federacinio parlamento rinkimuose valdžion gali išskopti konservatoriai ar NDP socialistai. Tokiu atveju atsakomybė dėl konstitucijos reformos tektų jų vadams. Projekto dabar perduotas jungtinei federacinio parlamento ir senato komisijai. Prieš įgyvendinimą jau pasisakė Kvebeko premjeras R. Levesque, neradęs nieko gero Kvebekui, išskyrus senų minčių pakartojimą.

Kvebeko premjeras R. Levesque ragina savo partijos narius ir rėmėjus vasaros atostogų metu pasiroditi paskutiniame šiuo — referendumu. Referendumo strategijos gairės bus paruoštos uždaruose premjero R. Levesque ministerių kabineto posėdžiuose rugpjūčio 24-26 d.d. Salto vandens separatistinė Kvebeko partija susilaukė iš "Radio-Canada" užsakytų viešosios nuomonės tyrimų. "Radio-Canada" yra prancūziškasis valstybinės televizijos ir radijo CBC bendrovės skyrius. Net 40 % apklaustų kvebekiečių provincinio parlamento rinkimuose dabar balsuotų už liberalus, 33% — už premjero R. Levesque Kvebeko partiją, 8% — už tautinės unijos partiją, 3% — už kreditistus, 1% — už kitas grupes. Neapsisprendusių buvo 15%. Panašime apklausinėje mernai rudenį Kvebeko partija buvo susilaukusi 35% rėmėjų, o liberalai tik 15%. Neapsisprendusių tada buvo 35%. Atsakdami į klausimą, kuris iš dabartinių vadų daugiausia galėtų padėti kvebekiečių siekiams, 31% pasisakė už Kvebeko liberalų vadą C. Ryan, 30% (Nukelta į 9-tą psl.)

Ateitininkų žinios

"Pasilikę Kristaus Bažnyčioje, kuri yra paties Kristaus kūnas, mes prieš visą pasaulį ištariame: visa atnaujinti Kristuje. Tai ištariusi paimame ant savęs pirmutinę didžiausią priedermę atnaujinti Kristuje save, atnaujinti Kristuje savo gyvenimą, parodyti savo gyvenimu, savo gyvenimo darbus ir pasielgimus, kad mums šie žodžiai tai ne tuščia frazė, kad mes savo gyvenime vadovaujamės kitokių mokslu ir kitokiais principais, kad mes savo gyvenime siekiame kitokio tikslo".

(Pr. Dovydaitis "Ateitis" 1911 m. 1 nr.)

Ateitininkai laisvame pasaulyje aktyviai įsijungia į Pasaulio Lietuvių Dienas, vykstančias Toronte. Džiaugiamės, kad organizacijos išugdyti žmonės gali prisidėti visose visuomeninio gyvenimo srityse. Tikimės, kad PLD liks tikrai istorinis faktas, daug prisidodas prie mūsų gyvastingumo ir išlikimo lietuviams.

Autobusas į Dainavą išvyks iš Toronto sekmadienį, liepos 2, į vyr. moksleivių stovyklą. Informacijų prašome kreiptis į Rūtą Girdauskaitę tel. 536-4537.

SPORTAS

Trečią kartą Lietuvos moterų jėties metimo rekordą šį sezoną pagerino klaipėdiečių Jadvyga Putnienė, pasiekdama 59 m 52 cm zoninėse "Izvestijų" laikraščio varžybose Lietuvoje. Beveik 20 metų rekordas priklausė kaunietei B. Zalagaitytei-Kalėdienai, įveikusi 57 m 49 cm. Ją šiemet pralenkė J. Putnienė. Liepoje su 59 m 10 cm ir šią savo pasekmę pagerino Klaipėdoje iki 59 m 28 cm. Naujasis jos rekordas — 59 m 52 cm leidžia tikėtis, kad jai pavyks peržengti 60 m ribą. Neblogas "Izvestijų" žaidynės buvo ir kaunietis E. Tatarionas, kurio jėties nuskriejo 80 m 52 cm. Iš sporto pasitraukusį šuolininką K. Špaką, atrodė, pakels R. Kazlauskas. Šiose varžybose kartelę vėl buvo pakelta į 2 m 24 cm augstį. Nors R. Kazlauskui šio augščio nepavyko įveikti, jis vis dėlto iššoko 2 m 20 cm. Komandinėje įskaitoje zonines "Izvestijų" žaidynes laimėjo vilniečiai, surinkę 447 taškus, o antroje vietoje liko kauniečiai su 410 taškų. Šių miestų rinktinės išlikojo teisę dalyvauti varžybų pusbaigyme.

Tarptautinės lengvosios atletikos varžybose Erfurte, R. Vokietijoje, vilniečiai Vilma Bardauskienė ir toly nušoko 6 m 77 cm, priartėdama prie savo rekordinio 6 m 82 cm šuolio 1977 m. Šį sezoną visi jos bandymai buvo nesėkmingi, tačiau paskutinis jos šuolis Erfurte yra geriausia sezono pasekmė pasaulyje. Yra vilnietis, kad V. Bardauskienė, atgavusi savo formą, gali peržengti 7 metrų ribą ir pagerinti pasaulinį rekordą.

Seioliškias Europos moterų krepšinio pirmenybės Poznanėje, Lenkijoje, laimėjo Sovietų Sąjunga, II vietoje palikusi Jugoslaviją, III — Čekoslovakiją. Aukso medalius Vilniui parsivežė dvi "Kibirkštės" krepšininkės — Angelė Rupšienė ir Vida Sulskytė-Besclienė. A. Rupšienė yra Sovietų Sąjungos rinktinės kapitone, laimėjusi jau tris aukso medalius Europos krepšinio pirmenybėse, V. Sulskytė — rinktinės narė, šiose pirmenybėse išsikovojo antrą aukso medalį. Abi jos yra studentės: A. Rupšienė — Vilniaus pedagoginio instituto IV kurse, V. Sulskytė — Vilniaus universiteto III kurse. Joms buvo surengtos iškilmingos sutiktuvas Lietuvos kūno kultūros ir sporto komitete, į kurias buvo pakviestas ir "Kibirkštės" komandos vyr. treneris A. Gedminas, daug prisidėjęs prie šių krepšinkinių iškilimo. Džiaugdamasis savo auklėtinių laimėjimais, jis taipgi priminė ir I. Miškinytę, kuri Sovietų Sąjungos rinktinėje tapo Europos merginų čempijone. Pasak A. Gedmino, daug vilčių atečiai teikia I. Kestenytė ir G. Briedytė.

GOLFO ŽINIOS

Toronto Lietuvių Golfo Klubu pasuktis pasirošimo turnyras prieš PLD žaidynes įvyko birželio 17 d. George Town aikštyne. Dalyvavo 51 asmuo. Sunkus aikštynas ir vėjas daugumai trukdė pasiekti geresnes pasekmes. Antanas Siminavičius aikštyną įveikė 79 sm., P. Paukštys 81, V. Ubeika 83 ir A. Simanavičius 84. Su išlyginamaisiais smūgiais I v. laimėjo V. Simkus 66 (90), II v. — P. Kryževičius 67 (106) ir V. Ruslys 69 (102).

Iš moterų geriausiai sužaidė E. Kėkštienė 106. Ji taip pat laimėjo I v. su išlyginamaisiais sm. 80 (106); II v. pasidalino G. Kuchalskienė 82 (112) ir I. Kymantienė 82 (118).

Iš svečių geriausias žaidėjas buvo J. Žižiūnas 82. Taip pat geras pasekmės pasiekė A. Banelis 86 ir R. Strimaitis 87.

Buvo trys premijuotos skylės: 5-tą vienu sm. arčiausiai prie vėliavos primetė V. Kvedaras, 15-tą J. Danaitis ir 18-tą 3 sm. P. Paukštys. Sąžiningiausias taškų skaičiuotojas — A. Baubinas.

Visi klubo nariai, kurie dalyvausite PLD golfo žaidynėse birželio 30 ir liepos 1 dienomis Nobelton Lake aikštyne, prašomi tuojau užsiregistruoti pas P. Stauską telefonu 251-3467. A. K.

"Nukankintieji kovoja drauge su mumis... Jie stiprina mūsų gretas... Tebus pašlovinti nenusilenkę prieš netiesą." ARKIV. M. REINYS
Vladimiro Kalėjins

REAL ESTATE LTD.

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

Telefonai: 536-2738 ir 536-2664

1611 BLOOR ST. WEST

MILTON, ONTARIO, dvejų metų senumo puikus vienaauštis (bungalow, side split), brangūs kilimai, 2 šaldytuvai, krosnis, indams plauti mašina, šaldytuvas (deep freeze), bilijardo stalas; savininkas išvažiuoja į JAV.

HIGH PARK-BLOOR, atskiras 9 kambarių namas; naujos ažuolinės grindys, 3 virtuvės ir prausyklos atnaujintos; atskiras įvažiavimas, garažas; gera vieta.

ALHAMBRA — ARTI LIETUVIŲ NAMŲ, atskiras plytų namas, 14 kambarių; 5 kambariai pirmame aukšte, plius 4 butai nuomoti, geros pajamos, geras butas savininkui, garažas. Įmokėti apie \$25.000.

INVESTAVIMAS ARTI HIGH PARKO, 8 butai su visais įrengimais; pajamos apie \$16.500, metams. Pastatas gerame stovyje; savininkai išvažiuoja į Floridą; įmokėti apie \$25.000.

Vakaraš skambinkite į namus

A. Garbenis 489-1543

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	IMA:
8¼% už 1 m. term. dep.	9½% už asm. paskolas
8½% už pensijų ir namų planą	
7% už taupymo s-tas	9¼% už mortgičius
6% už čekių s-tas (dep.)	
7½% speciali taup. sąsk.	

AKTYVAI virš 20 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gynybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BOSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

REAL ESTATE — PERKANT — PARDUODANT —
PASKOLŲ REIKALAIŠ prašoma kreiptis į

Patarnavimas greitas, malonus, profesionaliai kruopštus ir kompetentingas

CO-OPERATIVE TRUST COMPANY OF CANADA

Mūsų įstaigos veikia visoje Kanadoje

Toronte jums patarnaus
Stasys Jokubaitis
1310 Bloor St. W.
Tel. 537-1245

Ilgametis jo patyrimas, remiamas didelės bendrovės, užtikrina gerą patarnavimą

ED. KONDRATAS, siuvėjas

1113 Dundas St. W.,
Toronto, Ont. M6J 1W9

Tel. 533-5454

Lietuviška "Real Estate" įstaiga St. Petersburg, Floridoje

ANGELĖ E. KARNIENĖ Broker • Realtor Notary Public Rezidencijos - moteliai - sklypai Daugabučiai (kondominiumai) Nuomojimo patarnavimas
3701 Gulf Blvd., St. Petersburg Beach, Florida, 33706
Telefonas (813) 360-2448 • vakare (813) 345-2738

DUFFERIN RADIO AND TV

SALES AND SERVICE Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Pritęs specialistas su ilga praktika.
1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

PROGRESS REAL ESTATE LTD.

1072 Bloor St. W.

Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada

Jums sąžiningai patarnaus **A. Bliūdžius**

Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

Lietuviška maisto krautuvė

2899 Bloor St. W., prie Prince Edward
Tel. 233-9783

EUROPEAN MEAT & DELICATESSEN

NAUJI LIETUVIAI SAVININKAI

Čikagos lietuvių horizonte

VLADAS RAMOJUS

DIDŽIOSIOMS ISKILMĖMS Toronte pasirengimas eina pilnu tempu. V-sios Dainų šventės repertuarą repetuoja Lietuvių Operos choras, "Dainavos" ansamblis, taip pat kiti choral bei jaunimo vienetai. Jaunieji dainininkai, vadovaujami muz. F. Strolis, buvo surengę net specialų V-sios dainų šventės repertuarą koncertą Jaunimo Centre. Atrodė, kad į PLD Toronte iš Čikagos ir apylinkių rengiasi važiuoti daug žmonių.

Savaitę atostogavau St. Petersburg, Floridoje, kur gyvena apie 1.000 lietuvių, o sezono metu atostogauti suvažiuoja dar kita tūkstantinė. Ir iš ten lietuviai rengiasi gausiai vykti į Torontą. St. Petersburgė gyvuoja lietuvių klubo choras, šiuo metu vadovaujamas muz. P. Armono. Jis paruošė V-sios dainų šventės repertuarą ir jį atliko specialiam koncerte birželio 3 d. lietuvių klubo salėje. Muz. P. Armono vadovaujamas choras yra gerai paruoštas, išsilyginę balsai, ypač gerai dainuoja moterys. Kai praėjusių metų birželio mėn. Lietuvių Namuose Toronte apie Pasaulio Lietuvių Dienas dariau pasikalbėjimą su LB Kanados krašto v-bos pirm. J. R. Simanavičiumi, netikėtai, kad PLD žiebs tokį didelį lietuvių visuomenės susidomėjimą.

KAPŲ PUOSIMO DIENA JAV buvo švenčiama gegužės 29 d. Tą dieną buvo paminėta didžiausių laisvajame pasaulyje lietuvių Sv. Kazimiero kapinių Čikagoje 75 m. sukaktis. Pasitaikė labai graži, saulėta diena. Susirinko minios žmonių. Iš Vatikano pasikvietus vyskupas P. Marcinkus su lietuvių parapijų klebonais kapinėse koncelebravo Sv. Mišias ir gražia lietuvių kalba pasakė pamokslą. Pabrėžė, kad jo tėvų kartą kapinių paminkluose stengėsi daugiau išryškinti maldingumą, o dabartinė karta, ypač naujieji ateiviai iš Europos, paminkluose iškėlė religinį meną ir estetinį grožį. Mišių metu po atviru dangumi įspūdingai giedojo Marquette Parko liet. parapijos choras, vadovaujamas muz. A. Lino. Mišioms pasibaigus, prasminga žodį tarė gen. Lietuvos konsule J. Dauzvardienė. Procesija su uniformuotais Kolumbo vyčiais, šauliais ir kitiems nuoje pri kapinių steigėjų paminklo, pastatyto pagal skulpt. R. Mozolaisko projektą. Šiai išskilmių daliai vadovavo LB Vidurio Vakarų apyg. pirm. K. Laukaitis. Vėl įsivienijusi minia prabilo vysk. P. Marcinkus, vyskupijos kapinių direktoriato narys ir Sv. Antano liet. par. klebonas, kun. J. Stankevičius. Vieną iš įdomiausių ir diplomatiškiausių kalbų pasakė Alg. Regis, drauge su visu komiteto per eilę metų idėjas daug pastangų, kad Sv. Kazimiero kapinėms būtų sugrąžintas lietuviškas charakteris. Todel nebe reikalo šiose išskilmėse prel. McElligott, Čikagos katalikiškų kapinių direktorius, laikam prasiarė, kad lietuviai turi gražiausias paminklus ir geriausią tvarką kapinėse.

Išskilmės prie kapinių steigėjų paminklo baigtos giesmės "Marija Marija" ir Lietuvos himnu. Buvo bandyta ir išskilmes kapinėse atvežti ir jaunimą — uniformuotus skautus ir lit. mokyklų mokinius. Tuo atveju būtume parodę savo tautinės bendruomenės jaunystę ir ateitį. Deja, pastangos nebuvo sėkmingos, nors

šiai išskilmė buvo gražios ir prasmingos. Tokieis progomis, kai susirenka minios žmonių, turėtų būti platinamas ir Amerikos Lietuvių Bibliotekos išleistas albumas "Sv. Kazimiero lietuvių kapinės".

LIETUVIŲ DIENA White Sox beisbolo stadione, Bridgeport apylinkėje, įvyko birželio 17 d. I rungtynes su Kansas City Royals komanda susirinko 27.000 žiūrovų. Jų būty būvė dar 10.000 daugiau, jei ne staigus lietus vidurdienį. Lietuvių Dieną organizavo Lietuvių Prekybos Rūmai, Rengėjų komiteto pirm. buvo JAV lietuvis Vincas Samoška. Lietuvių Dienai skirtos apeigos prieš rungtynių pradžią buvo gana patrauklios. Radijo pranešėjui buvo paduotas tekstas apie Lietuvą, primenant tai, kad nuo 1940 m. ji yra okupuota Sovietų Rusijos. Pranešėjas Finnigan pasikvietė Vl. Būteną, kad jo žodžius verstų į lietuvių kalbą. Taip beisbolo stadione 27.000 žiūrovų miniai oficialūs pranešimai skambėjo anglų ir lietuvių kalbomis.

Malonu buvo stebėti, kai per didžiulę aikštę žygiavo JAV karo veteranai Dariaus-Girėno posto nariai, Lietuvių Prekybos Rūmų ir lietuvių skautų atstovai, nešdami JAV ir Lietuvos vėliavas. Už jų ejo "Suktinio", Lietuvos vyčių ir "Grandies" jaunieji šokėjai, pasipuošę tautiniais drabužiais. Po parodo šokėjai aikštėje pasuko vieną kitą šoki, jų tarpe ir įspūdingą Maliną. Žiūrovai sukėlė didelės ovacijas. Sol. Al. Brazis, akordeonu palydint muz. Al. Modestui, padainavo porą lietuviškų dainų ir, prieš pat rungtynių pradžią, teisėjams sustojus aikštėje ir žiūrovams pakilus nuo kėdžių, sugiedojo JAV ir Lietuvos himnus. Svetimų valstybių himnai beisbolo stadione giedami labai retomis progomis. Lietuvos himną šį kartą atsišlojimo pagerbė 27.000 žmonių minia. Žiūrovų tarpe apie 5.000, jų tarpe nemažai jaunimo, buvo pasipuošę įrašais "Labas". Įrašus platinė Lietuvių Prekybos Rūmų nariai ir jų talkininkai. Rungtynės White Sox laimėjo 6-1 rezultatu ir paskutinio metu smarkiai kopija į pirmąjį vietą.

Pajieškojimas

Jieškomi Lietuvos žydų gelbėtojai — Ursulė Labanauskaitė, Kazys Labanas ir Jonas Labanas. Manoma, kad jie gyvena Kanadoje. Jie vokiečių okupacijos metu išgelbėjo Sarą Abramovic (Stase) Luokę. Jie ieškomi arba apie juos žinantieji prašomi atsiliepti "T2" adresu.

Anapilio knygynas

Jau gavo mažą kiekį Jono Narbuto knygos "SPORTAS NEPRIKLAUSOMOJE LIETUVOJE — I dalis (1919-1936)", 416 psl. Kaina — \$10. Gražiai iliustruota ir įdomi knyga.

Taip pat gautas premijuotas Anatolijaus Kairo romano "PO DAMOKLO KARDU". Kaina — \$5.25.

Papildomai dar gauta Pr. Čepeno "LIETUVIŠKŲ ISTORIJA", Vyta. Alanto "LIEPKALNIO SODYBA", Pi. Chelto "SAMOGITIA".

Turime įvairių lietuviškų suvenyrų bei naujų dail. A. Petrikonio paveikslų.

Knygynas veikia sekmdadieniais naujose patalpose — parapijos salėje po Lietuvos kankinių šventove.

S. Amerikos sporto darbuotojų suvažiavimas Detroite 1978. V. 1., apsarstęs Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynių klausimus. Viduryje — Salfass pirm. PR. BERNECKAS

Pasaulio įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

JAV kongreso nutarimas sustabdyti ginklų tiekimą Turkijai dėl jos 1974 m. invazijos į Kipro salą. Premjeras B. Ecevit pabrėžia, kad jo vyriausybė negaus jokių ginklų iš Sovietų Sąjungos ir kad atsakymą agresijos nepažeidžia įsipareigojimų S. Atlanto Sąjungai, kuri yra sudaryta savitarpinės apsaugos tikslu. Šiomis sutartinėmis Turkija daro aiškų spaudimą prez. J. Carteriui ir JAV kongresui atšaukti ginklų tiekimo sustabdymą.

Tremtis aktyvistams

Atskiruose teismuose Maskvoje tremties baudmų susilaukė du žydų aktyvistai — elektronikos inž. Vladimiras Slepakas ir ekonomistė Ida Nudel. Pirmasis gavo 5 metus, antroji — 4 už "piktybinį chuliganizmą". Iš tikrųjų V. Slepakas jau 8 metus laukia vizos išvažiuoti į Izraelį, o Ida Nudel — 7. Jos vyras buvo išleistas Izraelin 1975 m. Jiedu buvo sumiti, kai savo balkonų daugiabučiams pastatė papuošę plakatais, reikalaujančiais išvažiavimo vizų. Šis jų veiksmas ir susilaukė "piktybinio chuliganizmo" etiketės.

Trumpos atostogos

Iš V. Berlyno keturių moterų išlaisvinto teroristo T. Meyerio atostogas Bulgarijoje nutraukė kalėjimo sargas. Jis atpažino gegužės 27 d. pabėgusį kalinį viename Judosios jūros paplūdimyje. Kartu su T. Meyerio bulgarų milicija suėmė seniai vokiečių policijos jieškojamą teroristę Gabriele Rollnik ir kitas dvi moteris, įtariamas teroristine veikla. Sumitiejie tuojau pat buvo grąžinti V. Vokietijon. Jugoslavijoje, Zagrebo mieste, taip pat yra sumiti keturi vokiečių teroristai, tačiau prez. B. Tito vyriausybė jų neskuba perduoti vokiečių policijai. Spėjama, kad B. Tito už tuos teroristus nori gauti keletą kroatų, kalinamų V. Vokietijoje.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 8-to psl.)

— už R. Levesque, 24% — už P. E. Trudeau ir 4% — už federacinių konservatorių vadą J. Clark. Aplausinėjimas taipgi išryškino idomų faktą, kad didžioji kvebekiečių dalis nesupranta premjero R. Levesque propaguojamo nepriklausomo Kvebeko bendradarbiavimo su Kanada. Jiems atrodo, kad Kvebeke ir toliau būtų renkami nariai ir federacinių Kanados parlamenta. Tai dar vienas įrodymas, kad premjeras R. Levesque nepajėgė tinkamai išaiškinti savo nusikaltos tezes.

Kanados savaitė, skirta paminėti Kanados dienių liepos 1, šiemet susilaukė daug didesnio dėmesio Kvebeke, negu pernai. Pašalpų įvairiems renginiams jau paprašė 111 įvairių Kvebeko miestų bei miestelių savivaldybių. Spėjama, kad jų skaičius pasiekė 150, kai tuo tarpu pernai nebuvo susilaukta nė pilnų trijų dešimčių. Daroma išvada, kad kvebekiečiai pagausėjusiais renginiais nori pareikšti savo pritarimą Kanados federacijai, kuriai iš tikrųjų ir yra skiriama liepos 1.

Sveikiname visus lietuvius, susirinkusius į šventę Toronte!

Amerikos Lietuvių Bibliotekos Leidykla
Chicago, Ill.

SKAITYTOJAI PASISAKO

OPIUOJU KLAUSIMU

Galbūt Jums, narpliojant žydų kaltinimus, bus įdomu mano pastebėtas melas knygoje "Exodus" (Le-on Uris, 1958, Bantam Books, Inc., 25 West 45th Street, New York 36, N.Y.).

118 psl. parašyta, kad pabaigoje 1940 m. Varšuvos getą saugojo lenkai ir lietuviai. Okupacija įvyko 1940 m. birželio 15 d. ir iki 1941 m. birželio 22 d. ne tik kariškis, bet ir žuikis negalėjo atsirasti Varšuvoje. Klasiškas, tarp kitų, melas. Ir aš bučiau to nežinojęs, jeigu manęs nebūtų užklauses lenkas, kokių būdu lietuviai atsirado Varšuvoje 1940 m. Iš kur jie ištraukė lietuviškus SS dalinius? Visgi kas nors turėtų prisverti, netgi per teismą, atšaukti NKV D-istų melus. Tiesiog bailsu pasisakyti, kad esu lietuvis. O ką bekalbėti apie jaunimą. Jeigu tylėsime, tai ir būsim pasaulio akyse kalti. Kur matytai, kad okupuotos valstybės gyventojai būtų atsakingi, patys neturėdami teisų. Aplamai, sprendžiant iš jų kaltinimų, tai jų tautiečiai Eichmanas ir pusiau žydas Hitleris (Tolhoon "Adolf Hitler" knyga) nieko dėti. Jie tik įtaisė getus, o už tolimesni likimą kalti mes. Veiksniai turėtų atidėti viską į šalį ir tinkamai atremti melus.

Tautietis

Sudbury, Ontario

(Atkelta iš 6-to psl.)

laitis sėkmingai baigė ketverių metų ekonomijos mokslus. — P. A. Kraujelaitis iš St. Petersburg, Floridos, atostogaudamas Sudbury, užprašė šv. Mišias už a.a. Gertrūdos Lum-bienės vėlę. — Atlaikytos šv. Mišios už a.a. Antano, S. Rakštienės tėvelio, vėlę. Užprašė S. Rakštienė iš Fruitland, Ont. — Tautos Fondo atstovybės Kanadoje pirm. J. Vaideliūnas apklė savo senus pažįstamus. — Rastas lovoj nuo širdies smūgio miręs Vladas Stonys, 74 m. amžiaus. K. A. S.

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave.,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

PREL CHAPEL 2180 Hurontario St. 279-7648

RONCESVALLES CHAPEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHAPEL 2357 Bloor St. W. 767-3153

YORK CHAPEL 2357 Bloor St. W. 767-3153

YORK CHAPEL 2357 Bloor St. W. 767-3153

YORK CHAPEL 2357 Bloor St. W. 767-3153

YORK CHAPEL 2357 Bloor St. W. 767-3153

YORK CHAPEL 2357 Bloor St. W. 767-3153

YORK CHAPEL 2357 Bloor St. W. 767-3153

YORK CHAPEL 2357 Bloor St. W. 767-3153

YORK CHAPEL 2357 Bloor St. W. 767-3153

YORK CHAPEL 2357 Bloor St. W. 767-3153

YORK CHAPEL 2357 Bloor St. W. 767-3153

TORONTO

Prel. J. Balkūnas, kaip p.p. Smigelskių svečias, dalyvavo R. Cieciūraitės vestuvėse Toronte birželio 24 d. ir išskrido į Klevelandą, kur buvo pakviestas su paskaita.

Zigmas ir Veronika Jurai iš Britanijos atvyko į Torontą dar prieš PLD pradžią ir suskubo pavažinėti po Kanadą. Veronika yra tautinių šokių grupės "Lietuva" vadovė, o Zigmas yra DBL Sąjungos veikėjas. Jis jau antrą kartą atstovauja (su kitais) Britanijos lietuviams PLB seime. Jiedu yra apsisistoję "Royal York" viešbutyje ir ten bus iki liepos 4 d. Laisvalaikio aplankė Toronto lietuvių institucijas, jų tarpe ir "T2".

J. K. K. a. n. a. u. z. a., Venecuelos Lietuvių Bendruomenės pirminkas su žmona ir dukra, atskrido į Torontą birželio 24 d. ir apsisistoję "Royal York" viešbutyje. Jis dalyvauja mokytojų studijų dienos, PLB seime ir kituose renginiuose. Po PLD numato aplankyti kaikas Kanados vietoves. Venecueloje jis dirba komercinėje bendrovėje, aktyviai dalyvauja lietuvių veikloje su visa šeima ir redaguoja neperiodinį leidinį "Gairė". Toronte aplankė visas lietuviškas institucijas, jų tarpe "T2" ir paliko auką spaudai paremti.

Garsiojo Lietuvos tenoro Kipro Petrausko žmona Elena Petrauskienė-Zalinkevičaitė gyvenanti okupuotoje Lietuvoje, lankėsi Toronte, kur susitiko su savo globotine D. Pomerancaitė-Mazurkevičiene, jos vyrų P. Mazurkevičiumi ir globotinės tėvais Pomerancais. Vokiečių okupacijos metais E. Petrauskienė išgelbėjo D. Pomerancaitę iš jai gresiančio pavojaus. Australijoje gyvena E. Petrauskienės sūnus gydytojas, kuris PLD proga taip pat atvyko į Torontą. E. Petrauskienė yra aktorė ir poetė-rašytoja, žinoma Alės Sidabraitės slapvaidžiu. Jos vyras Kipras mirė Vilniuje 1968 m.

"The Catholic Register" savaitrašis birželio 24 d. laidoje išspausdino trumpą informaciją apie Lietuvos Kankinių šventovės pašventinimo išskilmes ir idėjo "Triumfuojančio Kristaus" bareljefo nuotrauką.

"Gairė" — periodinis Venecuelos Lietuvių Bendruomenės leidinys 13 nr. (1978 m. balandis) pasiekė "T2" redakciją. Salia informacijų apie vietinių lietuvių gyvenimą ir Pasaulio Lietuvių Dienas, rašoma apie "T. Ziburius": "Kanadoje, Toronte, taip pat yra leidžiamas vienas populiariausių ir moderniausių lietuviškų savaitraščių, "Tėviškės Ziburiai"... Venecuelos lietuviams "T2" labai rekomenduojame kaip idomų ir kultūringą savaitrašį".

Kaip veikia mechanizuota pašto įstaiga, bus galima pamatyti liepos 1, šeštadienį, nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p., South Central Plant, 969 Eastern Ave.

Daugiakultūrių reikalų ministras N. Cafik, kalbėdamas ukrainiečių profesionalų ir verslininkų vakarienėje Toronte, pranešė džiugią žinią: ukrainistikos skyriui steigti Toronto universitete Kanados vyriausybė paskyrė \$300.000, nes tam tikslui ukrainiečiai taipgi sutelkė tokia pat sumą.

PADEKA

Dėkoju visiems mane gydydusiems daktarams, mane lankiusiems kunigams, draugams, bičiuliams, giminiams (žmonelei, broliams ir jų sūnums, kurie kasdieną aplankydavo mane Šv. Juozapo ligoninėje). Dėkoju visiems už dovanas, gėles bei linkeimius greitai pasveikti. Dėkoju: dr. Yžui už priežiūrą (seniau ir dabar), dr. Baidai už man padarytą sėkmingą operaciją, dr. Ronaldui už gydymą ligoninėje. Dėkoju už lankymą ir maldas: kun. A. Žilinskui, kun. Bindernageliui, kun. A. Simanavičiui, kun. Eug. Jurgaičiui (už spaudą), ligoninės kapelionui T. S. Blackwell ir T. G. Mouss'a. Taip pat dėkoju visoms slaugėms. Dėkoju Lietuvių Ev. Moterų Draugijai už lankymą, dovanas ir maldas, Liet. ev. parapijos chorui už gėles, dovanas ir linkeimius greitai pasveikti.

Dėkoju: p.p. Dambarams, Stulpinams, Langams, Povilaiciams, Dauginiams, Milkeraičiams Hamilton, Ed. Shirley, Jankams, E. G. Sturams, I. P. Sturams, P. Gaideliui, G. Usvaltui, Mrs. Bruno, Z. Peckovsky, Jankauskams ir šeimai Čikagoje, Mrs. Heimbecker, p. Alysienai (Galt), Tamulioniams, p.p. Smith, Misters Eastbrooke Company and Employees. Jūs visi moraliai taip sustiprinote mane, kad dabar jaučiuosi labai sveikas ir stiprus. Ačiū visiems. (kurios būsiu pamiršęs, atsiprašau).

Su pagarba —

Martynas Jankus

Kokiamė stovyje yra jūsų namas?

Pradėkite nuo stogo!

Summit ROOFING

savininkas latvis JANIS UDROVS duoda 5% nuolaidą iki rugsėjo 1 d.

178 WILLOWDALE Ave., Willowdale M2N 4Y8
221-4097 • 221-8456
Nemokamas įkainojimas • Leidimo nr. B 2556

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
telefonas 536-5936

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

DRESHER-BARAUSKAS INSURANCE AGENCY LTD. ir

W. G. DRESHER REAL ESTATE REALTOR

233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja — V. DRESERIS ir A. MIKSIENĖ
DARBO VALANDOS: 9 v.r. — 5 v.p.p. ir 6.30 v.v. — 8 v.v.,
šeštadieniais — 9 v.r. — 12 v.p.p.
Narys "Better Business" Biuro

Okulistas

L. LUNSKY, R.O.

M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 COLLEGE ST., TORONTO
Tel. 921-3924

Darbo valandos 9.30 v.r. - 6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

Okulistas

S. Brogowski, O.D.

412 Roncesvalles Ave.
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251

Pacientai priimami susitarus telefonu

DRAUDA

Balio Maskeliūno įstaiga

Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

V. BAČENAS

All Seasons Travel, B.D.

1551 Bloor Street West,
TORONTO, ONTARIO M6P 1A5

Visais kelių reikalais betkur pasaulyje skambinti

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

INSURANCE

533-1121 Walter Dauginis 822-8480
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

Pasaulio Lietuvių Dienos

Ilgai rengtos PLD Toronte jau prasidėjo birželio 27 d. pirmosiomis sporto rungtynėmis ir mokytojų studijų dienomis. Iš visų laisvojo pasaulio kraštų atvyksta sportininkai, seimo atstovai, mokytojai, choristai ir kiti. Didžiausia sportininkų grupė atskrido iš Australijos — apie 90. Taip pat atskrido iš Australijos gausi dainininkų grupė, pasirodys ne tik dalyvauti dainų šventėje, bet ir koncertuoti Hamiltone, Toronte ir kitur. Daugumas jų apsigyveno lietuvių šeimose. Sporto žaidynių rengėjų žiniomis, žaidynės dalyvams per 1000 sportininkų iš įvairių pasaulio kraštų. Dainų šventėje tikimasi apie 1300 dainininkų. Jų skaičius truputį sumažėjo, ypač jaunųjų choristų — buvo įregistruota apie 500, bet dalis iškrito.

Stai PLD renginiai:
PLD atidarymas — birželio 29, ketvirtadienį, 7.30 v.v., Eto-bicoke Olympium
Meno parodos atidarymas — ketvirtadienį ar penktadienį vakare (bus paskelbta vėliau) "Royal York" viešbutyje

Australijos lietuvių choro — Dainos Sambūrio koncertas — birželio 30, penktadienį, 7 v.v., West Park Secondary School salėje

Sportininkų susipažinimo vakaras — Liet. Namuose birželio 30, penktadienį, 7 v.v.; įėjimas — \$4.

PLB seimas — birželio 30 (iki liepos 4), penktadienį, 8 v.v., "Royal York" viešbutyje.

Sporto žaidynės vyksta visą savaitę ir turi atskirą tvarkaraštį. Informacijai tel. 763-4429.

Susipažinimo vakaras — liepos 1, šeštadienį, "Royal York" viešbutyje.

Pamaldos katalikams — liepos 2, sekmadienį, 10.30 v.r., Anapilio sodybos kapinių aikštėje; evangelikams — 11 v.r. Sv. Andriejaus šventovėje (Carlton-Jarvis).

Dainų šventė — liepos 2, sekmadienį, 3 v.p.p., Maple Leaf Gardens, 60 Carlton St.

Eitynės gatvėmis prie paminklo žuvusiems — tuojau po dainų šventės.

PLD informacijos būstinė — 1573 Bloor St. W. Tel. 532-2911.

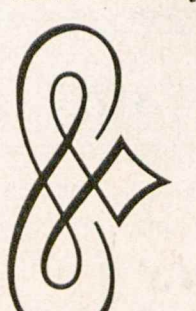
Toronto Lietuvių Namai

SVEIKINA

visus, atvykusius į

Pasaulio Lietuvių Dienas

Lietuvių Namai maloniai kviečia apsilankyti ir juose pasisvečiuoti. Apsilankę į L. Namus galėsite pavalgyti skanaus lietuviško maisto ir atsigaivinti įvairiais gėrimais. Lietuvių Namai bus atidaryti:

birželio 30, penktadienį, nuo 12 v.r. iki 1 v. ryto
liepos 1, šeštadienį, nuo 12 v.r. iki 1 v. ryto
liepos 2, sekmadienį, nuo 11.30 v.r. iki 12 v. vakaro

Jūsų malonumui vakarais gros orkestras ir vyks šokiai
 Visiems įėjimas nemokamas (tik šeštadienį ir sekmadienį)

TORONTO LIETUVIŲ NAMAI

1573 Bloor St. West

P.S. Žiūrėkite PLD informaciniam žemėlapyje nr. 1.

“PARAMOS” kredito kooperatyvas sveikina visus

Lietuvių Dienų dalyvius!

Liepos 1, šeštadienį, raštinė veiks nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p. **Liepos 2, sekmadienį,** raštinė bus atidaryta tik lankytojams nuo 12 v. iki 2 v.p.p. Ministerija patvirtino naujus "Paramos" įstatus ir pagal juos asmeninės paskolos duodamos iki \$50,000.00, o nekilnojamo turto (mortgičius) — iki \$100,000.00 (75% turto vertės). Pagal naujus įstatus, šalia kredito komiteto "Parama" turi "Loan Officer" — paskolų pareigūnę. **A. Ramanauskienė,** šalia raštinės vedėjos pareigų, paskirta "Loan Officer" — paskolų pareigūnė. **Vedėjas**

Kanados Diena — liepos 1, šeštadienį. Toronte miesto rotušės aikštėje tą dieną apie 5 v.p.p. bus speciali programa visuomenei. Programoje dalyvaus ir Toronto "Gintaras" su Hamiltono "Gyvataru".

Toronto rotušės aikštėje — Nathan Phillips Square liepos 1, Kanados nepriklausomybės dieną, nuo 12 v. dienos iki 12 v. nakties vyks įvairios programos: pilietybės pažymėjimų įteikimas 200 naujųjų kanadiečių, orkestrų paradas, Kanados italų programa, S. Amerikos austrų programa, lietuvių programa (angliškame pranešime klaidingai įrašyta: "the Lithuanian World Festival of Song and Dance will fill the square with hundreds of dancers"; programoje pasirodys tiksliai "Gintaro" ir "Gyvataro" šokėjai; lietuvių dainų šventė be tautinių šokių bus liepos 2 d. Maple Leaf Gardens). Šventė bus baigta visų bendrais šokiais toje pačioje aikštėje.

Melburno Dainos Sambūris iš Australijos jau atvyko į Torontą dalyvauti dainų šventėje. Sambūrio dainininkai apgyvendinti pas Torontą lietuvių. Šis choras koncertuos Toronte, West Park Secondary School (1515 Bloor St. W. - Dundas), birželio 30, penktadienį, 7 v.v. Įėjimas — \$3. Bilietai gaunami pas platintojus ir pas varpiečius, kurie globoja atvykusį chora. Visuomenei kviečiama gausiai dalyvauti.

Maironio mokyklos chore dalyvaujantieji mokiniai, renkasi liepos 1, šeštadienį, 3 v. p. p., punktualiai Maple Leaf Gardens generalinei repeticijai.

Žibintiečiams. PLD susipažinimo vakare liepos 1, šeštadienį, "Royal York" viešbutyje žibintiečiams yra rezervuotas specialus kambarys: Įėjimas — su tuo pačiu vakaro bilietu.

Linkuviečiams. Ryšium su Linkuvos gimnazijos monografijos atspausdinimu visi Kanadoje gyvenantys ir iš kitur atvykę linkuviečiai yra kviečiami š. m. liepos 3, pirmadienį, 12 v., susirinkti Toronto Lietuvių Namuose, pensininkų būstinėje. Linkuvos monografijos autorius prof. A. Sešplaukis, įteikdamas monografijas, tars žodį. Vėliau prie kavutės — kaimyniškas pabendravimas. Kviečiami ir nelinkuviečiai.

Dr. J. Kaškelis ir A. Peleckis

A. A. J. Rzeszowski mirus, vietoj gėlių ju prisiminimui paaukojo "T2" \$30: St. Dabkus, P. O. Dabkai, P. S. Morkūnai, F. P. Stirbiai. Dėkojame už paramą spaudai.

Toronto Lietuvių Namų

ANTROJI POILSIO STOVYKLA TĖVŲ PRANCIŠKONŲ VASARVIETĖJE, WASAGOJE, įvyks š.m. rugpjūčio 5-19 dienomis.

STOVYKLOS PATALPŲ MOKESTIS:
 vienam asmeniui nuo 10 iki 20 dol. savaitei,
 vienai šeimai nuo 30 iki 40 dol. savaitei.
 Stovyklos metu veiks virtuvė.
 Informacijų reikalsai kreipkitės:
 Vytautas Kulnys, tel. 769-1266
 M. Račys — LN sekmadienį popietėse
 K. Daunys — Lietuvių Namuose
 Maloniai kviečiame visus lietuvius atostogauti šioje antroje LN stovykloje. Rengėjai — **LN Vyrai**

TORONTO LIETUVIŲ NAMAMS reikalingas vedėjas

su augštesniosios mokyklos išsilavinimu, mokantis gerai lietuvių ir anglų kalbas, turįs patyrimo įstaigos darbuose bei vadovavime. Prašymus su gyvenimo aprašymu siųsti šiuo adresu: Lietuvių Namų valdyba, S. W. Kuzmas, 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6.

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas bus uždarytas liepos 1, šeštadienį.

PLD informacijos būstinė nuo pirmadienio veikia kasdien Toronto Lietuvių Namuose nuo 10 v. r. iki 10 v. Tel. 532-2911. Galima įsigyti dainų šventės dalyviams ir svečiams ir K. Budrevičiui tel. 535-9755 (sporto žaidynių dalyviams ir svečiams). **PLD inf.**

Pasaulio Lietuvių Dienoms plačiau pagarsinti yra išleisti meniškai paruošti suvenyriniai pašto vokai trijų rūšių: "Pasaulio Lietuvių Dienos", "Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynės" ir "Lietuvių 5-ji Dainų Šventė". Kaina — 25 ct. Vokai platinami Lietuvių Namuose, PLD raštinėje, Anapilio par. knygnevyje ir pas B. Pošką, 9 Bralorne Cres., Toronto, Ont. M6S 4R1, tel. 762-6684.

Pasaulio Lietuvių Dienų renginių organizaciniais darbais reikia daug talkininkų. Kas gali ateiti į pagalbą, maloniai prašoma paskambinti telefonu 532-2911.

Solistės Gina Capkauskienė — koloratūrinis sopranas ir Slava Žiemelė — kontraltas rudenį pradės duetinius koncertus.

Dail. Regina Žiuraitienė savo giminės ir bičiulių tarpe birželio 24 d. gražiai atšventė su kaktuvinių savo gimtadienį. Pasakyta sveikinimo kalbų ir įteikta gražių dovanų. Ta proga pagerbti dalyvavę penki Jonai, kurių tarpe ir Jonas Žiuraitis, dailininkės vyras.

Yorko universitetis šį pavasarį psichologijos daktaro laipsnį gavo Evelyn Razalia Vingilis (Vingilytė); biologijos magistro laipsnį — Stanley Carl Kunigelis, anglų k. ir literatūros — Aušra Gylytė-Karkienė. Daugiausia mokslo laipsnių gavo verslo bei prekybos mokslo studentai — apie 300, daugiausia žydų tautybės. Lietuvis jų tarpe — nė vieno.

MONTREALQUE

Šv. Kazimiero parapijos žinios

— Skubiai surengta parapijos gegužinė įvyko birželio 18 d. p.p. Skruibių ūkyje. Prisibijodami lietaus, daugelis parapijiečių neatvyko į gegužinę, tačiau kurie suvažavo, smagiai praleido sekmadienį. Skruibių ūkis erdvus, gražių kedrų Otavos upės slėnyje, puiki vieta poilsiauti. Gegužinę rengė par. komiteto pirm. Antanas Yaunish, padedamas narių (jo uošviams priklauso gražioji vietovė). Buvo surengta loterija, kuri davė \$62 pelno.

— Birželio 10 d. įvyko Ronaldo Matichuko ir Kristinos Kreivaitytės sutuoktuvės. Vestuvinis pokylis buvo suruostas parapijos svetainėje.

— O. V. Lukauskai surengė išleistas dukrai Danutei ir žentui Fridrikui Guevarai, kurie persikėlė gyventi į Edmontoną, Albertoje.

— Laima (Skučaitė) ir Stanley Rutkauskai birželio 13 d. susilaukė sūnaus, o dukrelė Venta — broluiko. Jaunoji šeima persikėlė gyventi į Pointe Claire, Que.

— McGill universiteto biochemijos fakultetą garbės pažymiu baigė 20 m. turįs Donaldas Palšaitis.

— Birželio 10 d. įvyko parapijos choro sezono pabaigtuvės. Per Mišias buvo giedamos giesmės, vadovaujant muz. A. Ambrozaičiui, kuris ta proga su žmona Jadvyga buvo atvykęs iš Kingstono, Ont. Pokylio metu, kurį suruošė choras, buvo skatinama stiprinti chorą naujam sezonui atėjus. Labai prašomi ir laukiami nauji choristai, choristės rudenį įsijungti į chorą.

— Birželio 8 d. palaidota Olga Lubinskienė, 61 m. amžiaus. S. Sk.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

“LITAS”

ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET
 MONTREAL, QUE. H4E 2A8. TEL. 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamasis s-tas	6.0 %	Asmenines	10.5 %
Taupomasis s-tas	8.25 %	Nekiln. turto	10.0 %
Pensijų planas	8.5 %	Cekijų kredito	12.0 %
Term. ind. 1 m.	9 %	Investicines nuo	10.5 %
Term. ind. 2 m.	9.25 %		
Term. ind. 3 m.	9.5 %		
Duoda nemokamą gyvybės apdraudimą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.		Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.	

KASOS VALANDOS:
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemont Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.

TORONTO MIESTAS

Atmatų išvežimo tvarkaraštis

Kadangi liepos 3, pirmadienis, yra miesto tarnautojų šventė, tą dieną nebus atmatų išvežimo.

Pirmadienio atmatų išvežimas bus atliktas antradienį, o antradienio — trečiadienį.

1978 m. liepos 5, trečiadienį, nebus išvežami laikraščiai ir sunkūs daiktai, kaip šaldytuvai, baldai, medžio gabalai, šepetėliai ir pan. Tie daiktai bus išvežami 1978 m. liepos 12, trečiadienį.

Būsime dėkingi už jūsų talką — atmatų išnešimą į atitinkamą vietą skirtingą dieną.

R. M. Bremmer, P.Eng., F.I.C.E.
 Toronto miesto viešųjų darbų viršininkas

Tradicinis karavanas — tautybių savaitė Toronte pradėta birželio 23 d. visuose 58-se paviljonuose. Apie ją daug rašo didžioji spauda. Taip pat joje buvo išspausdinta nemažai reklaminių skelbimų. Lietuvių paviljonas "Vilnius" yra įrengtas Prisikėlimo parapijos salos (College St. 1021). Veiks iki liepos 1 d. kiekvieną vakarą nuo 6 iki 11 v. "Vilniaus" atidaryme dalyvavo gana gausi publika, ypač jaunimas, kuriam tenka dalyvauti programose. Paviljonas gražiai įrengtas, pritaikytas kitataučiams. Šalia lietuviškų valgių bei gėrimų, yra ir kultūrinė-meninė dalis, supažindinanti lankytojus su lietuvių kultūra. Rengėjai laukia ir lietuviškos visuomenės, kurios parama visais atžvilgiais labai reikalinga. PLD dalyviai turėtų taip pat atkreipti dėmesį ir aplankyti "Vilniaus" paviljoną. Įėjimo pasas, galiojantis visuose Karavano paviljonuose, kainuoja \$6.

Pasaulio Lietuvių Dienų proga Anapilį ir "T2" aplankė kun. J. Gasiūnas, inž. J. Mikaila, lydimi dr. A. Lukienės.

A. A. Barbora Rzevoskienė-Gaidukytė, 79 m. amžiaus, mirė Sv. Juozapo ligoninėje birželio 25 d. Tik prieš savaitę velionė palaidojo savo vyrą Joną. Velionė buvo gimusi Liepojoje. Prel. Macijausko pakviesta, Rietave nuo ankstyvos jaunystės buvo mokytoja. Velionė buvo giliai tikinti krikščionė. Paliko sūnų Leoną ir keturias seseris. Laidojama birželio 28 d., 11 v.r., iš Lietuvos Kankinių šventovės Sv. Jono lietuvių kapinėse.

MIKOLAINIS VALTERIS atleikas stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronte.

PARDUODAMI šiuolaikiniai Lietuvos grafikų originalūs darbai Skambinti tel. 763-5883 Toronte.

"VENUS FLORISTS". Gėlės visokiom progom. 231 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. Telefonai: 534-4645 arba vakarais 533-4037. Savininkė A. Putninskė kalba lietuviškai.

WASAGOJE, Springhurst beach 51 gatvė 16 nr., arti lietuvių sešė, išnuomojami kambariai su atskiru įėjimu; tinka dvimė, trim ar keturiems žmonėms. Galima virti. Telrautis Toronte: E. Kulienė tel. 534-8112 arba savaitgaliais Wasagoje.

ISNUOMOJAMAS VASARNAMIS. Trys kambariai, virtuvė, veranda, patogumai. Sporto ir maudymosi galimybės. Prie Milton, Ontario; 50 mylių nuo Toronto; latvių rajone. \$200 į mėn. Skambinti savininkui Andris Grant, 465-5108 arba Stankams-Saulaiciams 469-4561 Toronte.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė savininkė V. SIMINKEVICIENĖ. Įvairiomis progoms skambinti į "Petals Florist" tel. 537-9070, vakarais tel. 763-6256. Adresas: 1574 Bloor St. W., Toronto, Ont., prieš Lietuvų Namus. Pristatymas į ligonines, laidojimo namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvinių gėlių tvarkymo srityje.

VAZIUOJŲ į St. Petersburgą, Floridą, rugpjūčio mėnesio pradžioje; galiu paimti 2 ar 3 asmenis. Skambinti tel. 232-2631 nuo 9 v.r. iki 12 v.r.